PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR SLAVENSKOG PLESA BR. 8 OP. 46 ANTONINA DVORAKA

Karadža, Ivan

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:251:457757

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-22**

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

THE ACADEMY OF ARTS AND CULTURE IN OSIJEK

Repository / Repozitorij:

Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek

zir.nsk.hr

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA INSTRUMENTALNE STUDIJE
DIPLOMSKI STUDIJ TAMBURAŠKO UMIJEĆE

IVAN KARADŽA

PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR SLAVENSKOG PLESA BR. 8, OP. 46 A. DVOŘÁKA

DIPLOMSKI RAD

Osijek, 2019.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA INSTRUMENTALNE STUDIJE
DIPLOMSKI STUDIJ TAMBURAŠKO UMIJEĆE

IVAN KARADŽA

PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR SLAVENSKOG PLESA BR. 8, OP. 46 A. DVOŘÁKA

DIPLOMSKI RAD

Mentor:
doc. art. Mia Elezović

Sumentor:
Tihomir Ranogajec, ass.

Osijek, 2019.

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. O SKLADATELJU I SKLADBI 2

2.1. BIOGRAFIJA SKLADATELJA 2

2.2. SLAVENSKI PLESOVI 5

2.3. SLAVENSKI PLES BR. 8, OP. 46 8

3. PROBLEMATIKA TRANSKRIPCIJE 10

4. TRANSKRIPCIJA SLAVENSKOG PLESA BR. 8, OP 46 A. DVOŘÁKA 13

5. ZAKLJUČAK 23

6. LITERATURA 24

7. SAŽETAK 25

8. SUMMARY 26

9. PRILOZI 27

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja_____ potvrđujem da je moj _____rad
diplomski/završni

pod naslovom _____

_____

te mentorstvom _____

rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanove.

U Osijeku, _____

Potpis

_____

1. UVOD

Antonín Dvořák jedan je od najutjecajnijih skladatelja 19. stoljeća podrijetlom iz Češke. Uz Bedřicha Smetanu, predstavnik je češkog nacionalnog stila te njihovog folklorne tradicije i kulture. Komponirao je razne glazbene forme, ali posebno su uspješna bila njegova zborska djela, opere te instrumentalna glazba s kojom je ostvario svjetsku slavu. Jedno od njegovih najznačajnijih i najpoznatijih djela su dvije zbirke Slavenskih plesova op. 46 i op. 72 napisane prvotno za klavir četveroručno, a nešto kasnije i za simfonijski orkestar aranžirane od samog skladatelja. Svaka zbirka se sastoji od osam plesova karakterističnih po svojem folklornom ritmu vezanim uz češku kulturu, ali i uz kulturu drugih slavenskih zemalja poput Srbije, Poljske i Ukrajine. Slavenski plesovi se i danas nerijetko nalaze na repertoaru najboljih svjetskih orkestara.

Slavenski ples br. 8, op. 46 je jedan od najpoznatijih i najizvođenijih plesova obje zbirke. Ideju za ovaj ples Dvořák je pronašao u poznatom češkom plesu zvanom *Furiant* koji je karakterističan po svojem brzom tempu i trodobnoj mjeri.

U ovom radu ćemo pronaći transkripciju ovog plesa priređenu za tamburaški orkestar. Izazov predstavlja relativno malen broj dionica tamburaškog orkestra spram simfonijskog te naravno bogatstvo boje i opsega simfonijskog orkestra kojeg treba dočarati nešto skromniji tamburaški orkestar. Uz izuzetno dobro poznavanje tamburaških instrumenata važno je prepoznati i kvalitete simfonijskih instrumenata te to što bolje spojiti u jednu smislenu cjelinu.

Tambure su žičani trzalački instrumenti načinjeni od drveta te su karakteristične za podneblja Slavonije i Srijema. Ova transkripcija pomoći će u obogaćivanju tamburaške orkestralne literature.

2. O SKLADATELJU I SKLADBI

2.1. BIOGRAFIJA SKLADATELJA

Antonín Leopold Dvořák jest češki kompozitor rođen u Nelahozevesu na Vltavi nedaleko od Praga 08. rujna 1841. godine kao najstariji sin seoskog mesara i gostioničara. Iako je trebao preuzeti posao od oca, mladog Dvořáka je više zanimala glazba te je počeo učiti svirati violinu, tada popularno glazbalo u području Bohemije, kod učitelja Josefa Spitza. „U šesnaestoj godini (1857.) otišao je u Prag i upisao se u Orguljašku školu, čuvenu zbog odličnih nastavnika. Tu je kroz dvije godine trebao savladati nauku o harmoniji, kontrapunkt strogog i slobodnog stila, nauku o oblicima, vještinu sviranja na orguljama, improvizaciju i dr.“ (Kovačević, 1971; str. 494). Zbog oskudnih materijalnih izvora, ali i gradiva kojeg su ga podučavali, Dvořák počinje svirati violu u orkestru Udruženja sv. Cecilije gdje spoznaje djela ranih romantičara te Wagnera. 1859. završava sa školovanjem te biva prepušten sam sebi. Unatoč lošijoj financijskoj situaciji Dvořák pronalazi vremena, između davanja privatnih sati i sviranja u orkestru, za komponiranje. Dvije godine nakon toga u praško Narodno kazalište vraća se Bedrich Smetana na mjesto direktora te se zalaže za nova strujanja u glazbi pod nazivom – novoromantizam. Usprkos žestokih okršaja vezanih uz pravac mlade i nacionalno obojene češke kulture svi se zalažu za stvaranje češkog narodnog kazališta kao centra i rasadnika češke drame i opere. Slušajući glazbu Wagnera i njemačkog kazališta Dvořák dobiva inspiraciju za pisanjem opere te tako nastaje njegova prva opera pod nazivom *Alfred* (neizvedena za njegova života). Puno veći uspjeh u češkom kulturnom životu doživjela je njegova druga opera *Kral a uhlir* nastala 1874. godine. „Međutim, Dvořák je već bio prodro u javnost drugim jednim djelom, *Himnusom* op. 37 za mješoviti zbor i orkestar, na dva odlomka iz lirsko-epske poeme V. Haleka *Dedicove Bile Hory*. Oduševljen patriotski obojenim stihovima, Dvořák je progovorio svojim osobnim glazbenim jezikom, pa je *Himnus* 1873. u izvođenju impozantnog zbora *Hlahola* (300 pjevača i veliki simfonijski orkestar) pod vodstvom Dvořákovog prijatelja Bendla doživio spontani uspjeh. Sa *Himnusom* Dvořák ulazi u drugu etapu svog stvaralaštva“ (Kovačević, 1971; str. 494). U drugoj etapi se gotovo potpuno posvećuje narodnoj poeziji Češke, ali i drugih susjednih zemalja. 1873. godine dobiva austrijsku stipendiju te se počinje intenzivno družiti s još jednim velikanom europske glazbe, Johannesom Brahmsom. Djelom *Moravske dvojzpevy* (dua za ženske glasove u pratnji klavira) se predstavlja svjetskoj publici. „Sklada Stabat Mater i Zvuke

iz Moravske koji su očarali Johannesa Brahmsa te on naređuje svojem izdavaču Fritzu Simrocku da ih objavi“ (Chabenat, 2008; str. 19). Otada se intenzivnije počinje razvijati poslovni odnos između Dvořáka i Simrocka. Usporedno s poslovnim odnosom razvija se Dvořák i kao umjetnik pa nastaju izrazito popularna djela poput *Stabat mater* za solista, zbor i orkestar 1877. godine. Sljedeće godine Dvořák sklada svoju čuvenu prvu zbirku Slavenskih plesova koje je zamislio prvotno za klavir četveroručno, a nedugo zatim ih je orkestrirao za veliki simfonijski orkestar. Tada, ali i sada Slavenski plesovi predstavljaju jedno od najpopularnijih djela svjetske orkestralne literature. Prema Kovačeviću (1971) Dvořákova djela postaju popularna diljem svijeta jednim dijelom zbog suradnje s izdavačem Simrockom. Postaje iznimno cijenjen u Americi i Engleskoj te dirigira u dvoranama Londona i doživljava golemo poštovanje publike zbog svojih uspješnih djela. 1886. godine Dvořák sklada drugu zbirku od osam Slavenskih pjesama za klavir četveroručno. „Kao i u prvoj seriji teme nisu citati narodnih melodija nego ideje vlastite autorove invencije. Njihova obrada je suptilnija, harmonijski bogatija. U njima nema one eruptivne snage i bujne radosti kojom se odlikuje prva serija. To djelo zrelog čovjeka, sklonog kontemplaciji, kao da je ogrnuto prozirnim velom tihe melankolije“ (Kovačević, 1971; str. 495). Ubrzo nakon izdanja za klavir, Dvořák i ovu zbirku orkestrira za veliki simfonijski orkestar. U godinama nakon Slavenskih plesova doživljava mnoštvo uspjeha s djelima poput Klavirskog kvinteta u A . duru, Četvrte simfonije u G – duru, Requiema za solistu, zbor i orkestar. Postaje profesor kompozicije na Praškom konzervatorijumu te biva izabran za počasnog doktora Univerziteta u Cambridgeu i Pragu. Zbog velikih poslovnih obaveza i putovanja po gradovima Europe komponiranje nerijetko pada u drugi plan. U posljednjoj etapi svojega stvaralaštva Dvořák se okreće nekom novom glazbenom izričaju. „Već u uvertiri Husitska naslućuje se kao podloga muzičke inspiracije vanmuzički elemenat, neka vrsta nepisanog programa koji upravlja razvojem oblika i njegovim zvučnim talasanjem. Tu je Dvořák na putu prema simfonijskoj poemi, kojoj se posvećuje pri kraju svoga stvaralaštva“ (Kovačević, 1971; str. 495). Kako je bio popularan odavno na američkom tlu, uskoro je dobio ponudu na položaju ravnatelja Nacionalne glazbene akademije u New Yorku što je naposljetku i prihvatio. Ondje se upoznaje s melodijskim i ritmičkim karakteristikama crnačkih i indijanskih pjesama. Američki period je za njega bio iznimno plodan u komponiranju pa je tako ondje napisao neka svoja kapitalna djela kao što je Simfonija u e – molu Iz novoga svijeta, gudački kvartet u F – duru, Biblicke piesni, koncert za violončelo i orkestar u h – molu te sonatina za violinu i klavir u G – duru. „Deveta simfonija nastala je u New Yorku, uzor joj je češka glazba, no preuzima američke utjecaje; Dvořák, doduše, ne primjenjuje nikakve indijanske ili američke melodije, nego piše u duhu ovih američkih

pjesama“ (Michels, 2006; str. 495). Nadalje, 1895. godine vraća se u domovinu gdje ponovno postaje profesor kompozicije, a nedugo zatim i rektor Praškog konzervatorijuma. „Gudački kvarteti u As – duru i u G – duru, njegovi možda najličniji, najsavršeniji kvarteti, napisani odmah nakon povratka u domovinu, ujedno su posljednje kompozicije iz oblasti apsolutne muzike koje je Dvořák napisao. Otada se posvećuje isključivo operi i programskoj muzici“ (Kovačević, 1971; str. 495). Pred kraj svog života napisao je još pet simfonijskih poema (Vodnik, Polednice, Zlaty kolovrat, Holoubek i Pisen bohatyrska) i tri opere (Čert a Kača, Rusalka i Armida) čime završava svoj bogati glazbeni opus. „Njega je u prvom redu privlačio muzički (i ne samo muzički) folklor njegove zemlje; no on je u svoj široki interes obuhvatio narodno stvaranje i ostalih slavenskih naroda, o čemu, primjerice, svjedoče Slavenski plesovi. Ali – ovo je za Dvořáka veoma značajno – on skoro nikada nije posezao za gotovim citatima iz folklora. On se najprije udubljivao u obilježja narodnih tvorevina, a zatim je, redovito uspješno, nastojao stvoriti melodije koje će i melodijskim i latentno-harmonijskim i ritmičkim osobinama pripadati proučenom folklornom području“ (Kovačević, 1971; str. 495). Dvořák je utemeljitelj češke simfonijske, koncertantne, komorne i oratorijske glazbe. Preminuo je 01. svibnja 1904. godine u Pragu od moždanog udara.

SLIKA 1: Antonín Leopold Dvořák
Prema:
https://hr.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%ADn_Dvo%C5%99%C3%A1k#/media/Datoteka:Dvorak1.jpg

2.2. SLAVENSKI PLESOVI

Slavenski plesovi su zbirka od šesnaest skladbi koje je skladao Antonín Dvořák 1878. i 1886. godine. Slavenski plesovi pripadaju najpoznatijim Dvořákovim djelima skladanima za glasovir četveroručno, prije nego što ih je skladatelj preradio za orkestar na zahtjev njemačkog izdavača Fritza Simrocka. Simrock je nakon izdavanja skladbe *Zvuci iz Moravske* odmah tražio od Dvořáka nove skladbe. Nakon velikog uspjeha *Mađarskih plesova* Johannesa Brahmsa među amaterskim glazbenicima Simrock je prepoznao što publika voli i želi te je predložio Dvořáku kakve skladbe da napiše. Nadahnuti *Mađarskim plesovima* Johannesa Brahmsa, Slavenski plesovi su sabrani u dva niza od osam plesova koji nisu povezani ni tematskom građom ni tonalitetom. Brahmsove plesove Dvořák je uzeo samo kao model, postoje bitne razlike između ta dva djela. Brahms je za svoje plesove iskoristio već postojeće mađarske narodne melodije dok je Dvořák koristio samo karakteristične ritmove slavenske folklorne glazbe. Melodije su bile potpuno njegove. Nedugo nakon što ga je Brahms preporučio Simrocku Slavenski plesovi su postali izrazito popularni diljem Njemačke, a nakon toga i diljem cijelog svijeta pa su tako bili izvođeni u eminentnim koncertnim dvoranama i gradovima poput Dresdena, Hamburga, Nice, Berlina, Londona, New Yorka, Bostona te dakako Praga.

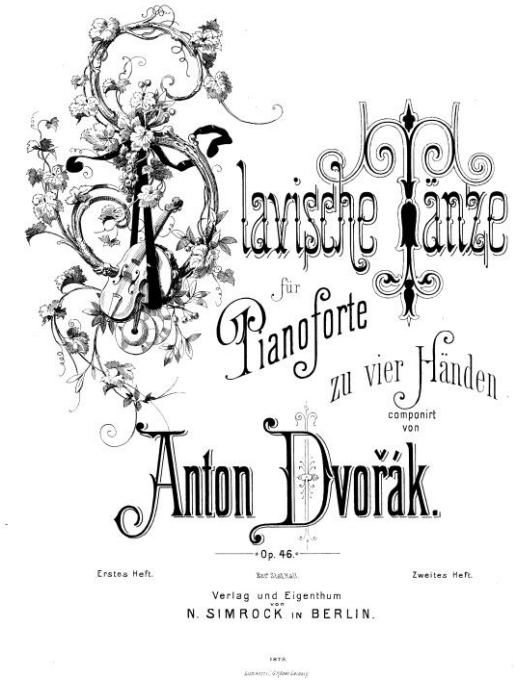

SLIKA 2: Naslovna stranica partiture za klavir četveroručno (op. 46)
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/4/4e/IMSLP157870-SIBLEY1802.17532.6706-39087011344316score.pdf

Prva zbirka od osam plesova (op. 46) nastala je 1878. godine pod nazivima: br. 1 u C – duru (*Furiant*), br. 2 u E – molu (*Dumka*), br. 3 u As – duru (*Polka*), br. 4 u F – duru (*Sousedská*), br. 5 u A – duru (*Skočná*), br. 6 u D – duru (*Sousedská*), br. 7 u C – molu (*Skočná*) i br. 8 u G – molu (*Furiant*). U ovoj zbirci plesova prevladavaju motivi iz čeških narodnih plesova osim plesa br, 2 koji je nastao prema motivima ukrajinske dumke. Nakon ogromnog uspjeha prve zbirke plesova Simrock nagovara Dvořáka na novu zbirku, međutim potonji je oklijevao jer je smatrao da je skladati istu stvar dva puta zaista teško. Simrock nije odustajao te je Dvořák nakon osam godina počeo pisati novu seriju plesova.

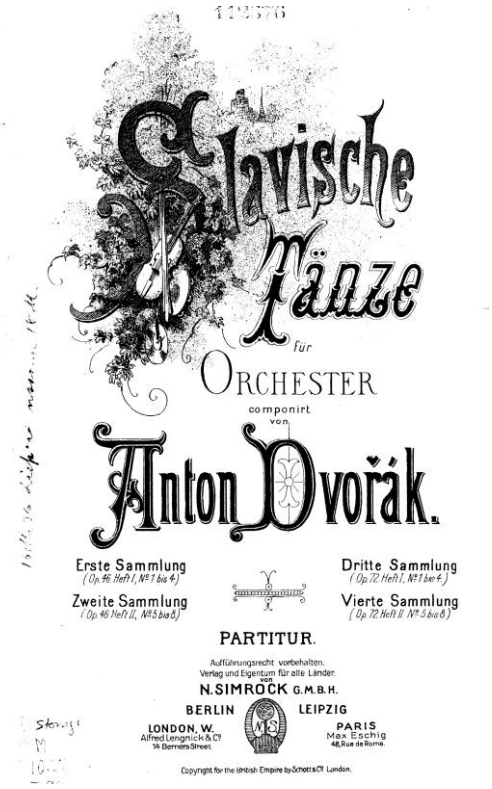

SLIKA 2: Naslovna stranica partiture za orkestar (op. 72)
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/e/e7/IMSLP225700-SIBLEY1802.17317.f70d-39087009471055score.pdf

Za razliku od prve zbirke plesova koji su odisali radošću i zadovoljstvom, u drugoj imamo razna raspoloženja koja se protežu od melankolične atmosfere pa do pomalo i divlje. U drugoj zbirci nailazimo na karakteristične forme i ritmove drugih slavenskih zemalja poput Srbije, Poljske i Ukrajine. Op. 72 nastao je 1886. godine također od osam plesova pod nazivima: br. 1 (9) u H – duru (*Odzemek*), br. 2 (10) u E – molu (*Starodávný*), br. 3 (11) u F – duru (*Skočná*), br. 4 (12) u Des – duru (*Dumka*), br. 5 (13) u B – molu (*Špacírka*), br. 6 (14) u B – duru (*Starodávný*/), br. 7 (15) u C – duru (*Kolo*) i br. 8 (16) u As – duru (*Sousedská*). „Te kratke skladbe duboko izvorne, kontrastne po ugođaju i bogato raznolike u slikama, koje dočaravaju,

istodobno su i poučne za Dvořákov pogled na nacionalni pravac u glazbi. On se osjećao Čehom, pisao češku glazbu, ali nije izgubio iz vida slavenstvo kao nov, širok pojam, kao kompleks nove umjetničke vitalnosti, koja je u tadašnji razvoj europske glazbe već bila unijela neobično dalekosežne, značajne elemente“ (Andreis, 1989; str. 26). Upravo ta otvorenost prema drugim narodima i njihovim posebnostima, prije svega njihovom karakterističnom ritmu u folkloru, predstavlja Dvořákovu genijalnost i posebnost. Iako su plesovi nastali na temelju narodnih plesnih ritmova te zapisani prvotno za klavir četveroručno, nakon orkestracije postali su sastavni dio orkestralnog repertoara svih simfonijskih orkestara diljem svijeta. Orkestraciju za Slavenske plesove napisao je za sljedeće instrumente: piccolo, dvije flaute, dvije oboe, dva klarineta, dva fagota, četiri roga, dvije trube, tri trombona, timpane, cimbala, bas bubanj, triangl, violine, viole, violončela te kontrabase.

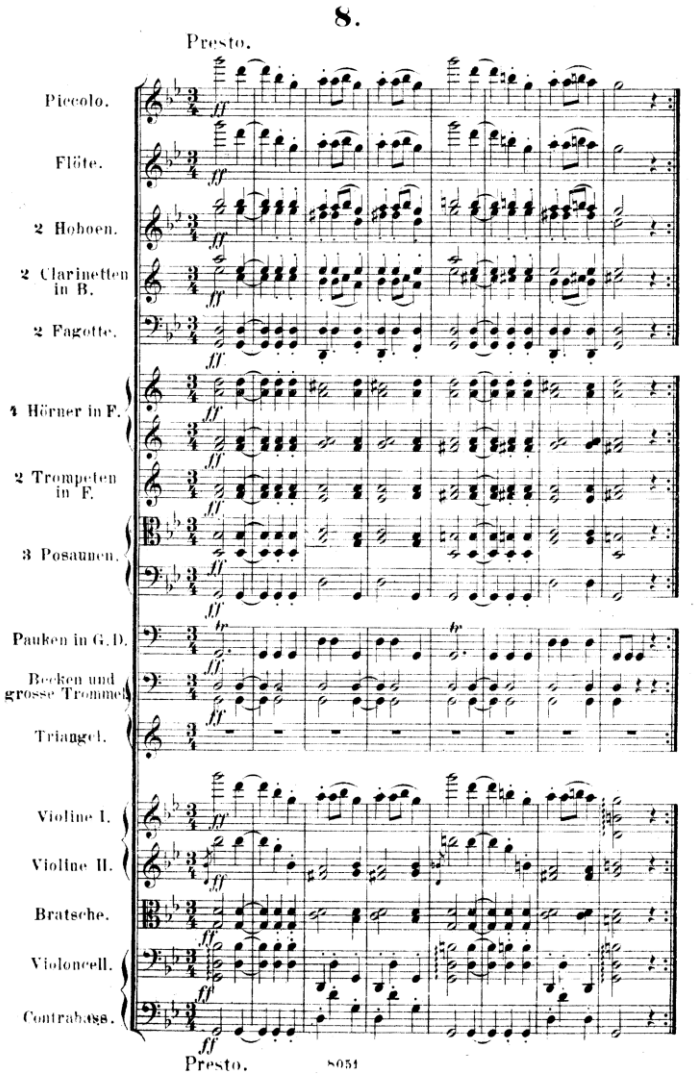

SLIKA 3: Raspored dionica Slavenskog plesa br. 8, op. 46 u originalnoj partituri
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf

2.3. SLAVENSKI PLES BR. 8, OP. 46

Slavenski ples br. 8 napisan je u g – molu u tempu *Presto* i predstavlja osmi ples u prvoj zbirci Dvořákovih plesova. Jedan je od najpopularnijih i najizvođenijih plesova. Dvořáku je inspiracija za ovaj ples bio češki brzi vatreni ples zvan *Furiant*. *Furiant* je ples za u ¾ mjeri s karakterističnim ritmom hemiole[1].

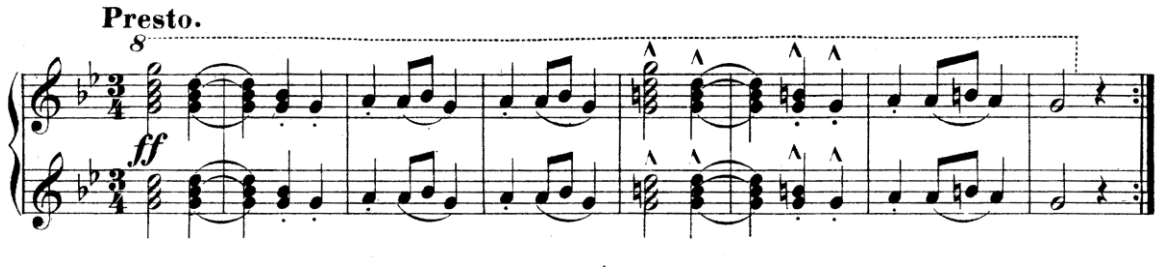

SLIKA 4: Primjer hemiole na samom početku skladbe.
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/4/4e/IMSLP157870-SIBLEY1802.17532.6706-39087011344316score.pdf

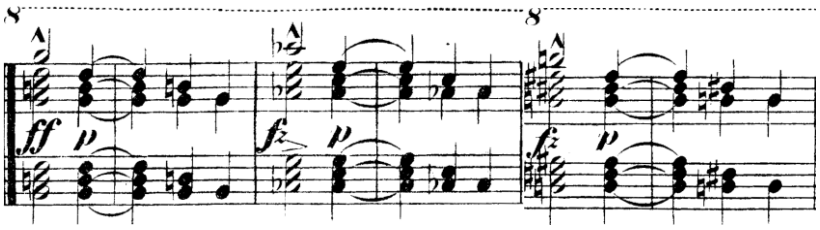

SLIKA 5: Drugi primjer hemiole na početku Code
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/4/4e/IMSLP157870-SIBLEY1802.17532.6706-39087011344316score.pdf

Ovaj ples je skladan u formi ronda te tema[2] traje osam taktova. Glavna karakteristika teme jest kontrast. Kontrastno je to što se u prva četiri takta tema pojavljuje u molu, a zatim gotovo isto u duru. Nadalje, tema se pojavljuje za veliku tercu niže u gornjim glasovima, ali ovaj puta u pratnji valcera. U srednjem dijelu se napetost smiruje te melodija u G – duru u piccolu podsjeća na pastirsku idilu koja ubrzo biva prekinuta ponavljanjem glavne teme. Svi ti dijelovi se u nastavku ponavljaju te dolazimo do Code u kojoj tema modulira[3] više puta za pola

[1] Hemiola je glazbeni termin koji opisuje ritamsku grupu koja, primjerice, u trodobnoj mjeri ima puls na dva.
[2] Tema je prikazana na slici br. 4.
[3] Primjer modulacija je na slici br. 5.

tona te se tako stvara još veća napetost. Ponovno nas skladatelj vraća u onu pastirsku idilu iz srednjeg dijela skladbe te završava briljantno svoje djelo onako kako je i počeo – temom.

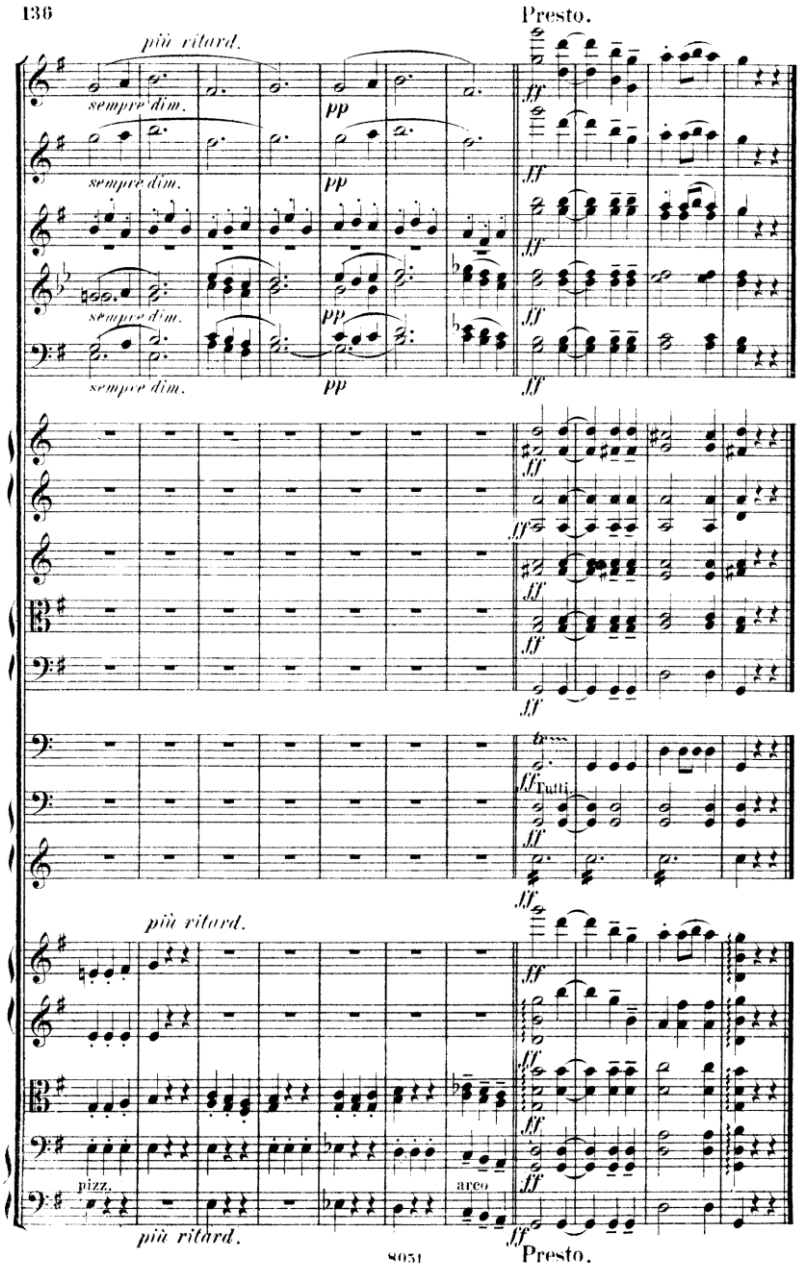

SLIKA 6: Detalj sa zadnje stranice orkestralne partiture.
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf

3. PROBLEMATIKA TRANSKRIPCIJE

Svako transkribiranje iz originalne zamisli u neki drugi sastav vuče za sobom određene probleme. Prvi takav problem u slučaju transkripcije iz simfonijskog u tamburaški orkestar jest broj dionica. Simfonijski orkestar je mnogo bogatiji instrumentarijem negoli tamburaški. Osim po broju dionica razlikuju se i po bogatstvu boja i opsega. Simfonijski orkestar je sastavljen od drvenih i limenih puhača, udaraljki i gudača. Tamburaški orkestar je sastavljen od šest različitih instrumenata koji se neznatno razlikuju svojom bojom, ali veoma svojim opsegom. U originalnoj partituri najviši ton je g4, a najniži E kontra. Razlika u opsegu je veća od šest oktava i tu se javlja teškoća u transkribiranju ovog djela jer je najniži ton berde Fis kontra.

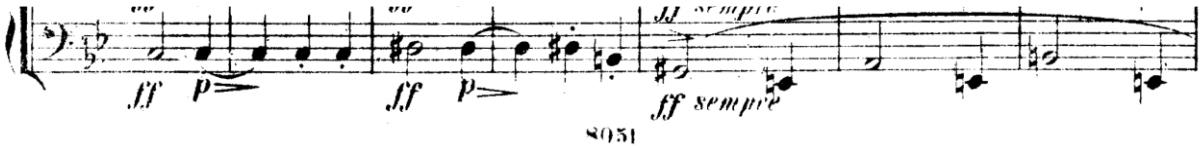

SLIKA 7: Detalj iz dionice basa u originalnoj partituri.
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf

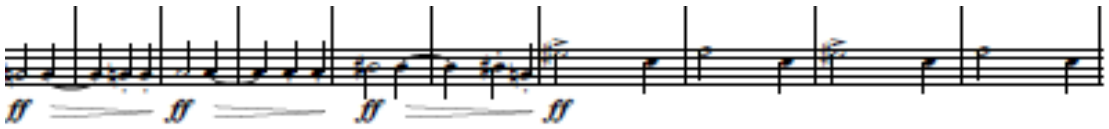

SLIKA 8: Detalj iz transkripcije. (Obratiti pozornost na frazu koja je premještena za oktavu više zbog nedostatka opsega)

Kao što je već navedeno, imamo problem i s premalim brojem tamburaških instrumenata pa često jedan tamburaški instrument zamjenjuje više simfonijskih. Najbolji takav primjer se očituje u dionici bugarije koja zamjenjuje skoro sve limene puhače koji imaju ulogu pratnje u gotovo cijeloj skladbi.

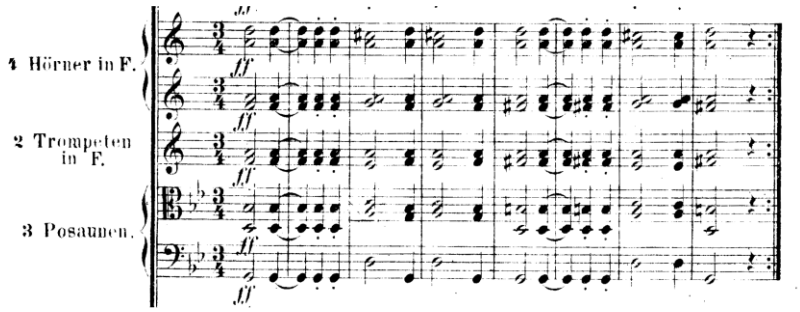

SLIKA 9: Dionice limenih puhača na početku skladbe.
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf

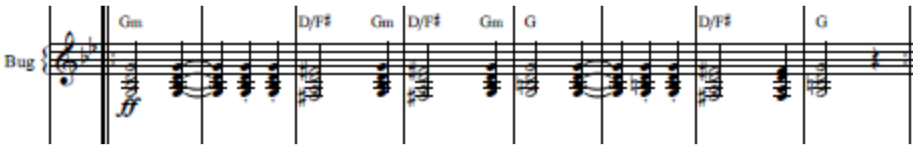

SLIKA 10: Dionica bugarije na početku transkripcije.

Nadalje, rasporediti dionice iz simfonijskog u tamburaški orkestar je izuzetno zahtjevno i ne može se reći da postoji jedinstveno rješenje već se mora doskočiti svakoj partituri ili situaciji u toku skladbe na različite načine. Međutim, vrlo je jasno za neke dionice poput berde koja svira dionicu kontrabasa, flaute koju sviraju bisernice ponajviše zbog svojeg opsega, ali i boje. Nerijetko dionice bisernice obuhvaćaju i dionice trube, oboe ili klarineta, a dionice bračeva dionice violina. Tamburaško čelo svira dionice violončela ili fagota, a E brač preuzima ulogu viole iz simfonijskog orkestra. Od proširenih tehnika sviranja korišten je *sul H*[4] u dionicama bračeva 1 i 2.

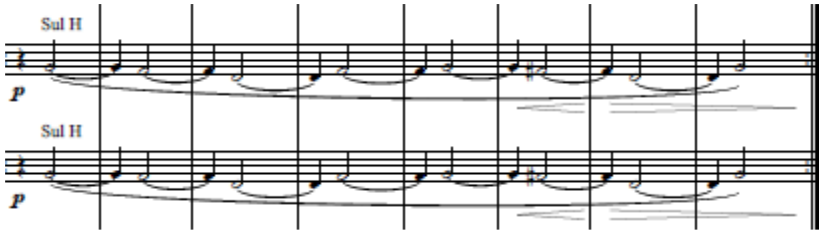

SLIKA 11: Detalj iz transkripcije gdje bračevi sviraju samo na trećoj žici.

[4] *Sul H* je tehnika sviranja samo na trećoj žici bračeva.

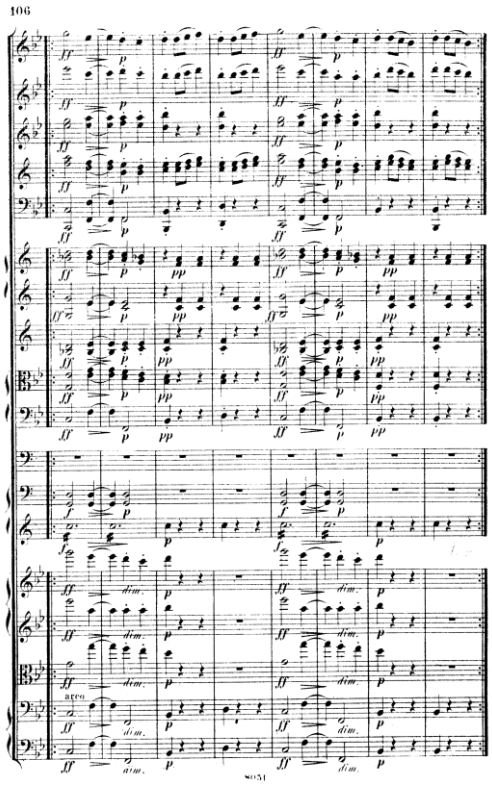

SLIKA 12: Dionice iz originalne partiture. (Obratiti pozornost na dionice drvenih puhača i gudača)
Prema: http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf

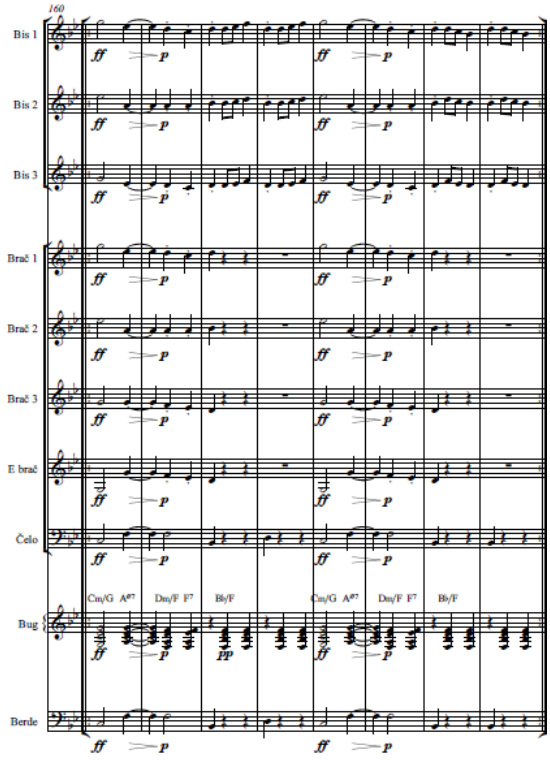

SLIKA 13: Dionice iz partiture za tamburaški orkestar. (Obratiti pozornost na bisernice i bračeve koji sviraju dionice drvenih puhača, odnosno gudača)

4. TRANSKRIPCIJA SLAVENSKOG PLESA BR. 8, OP 46 A. DVOŘÁKA

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

♩=240
Presto

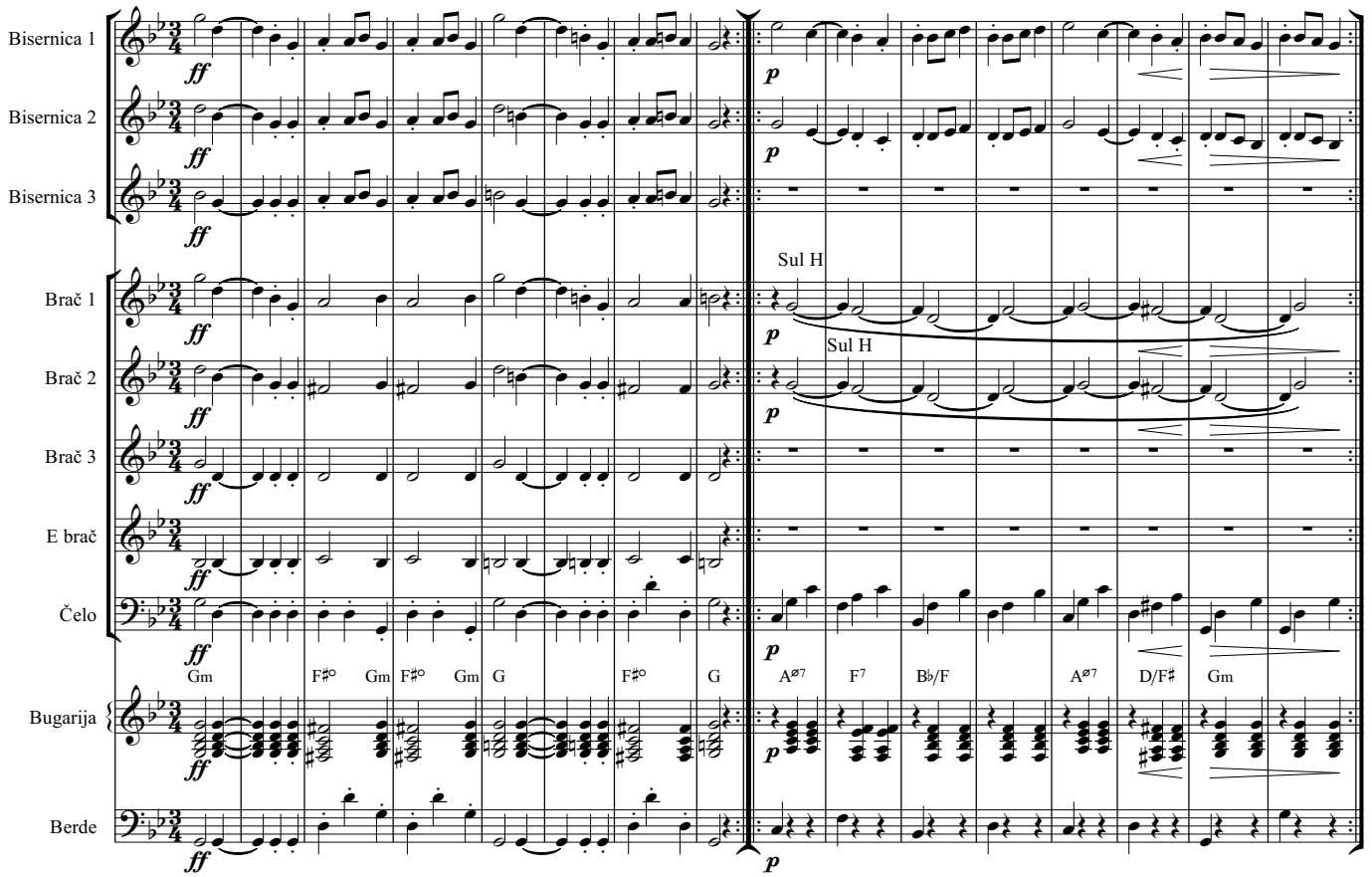

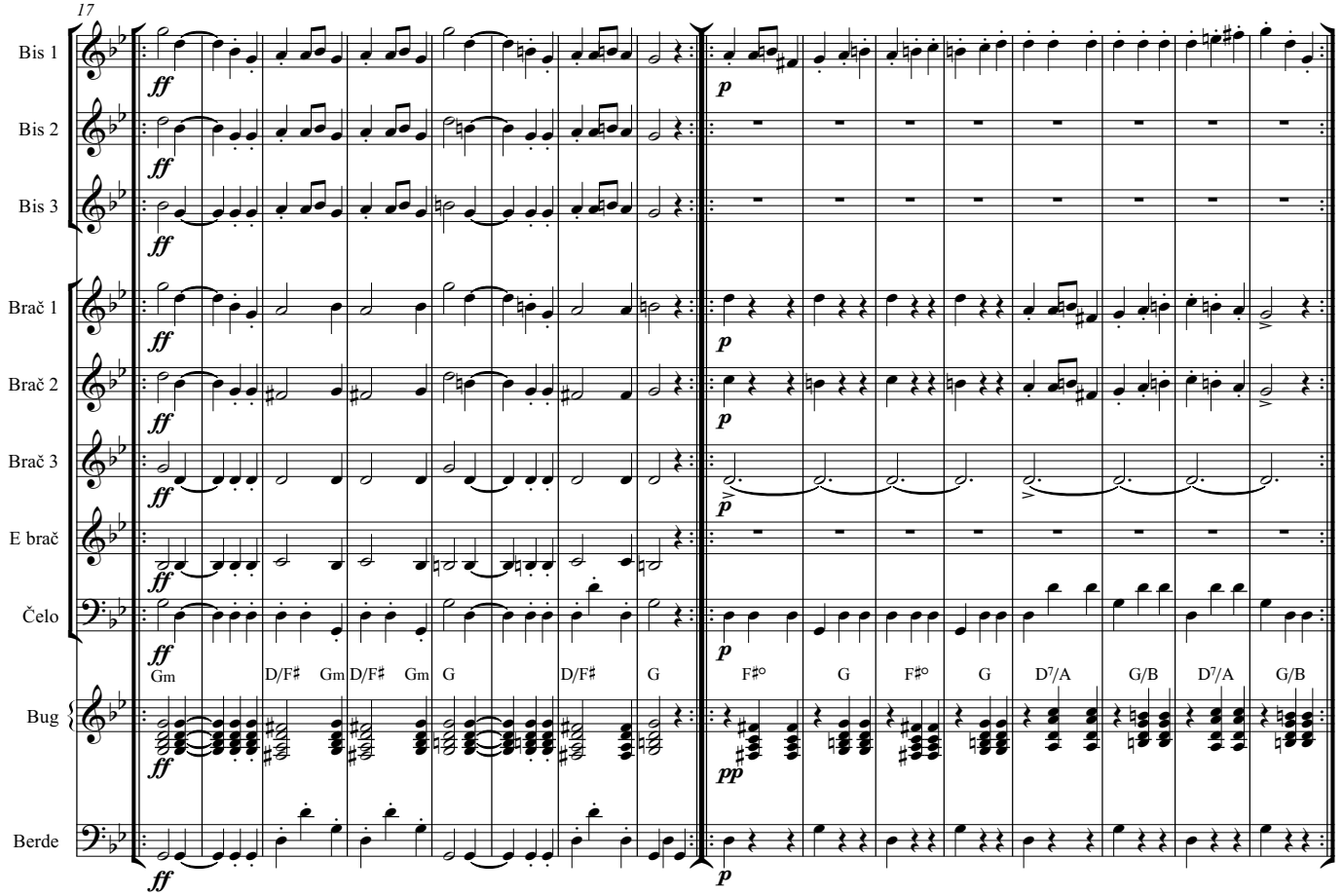

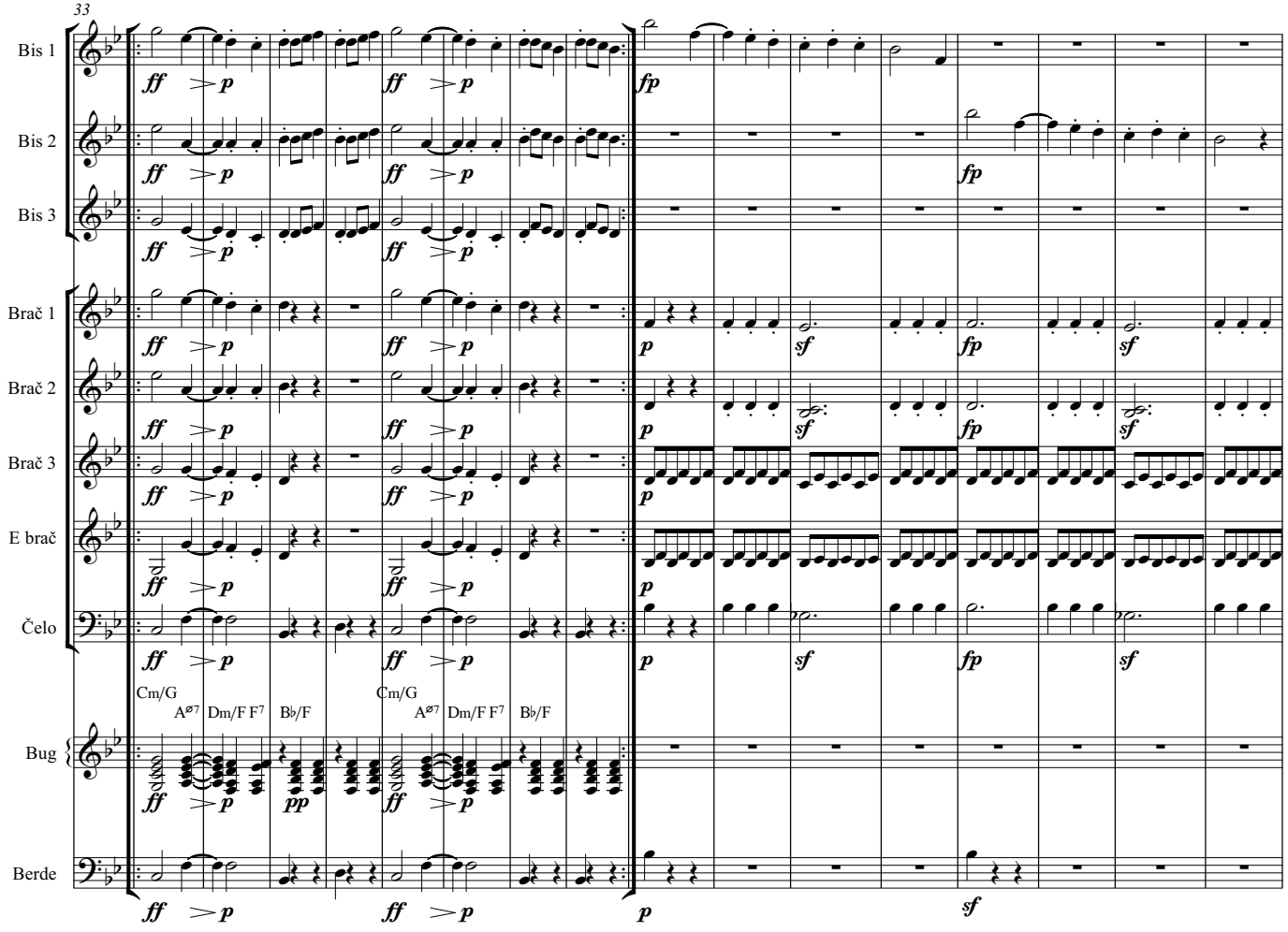
33
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
Cm/G
A⌀7 Dm/F F7 B♭/F
Cm/G
A⌀7 Dm/F F7 B♭/F

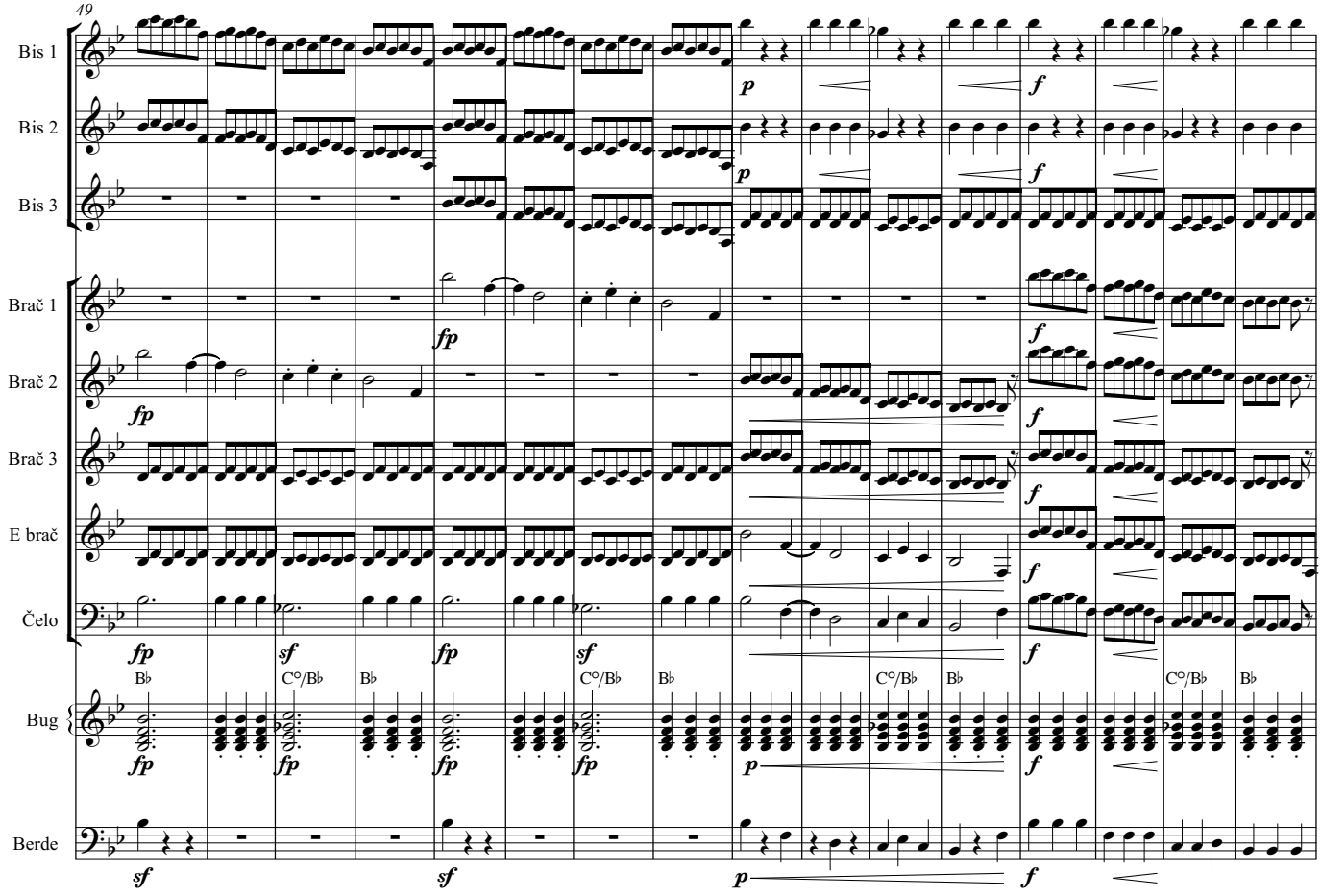
49
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
B♭
C°/B♭
B♭
C°/B♭
B♭
C°/B♭
B♭
C°/B♭
B♭

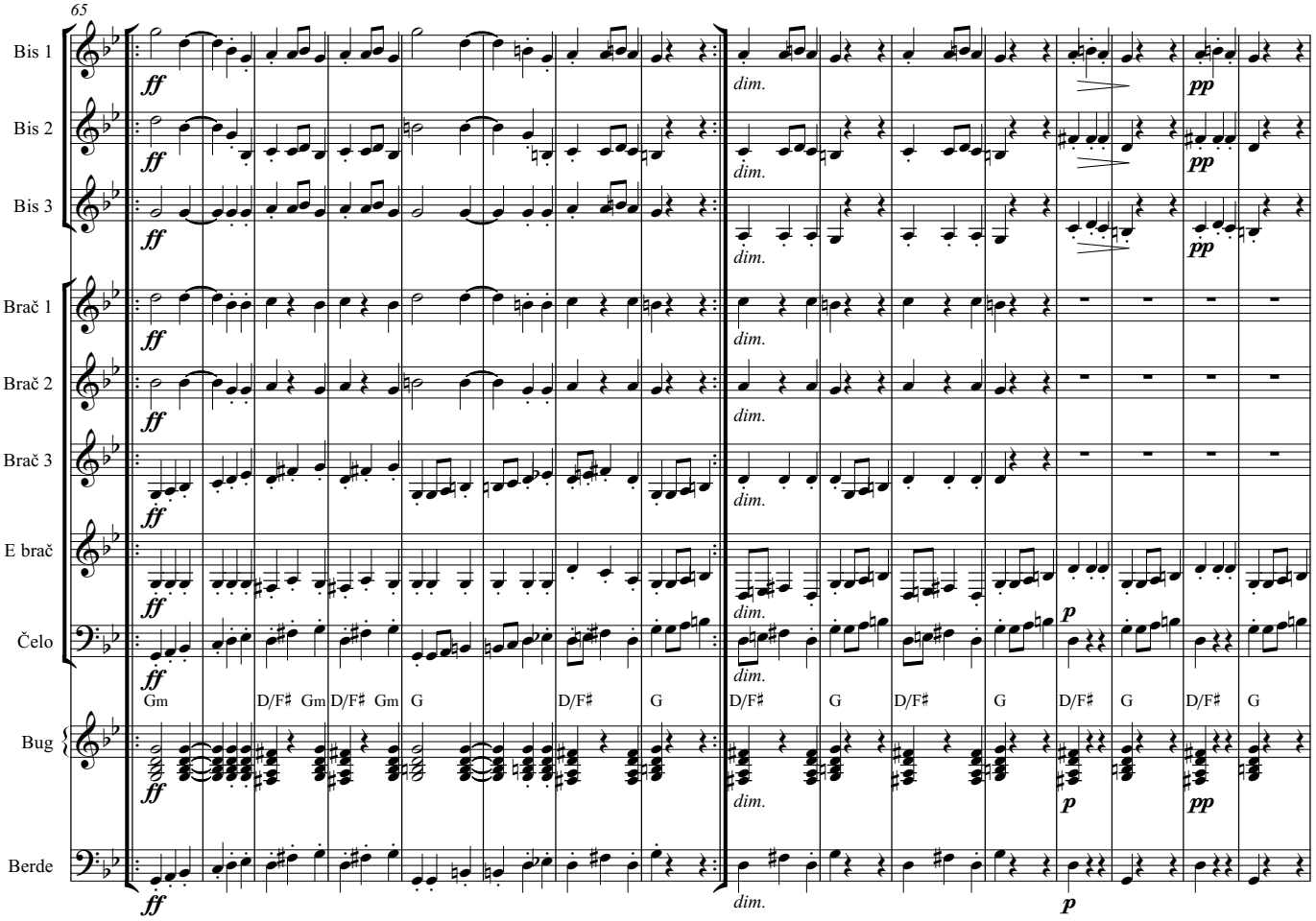
65
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
ff
dim.
pp
p
Gm
D/F♯
G

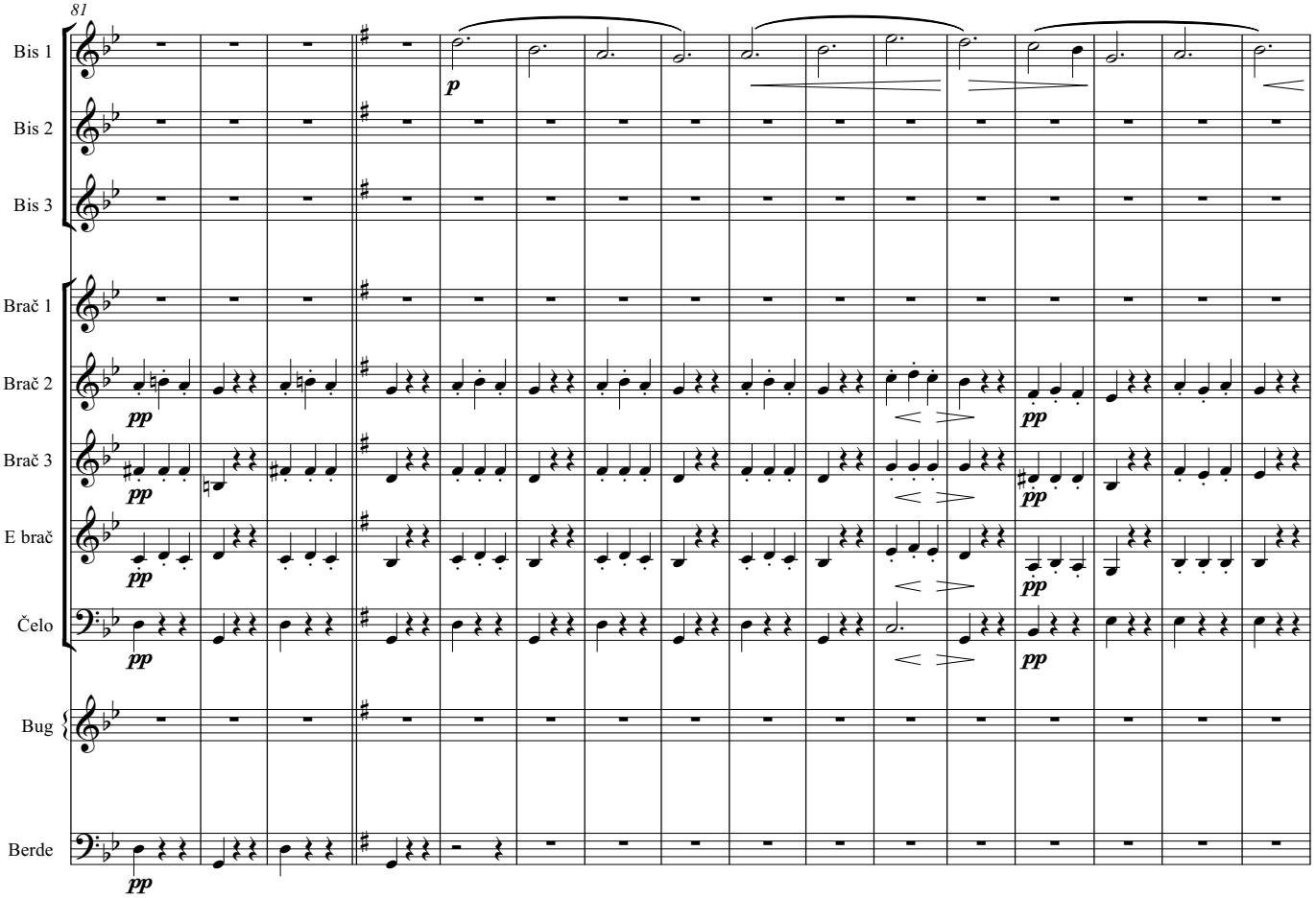
81
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
p
pp

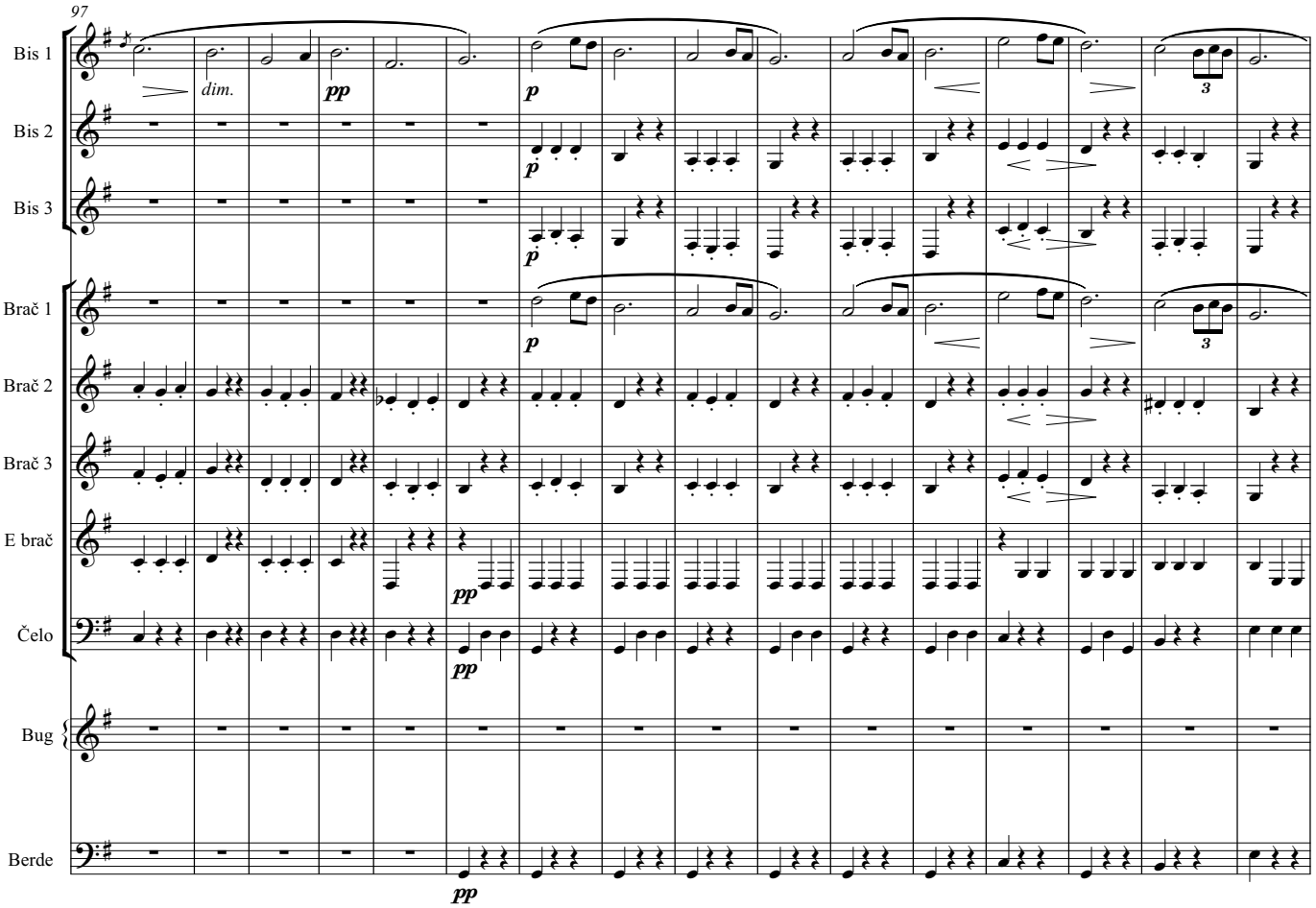
97
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
dim.
pp
p
3

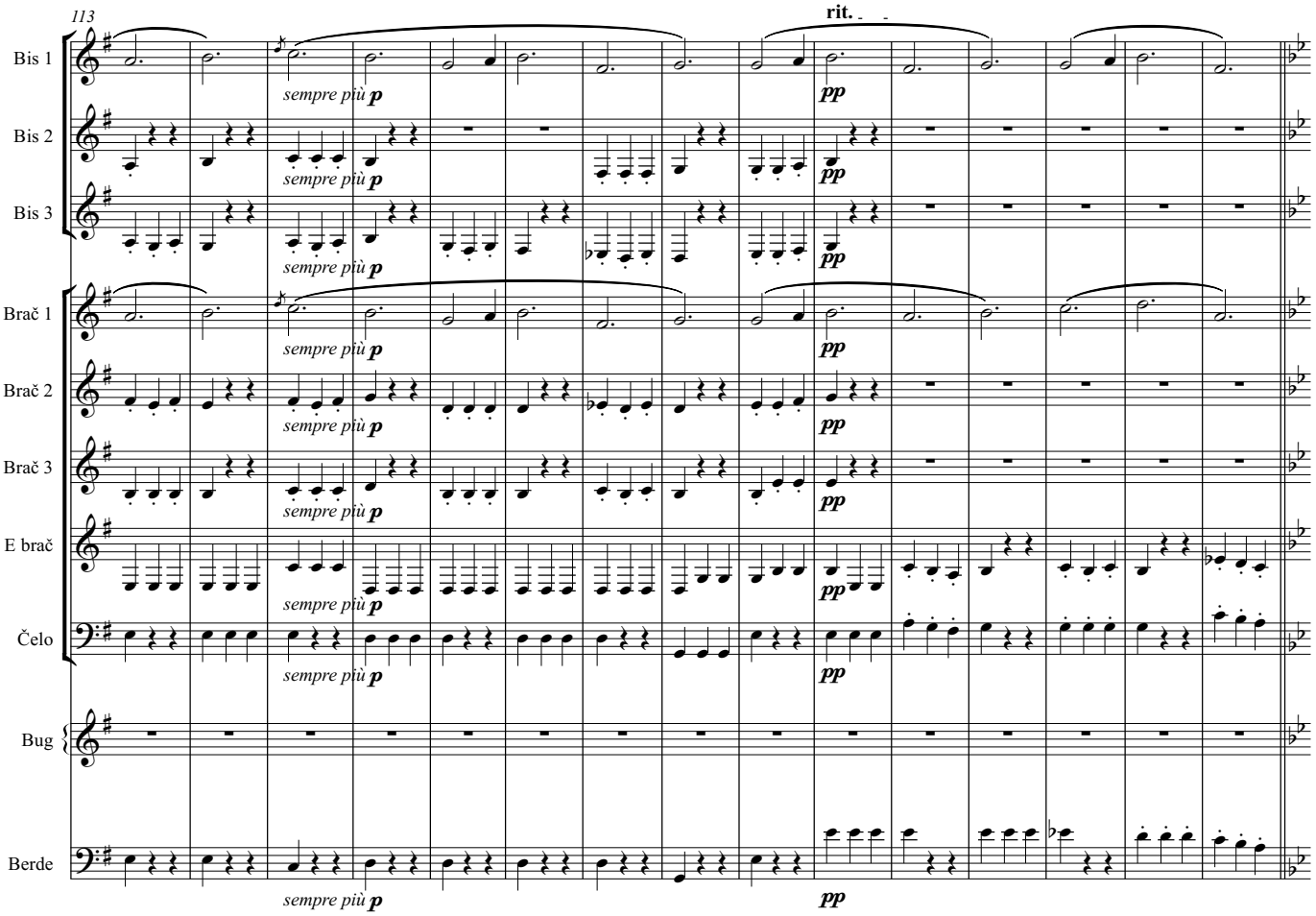
113
rit.
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
sempre più p
pp

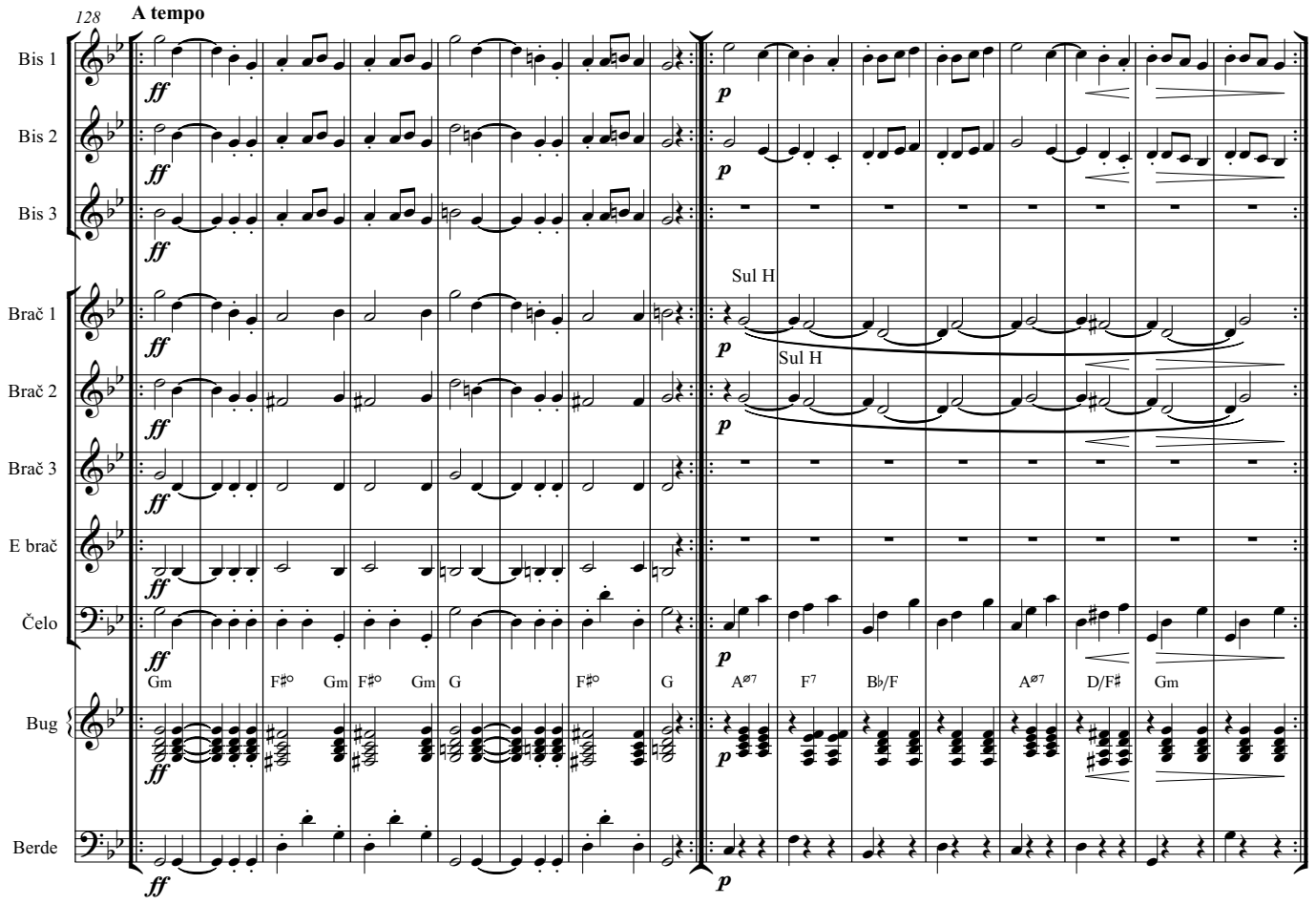
128
A tempo
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
Sul H
Sul H
Gm F♯° Gm F♯° Gm G F♯° G
A⌀7 F7 B♭/F A⌀7 D/F♯ Gm

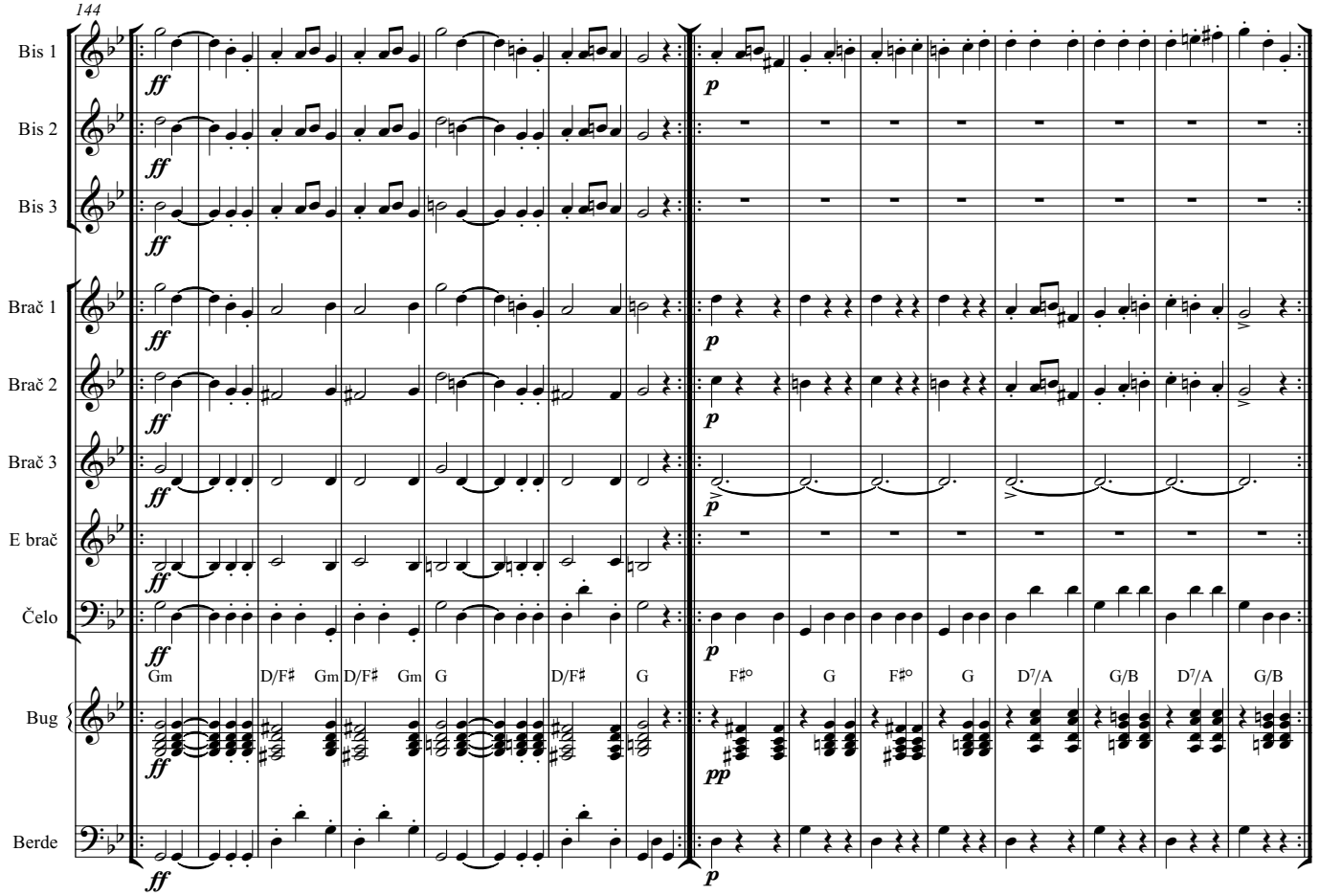
144
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
Gm D/F♯ Gm D/F♯ Gm G D/F♯ G
F♯° G F♯° G D7/A G/B D7/A G/B

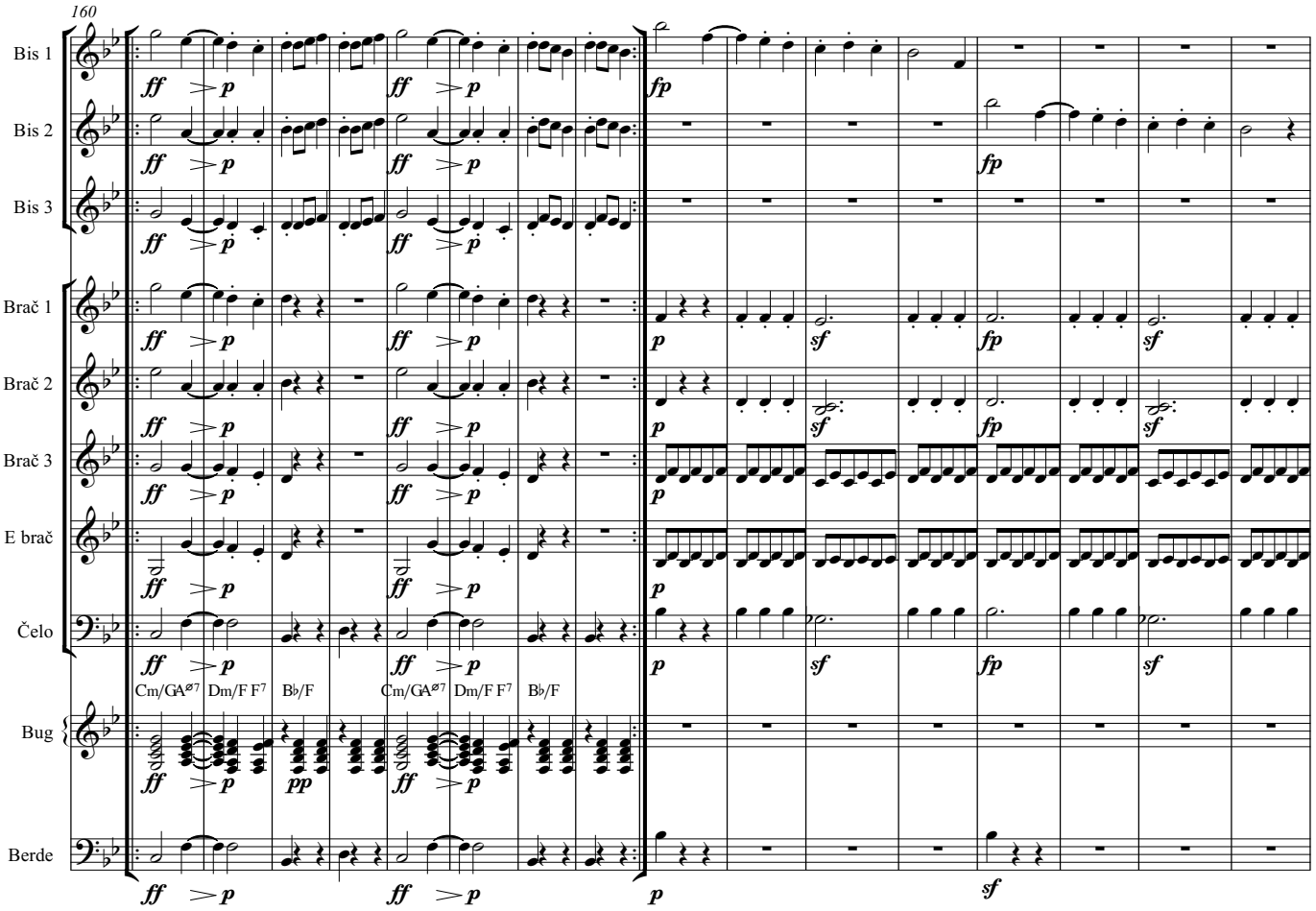
160
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
Cm/GA⌀7 Dm/F F7 B♭/F Cm/GA⌀7 Dm/F F7 B♭/F

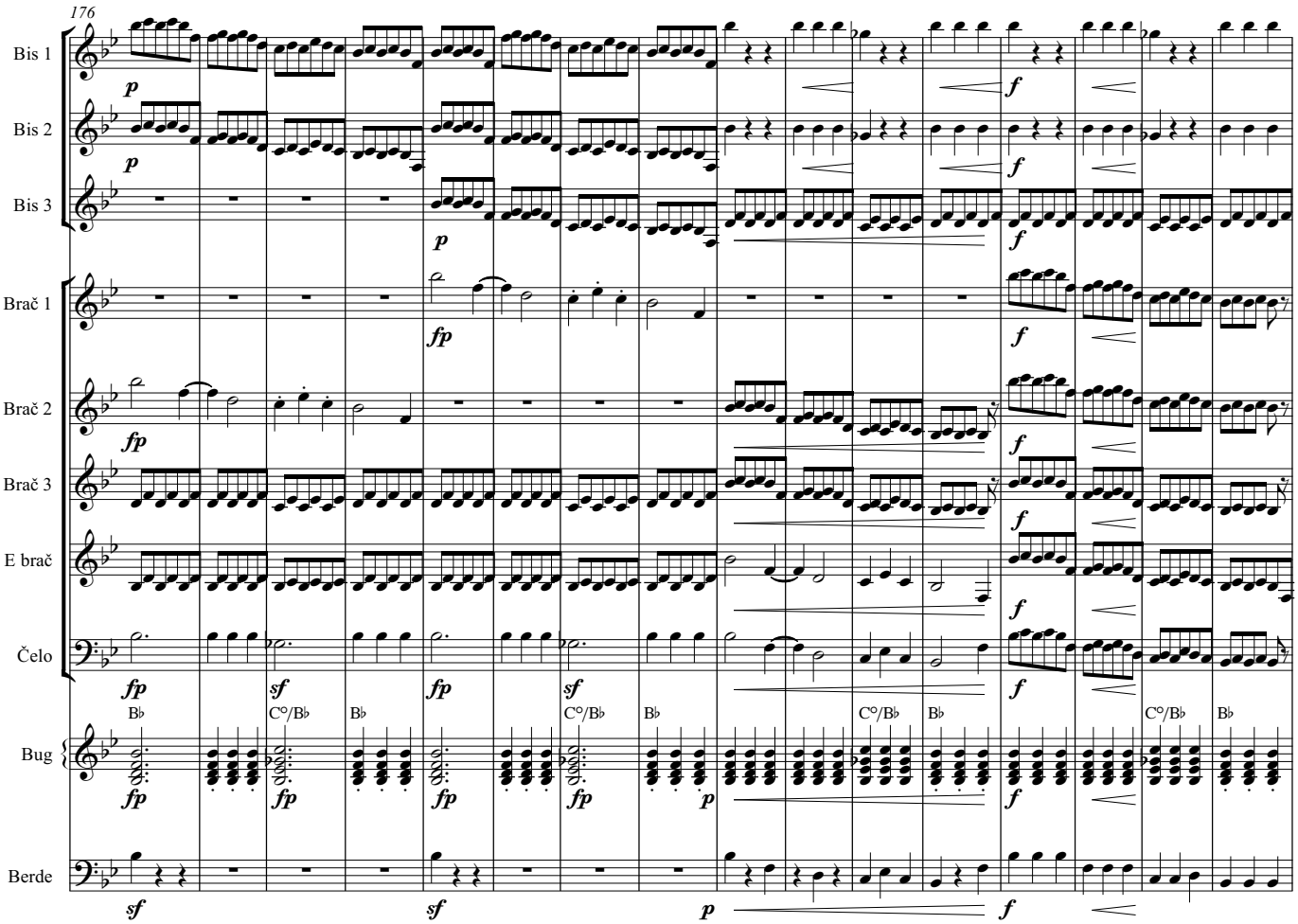
176
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
B♭ C°/B♭ B♭ C°/B♭ B♭ C°/B♭ B♭ C°/B♭ B♭

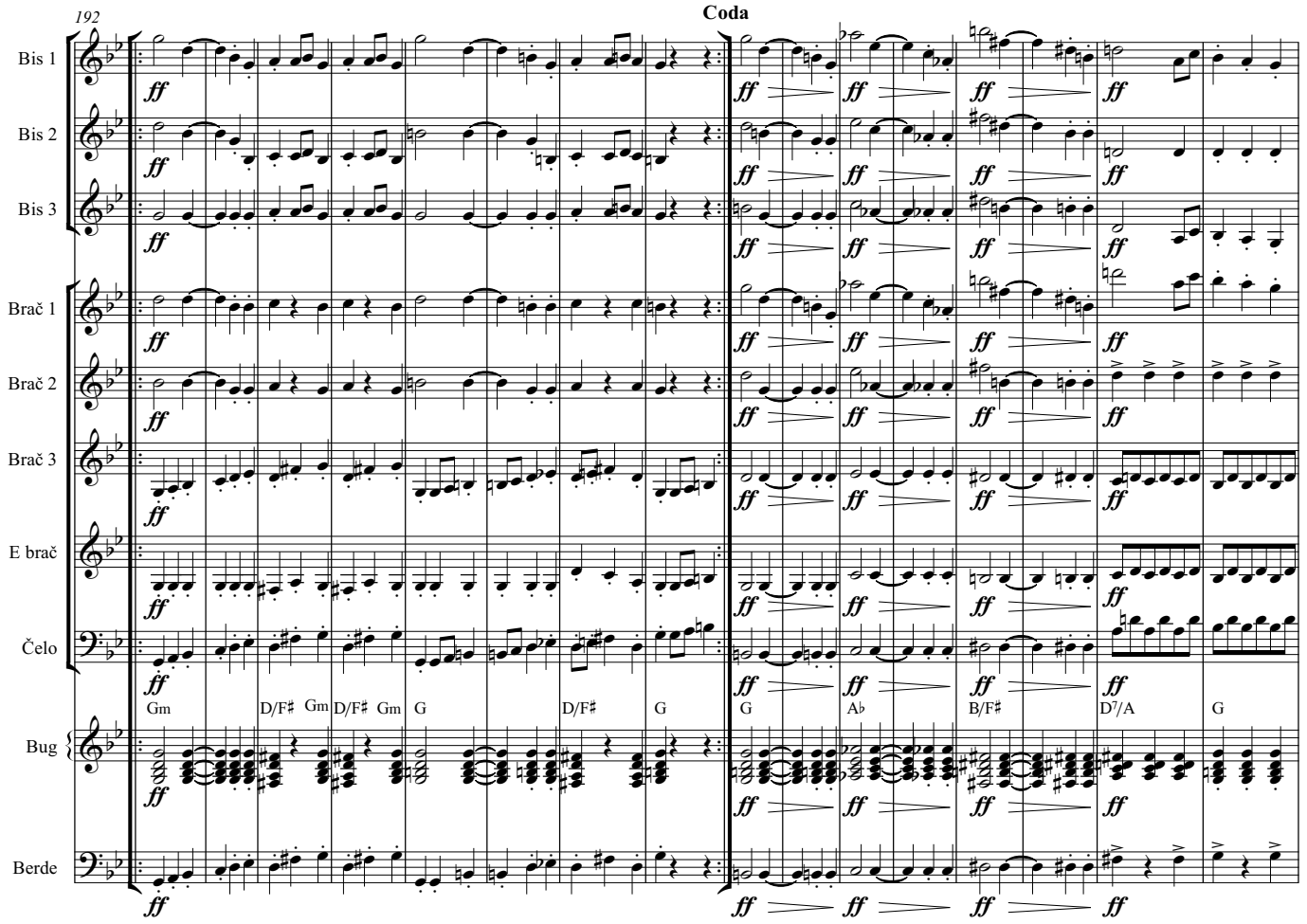
192
Coda
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
Gm
D/F♯
Gm
D/F♯
Gm
G
D/F♯
G
G
A♭
B/F♯
D7/A
G

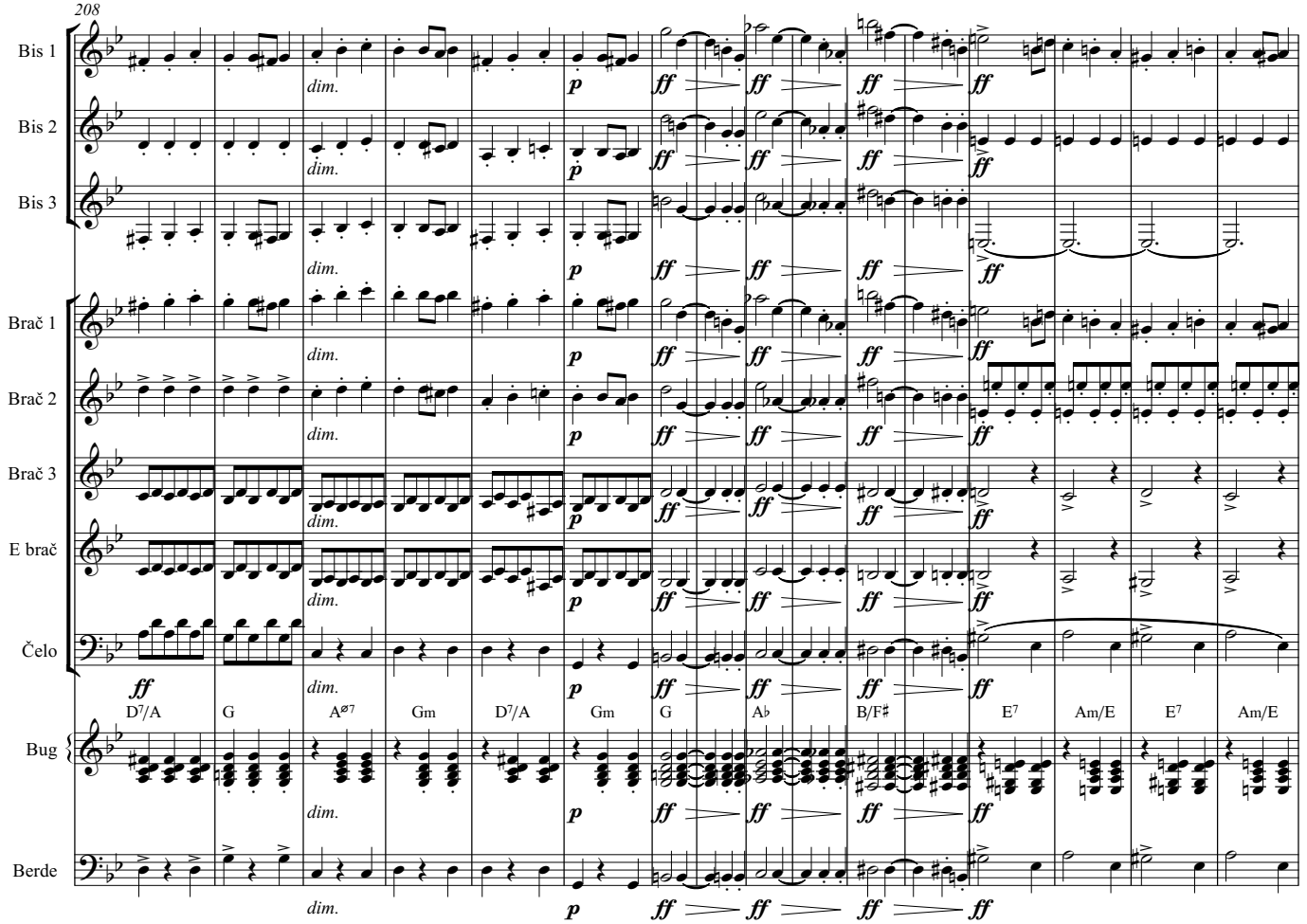
208
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
dim.
p
D7/A
G
Aø7
Gm
D7/A
Gm
G
A♭
B/F♯
E7
Am/E
E7
Am/E

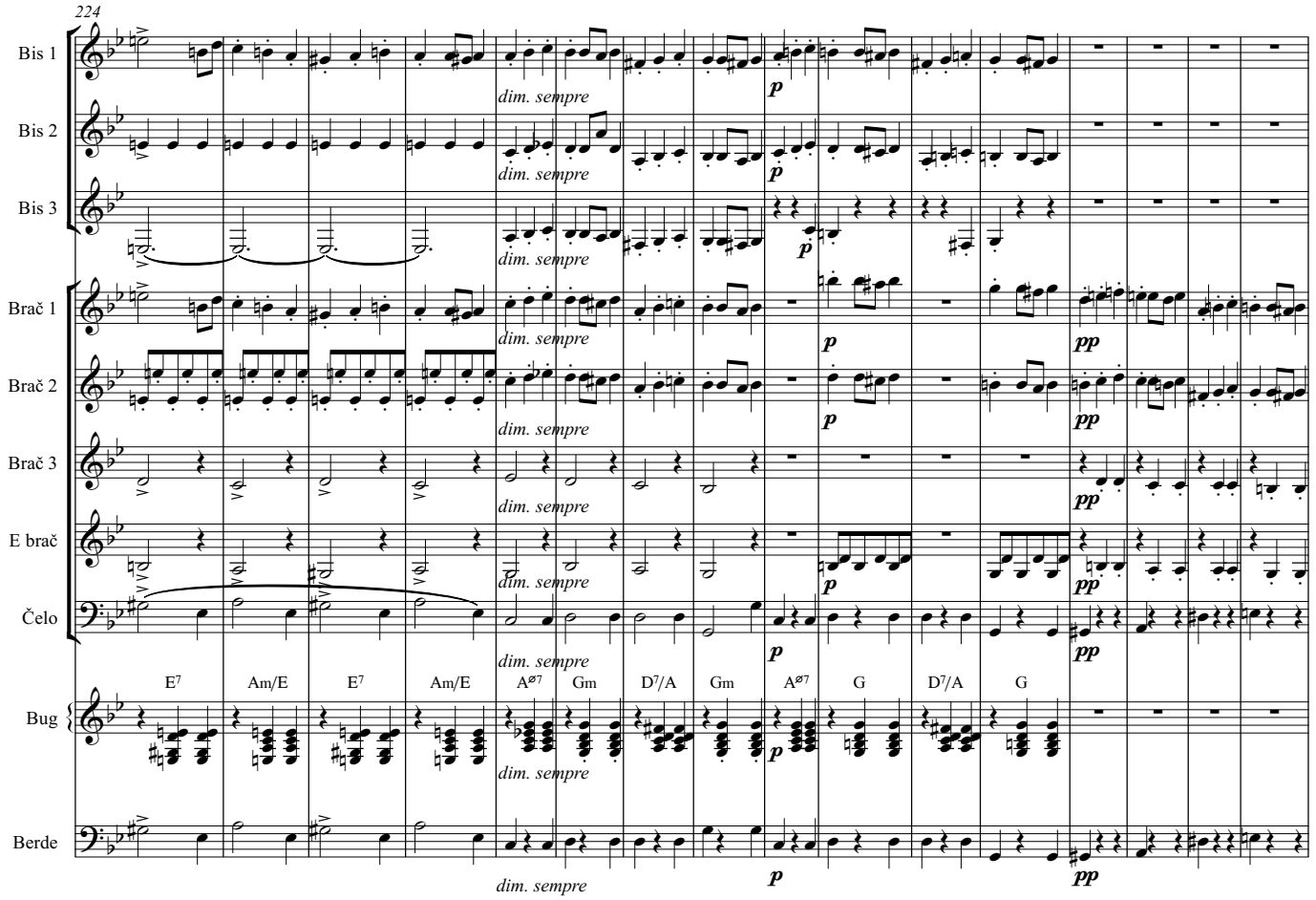
224
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
dim. sempre
p
pp
E7
Am/E
E7
Am/E
A⌀7
Gm
D7/A
Gm
A⌀7
G
D7/A
G

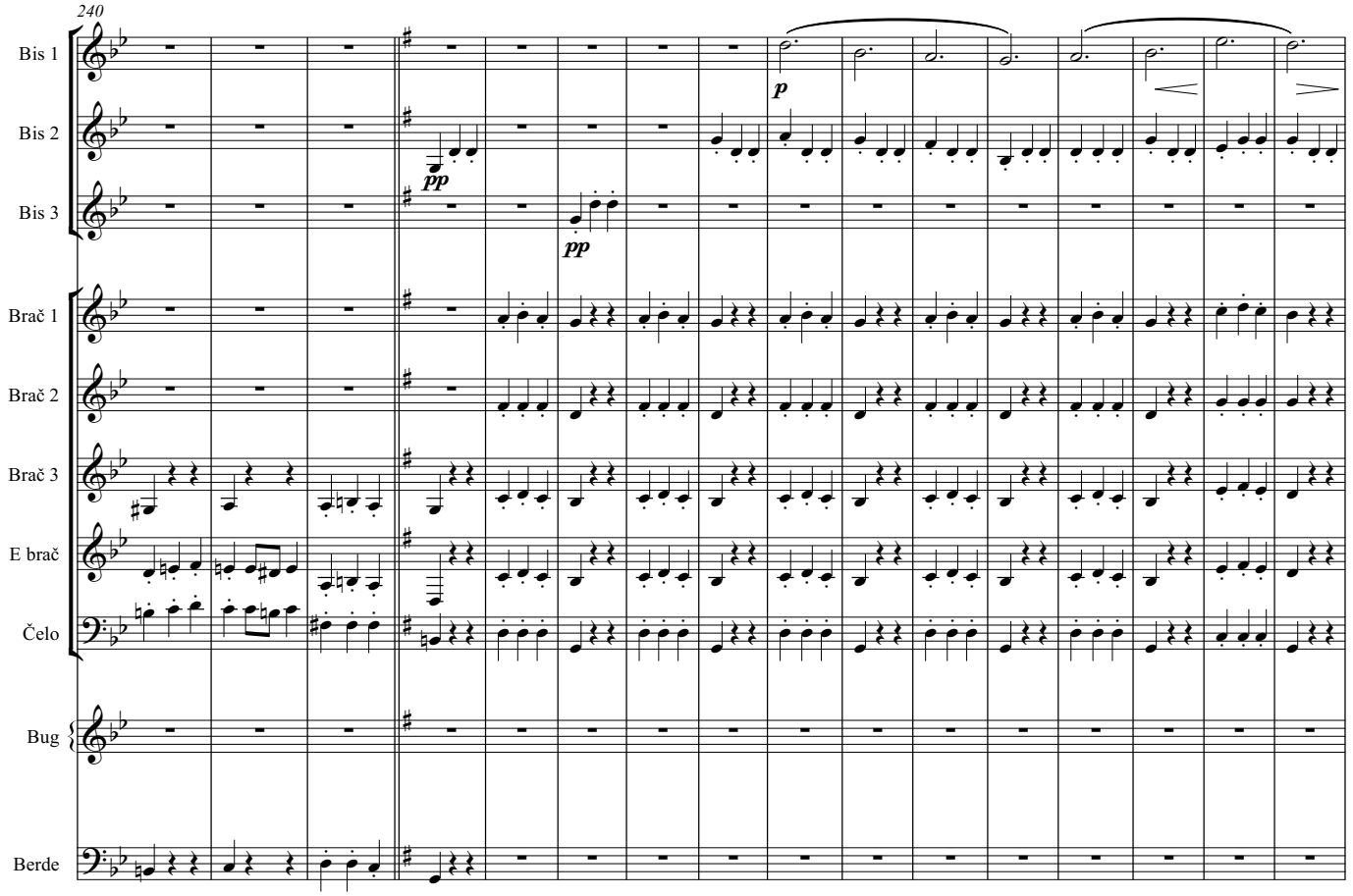
240
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
p
pp

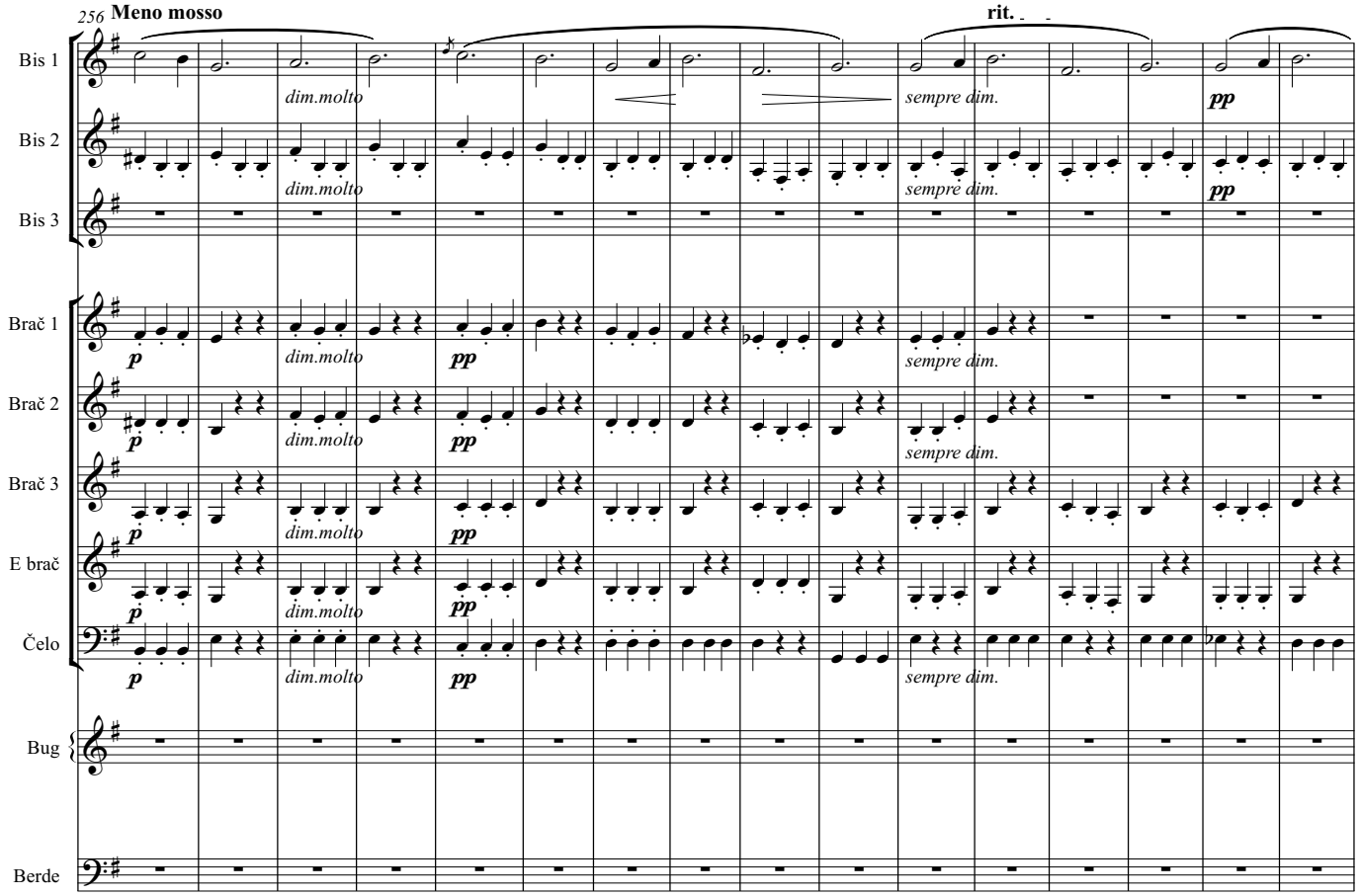
256
Meno mosso
rit.
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
dim.molto
sempre dim.
p
pp

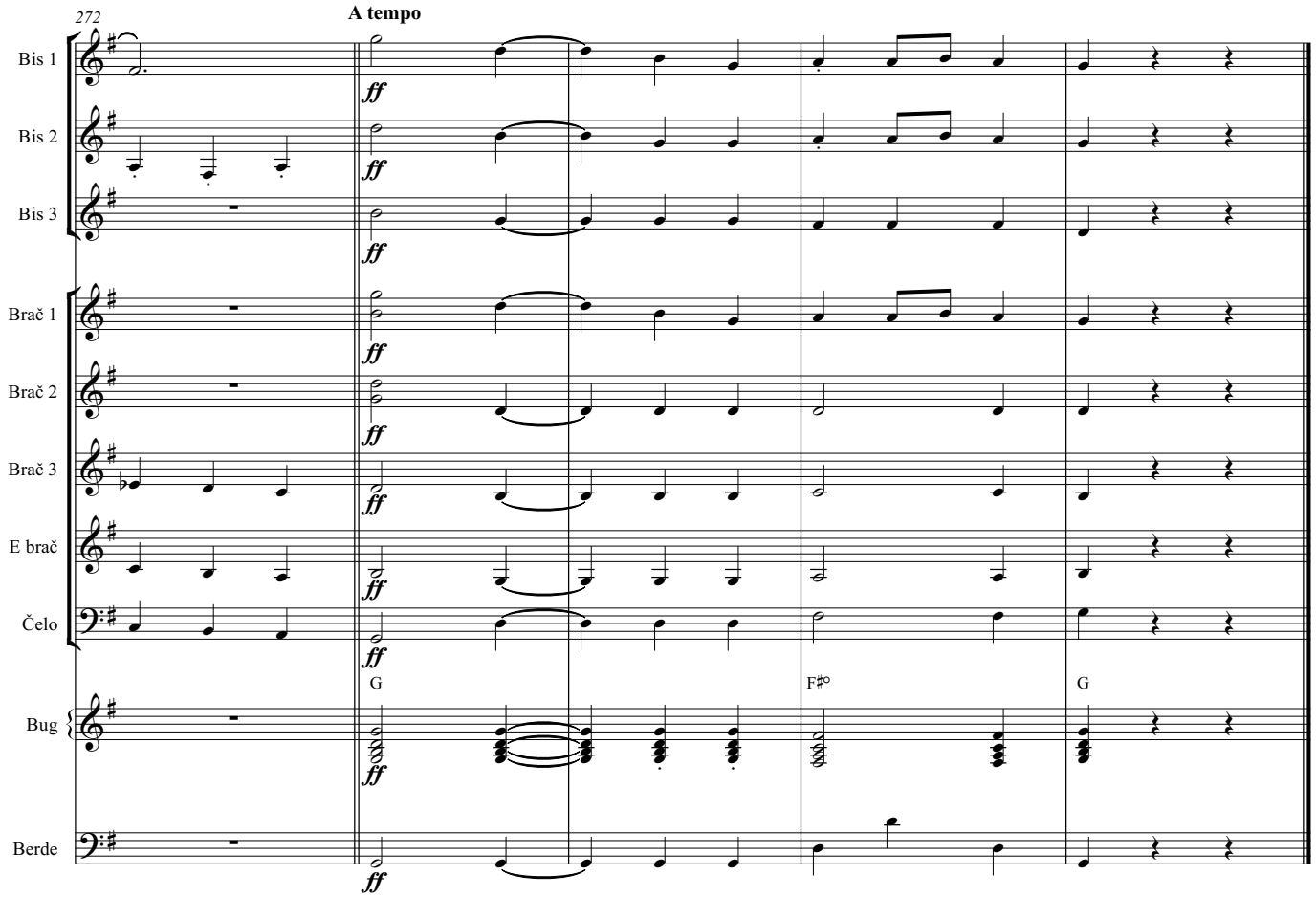
272
A tempo
Bis 1
Bis 2
Bis 3
Brač 1
Brač 2
Brač 3
E brač
Čelo
Bug
Berde
ff
G
F♯°
G

5. ZAKLJUČAK

Ideja rada je proširiti umjetničku tamburašku orkestralnu literaturu, ali i približiti glazbeni romantizam tamburi. Antonín Leopold Dvořák se svijetu predstavio s mnoštvom uspješnih skladbi, ali Slavenski plesovi predstavljaju njegovo najpoznatije i najizvođenije djelo. Slavenski ples br. 8, op. 46 je skladba nastala na temelju češkog narodnog folklora i njihovog plesa *Furiant* te Dvořákovih inovativnih glazbenih ideja. Upravo taj folklor je poveznica s tamburom kojoj je kroz povijest bila primarna aktivnost sviranje u folkloru. Tambura je postala dijelom kurikuluma na glazbenim akademijama, ali zbog nedostatka klasične literature potrebno je raditi na transkripcijama kako bi se literatura svih glazbenih razdoblja približila tamburi kao instrumentu. Transkripcija partiture simfonijskog orkestra za tamburaški orkestar nosi sa sobom određene probleme kao što su manjak dionica i opsega. Preduvjet uspješnoj transkripciji je poznavanje instrumenata koji čine tamburaški orkestar, ali i koji čine simfonijski. Treba voditi brigu također i o kontrastima u orkestraciji kako bi izvedba bila što bogatija i zanimljivija kako publici tako i izvođačima. Ovoj transkripciji podjednako je pomogla i originalna partitura skladana za klavir četveroručno, ali i orkestralna.

6. LITERATURA

1. Andreis, J. (1989). *Povijest glazbe III*, Zagreb: SNL
2. Chabenat, S. (2008). *Antonin Dvorak,* Veliki skladatelji, Španjolska: Planeta Marketing Institucional S. A.
3. Kovačević, K. (1971). *Muzička enciklopedija,* svezak 1, Zagreb: JLZ
4. Michels, U. (2006). *Atlas glazbe*, svezak 2: povijest glazbe od baroka do danas, Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga
5. http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/3/37/IMSLP225698-SIBLEY1802.17317.a03c-39087009471030score.pdf
6. http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/4/4e/IMSLP157870-SIBLEY1802.17532.6706-39087011344316score.pdf
7. http://hz.imslp.info/files/imglnks/usimg/e/e7/IMSLP225700-SIBLEY1802.17317.f70d-39087009471055score.pdf
8. https://hr.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%ADn_Dvo%C5%99%C3%A1k#/media/Datoteka:Dvorak1.jpg

7. SAŽETAK

Slavenski ples br. 8, op. 46 djelo je češkog skladatelja Antonína Dvořáka kao jedan od osam plesova iz zbirke nastale 1878. godine prvotno zapisane za klavir četveroručno, a godinu dana kasnije i za simfonijski orkestar. U ovom radu ovaj ples je priređen za tamburaški orkestar te instrumenti koji se nalaze u priređenoj partituri su: tri bisernice, tri brača, E brač, čelo i berdu.

Ključni pojmovi: Slavenski ples br. 8, op. 46, Antonín Dvořák, tamburaški orkestar, transkripcija

8. SUMMARY

Slavic dance no. 8, op. 46 is the work of Czech composer Antonín Dvořák as one of eight dances from the cycle originally written in 1878 for the piano duet and a year later for the symphony orchestra. In this paper this dance is transcribed for the tambura orchestra and the instruments contained in the score are: three bisernica, three brač, E brač, čelo and berda.

Key words: Slavic dance no. 8, op. 46, Antonín Dvořák, tambura orchestra, transcription

9. PRILOZI

Bisernica 1

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

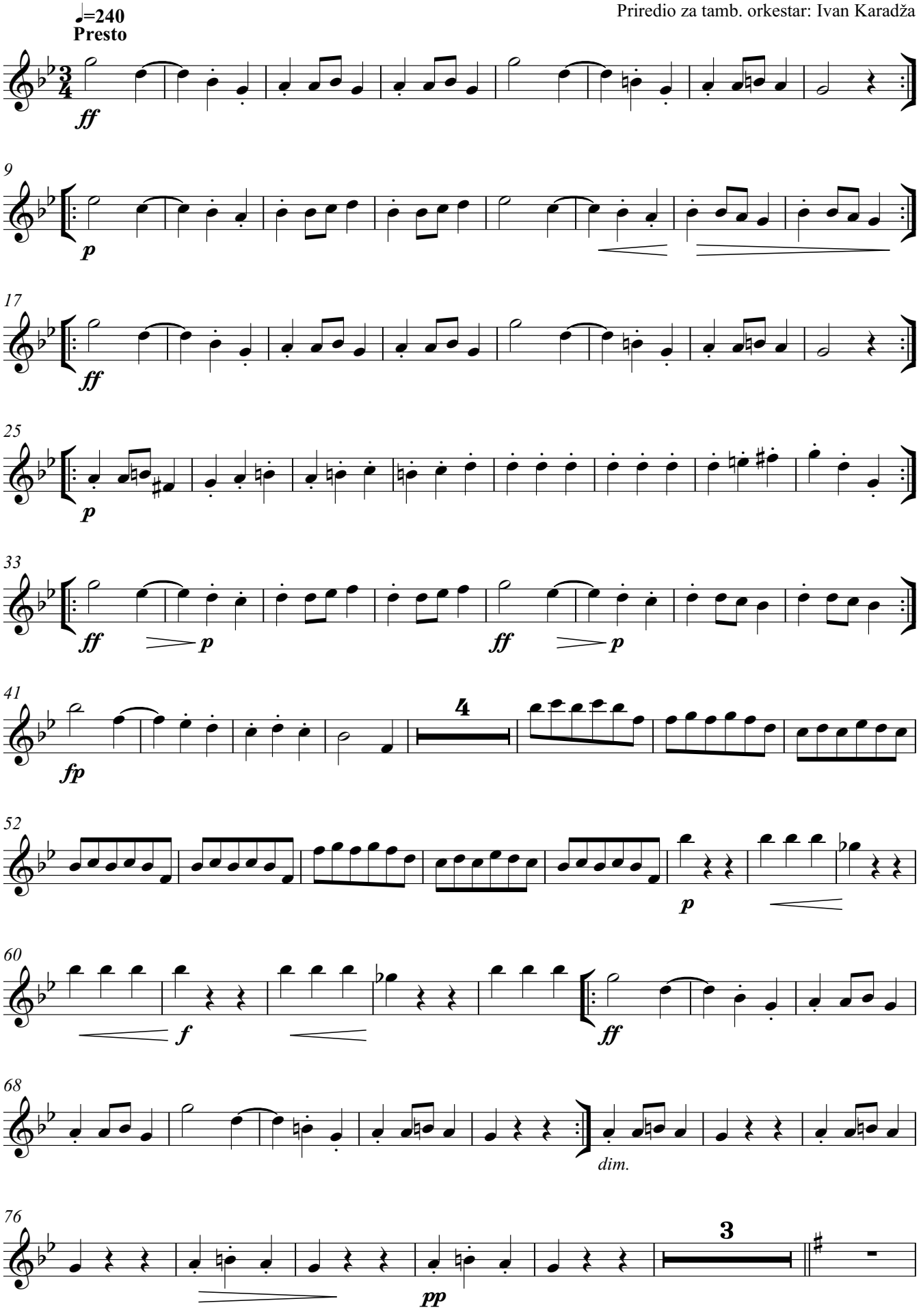

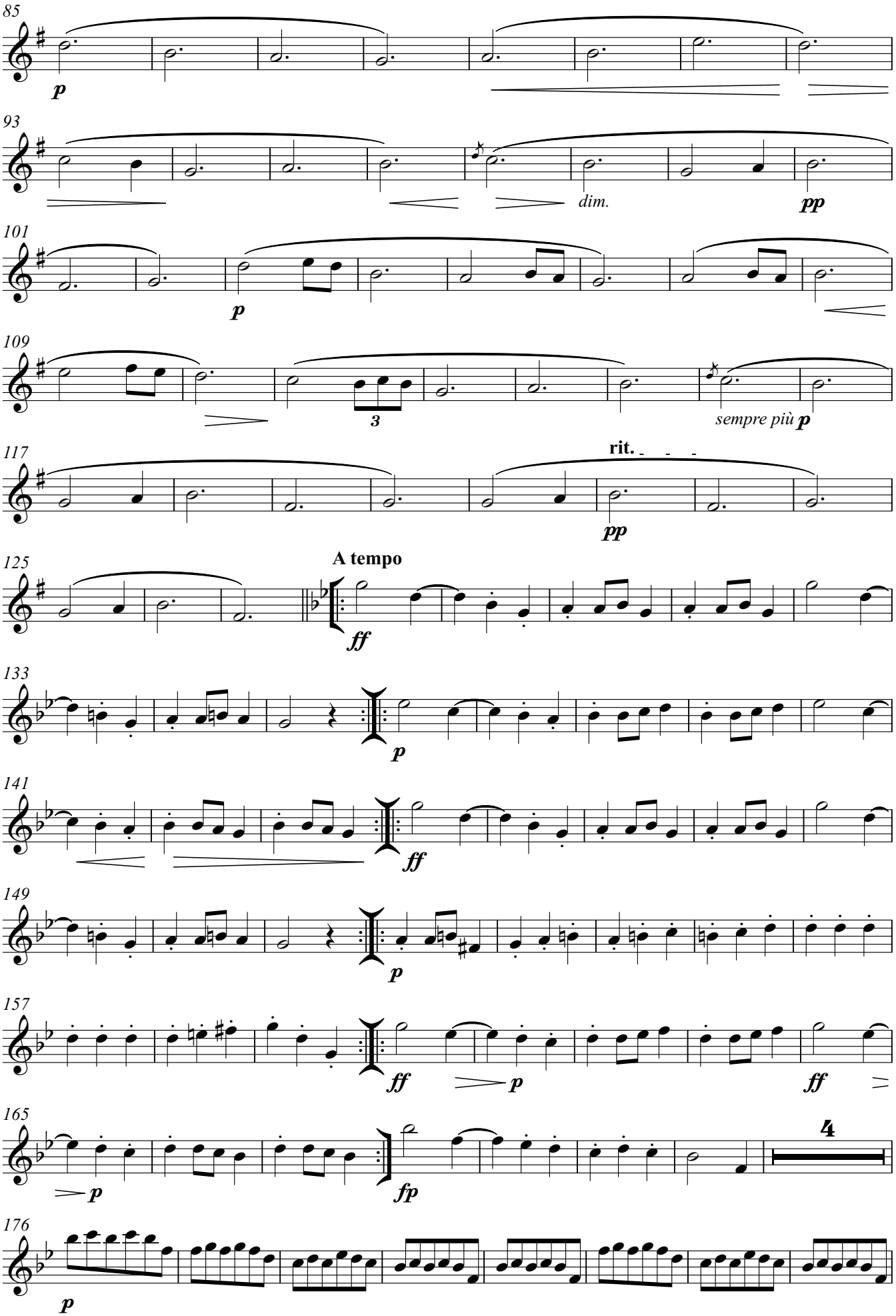
85
p
93
dim.
pp
101
p
109
3
sempre più p
117
rit.
pp
125
A tempo
ff
133
p
141
ff
149
p
157
ff
p
ff
165
4
p
fp
176
p

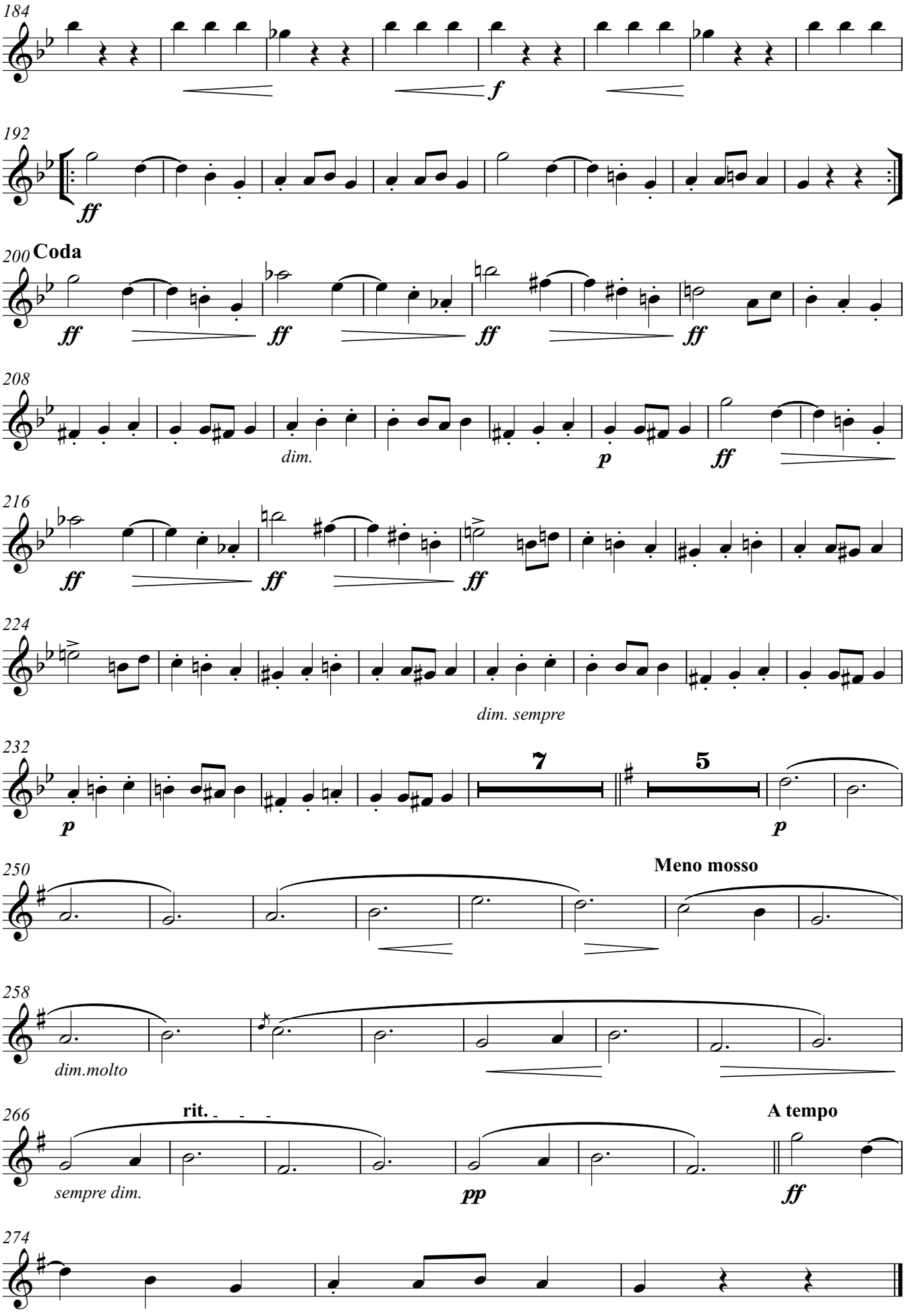
184
f
192
ff
200
Coda
ff
ff
ff
ff
208
dim.
p
ff
216
ff
ff
ff
224
dim. sempre
232
7
5
p
p
250
Meno mosso
258
dim.molto
266
rit.
A tempo
sempre dim.
pp
ff
274

Bisernica 2

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

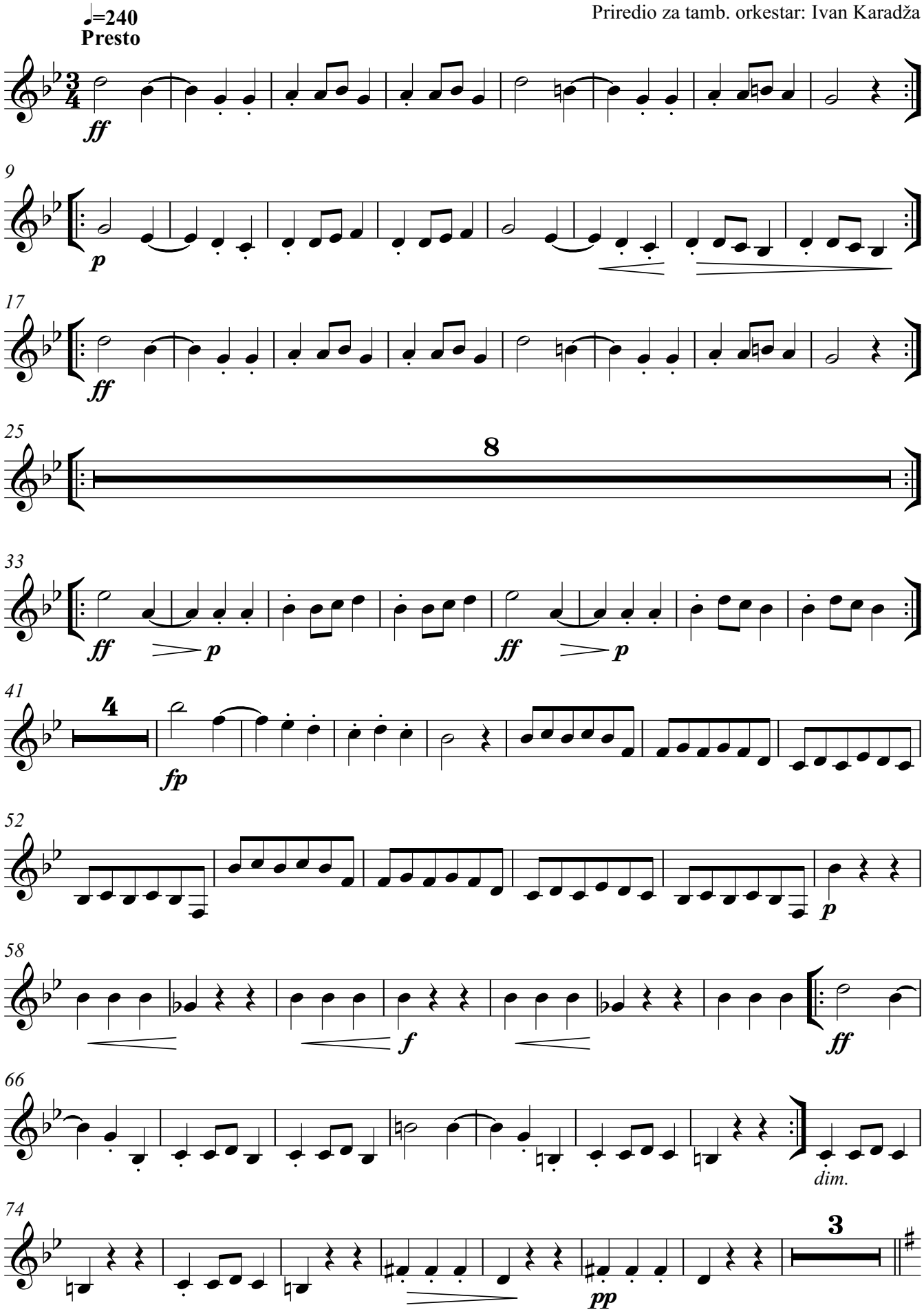

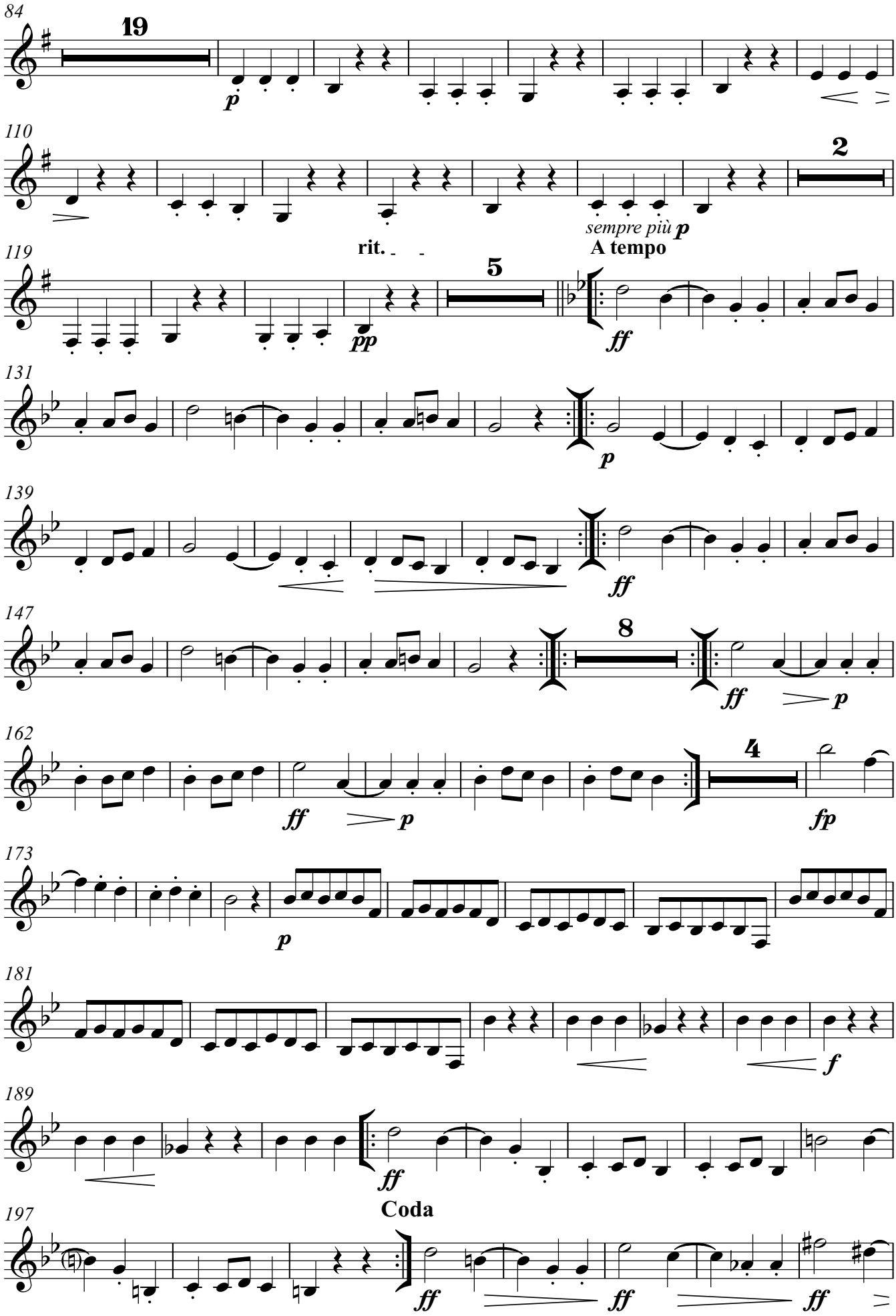
84
19
p
110
2
sempre più p
rit.
A tempo
119
5
pp
ff
131
p
139
ff
147
8
ff
p
162
4
ff
p
fp
173
p
181
f
189
ff
Coda
197
ff
ff
ff

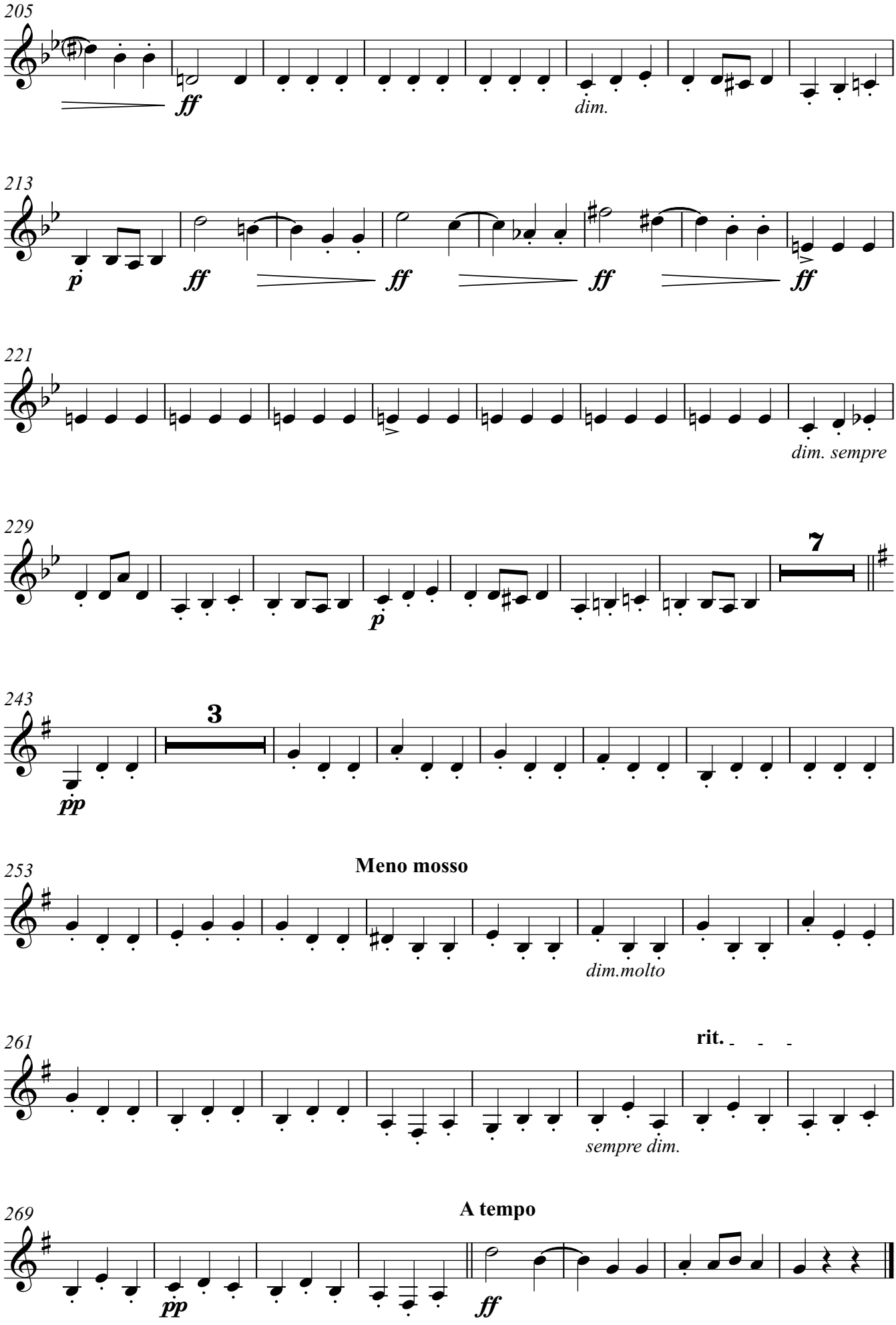
205
ff
dim.
213
p
ff
ff
ff
ff
221
dim. sempre
229
7
p
243
3
pp
Meno mosso
253
dim.molto
261
rit.
sempre dim.
269
A tempo
pp
ff

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

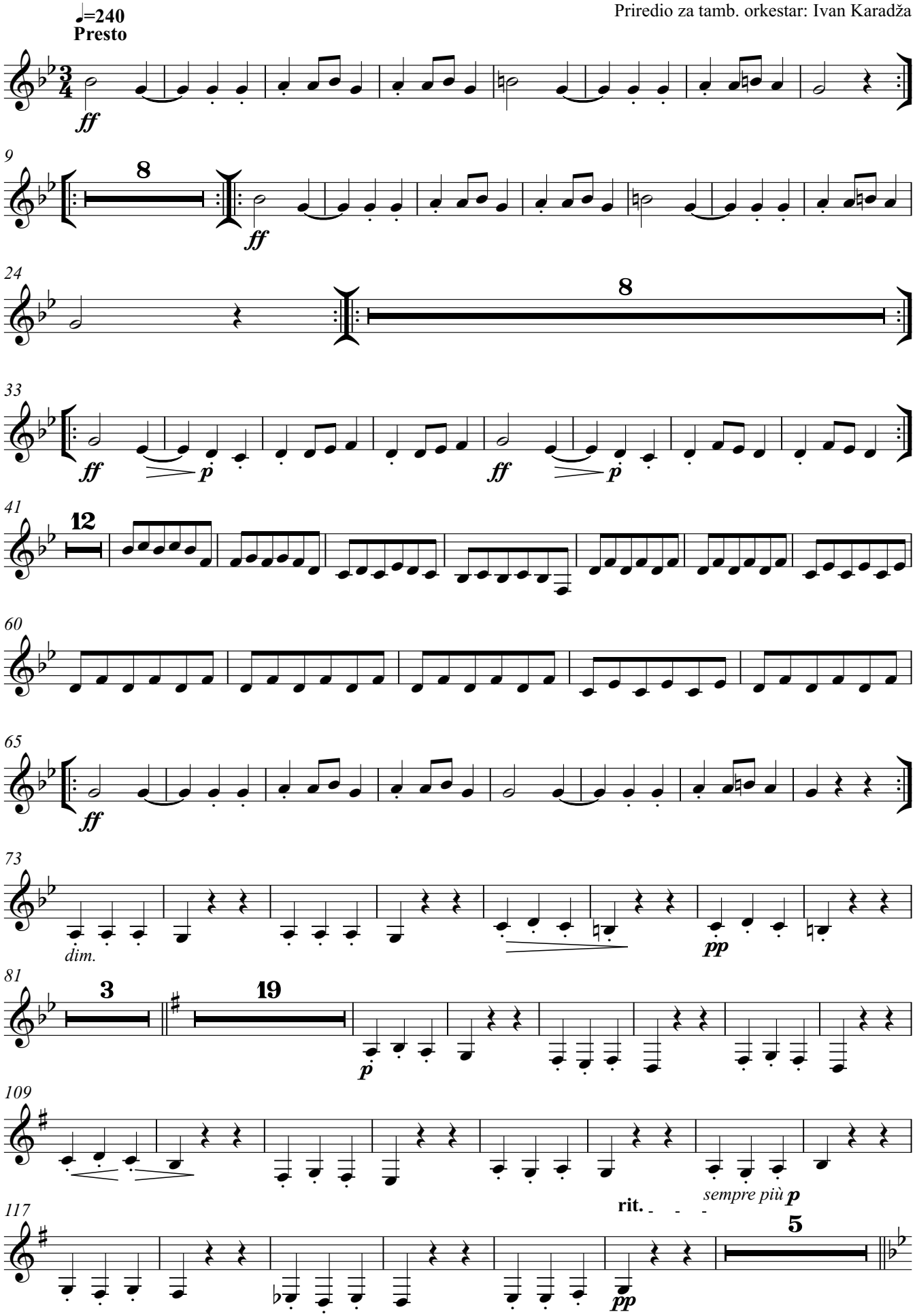

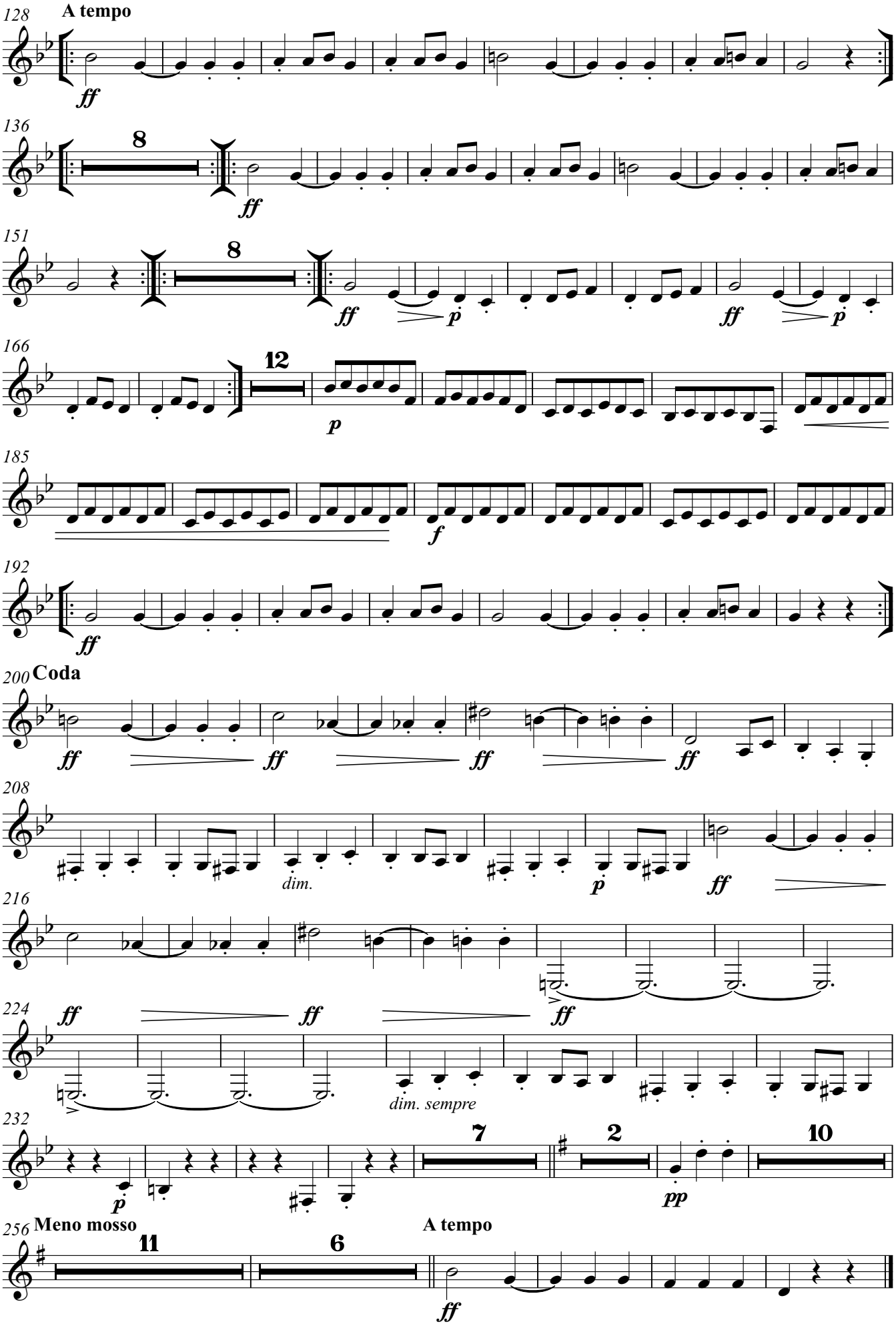
128
A tempo
ff
136
8
ff
151
8
ff
p
ff
p
166
12
p
185
f
192
ff
200
Coda
ff
ff
ff
ff
208
dim.
p
ff
216
ff
224
ff
ff
ff
dim. sempre
232
7
2
10
p
pp
256
Meno mosso
11
6
A tempo
ff

Brač 1

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

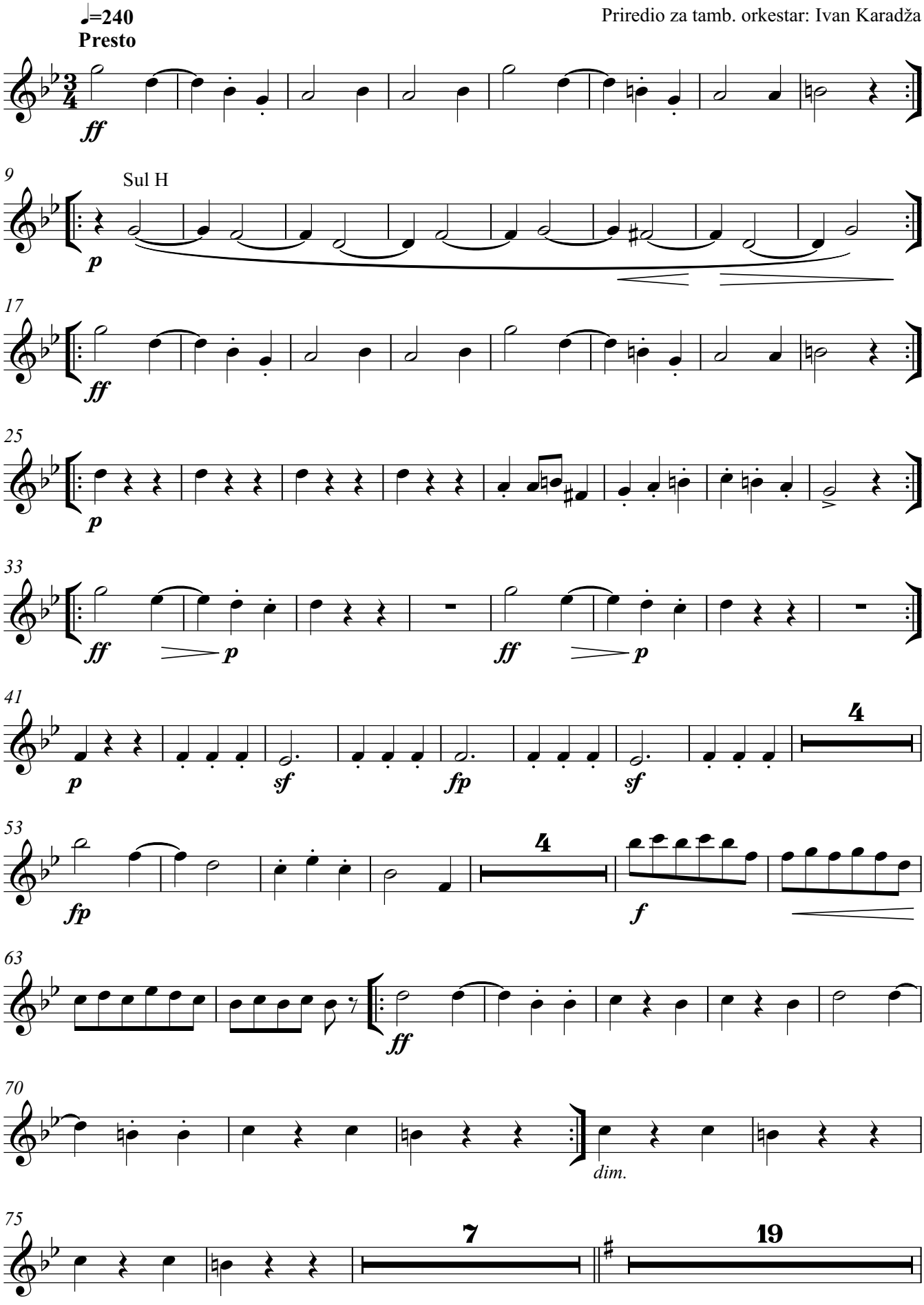

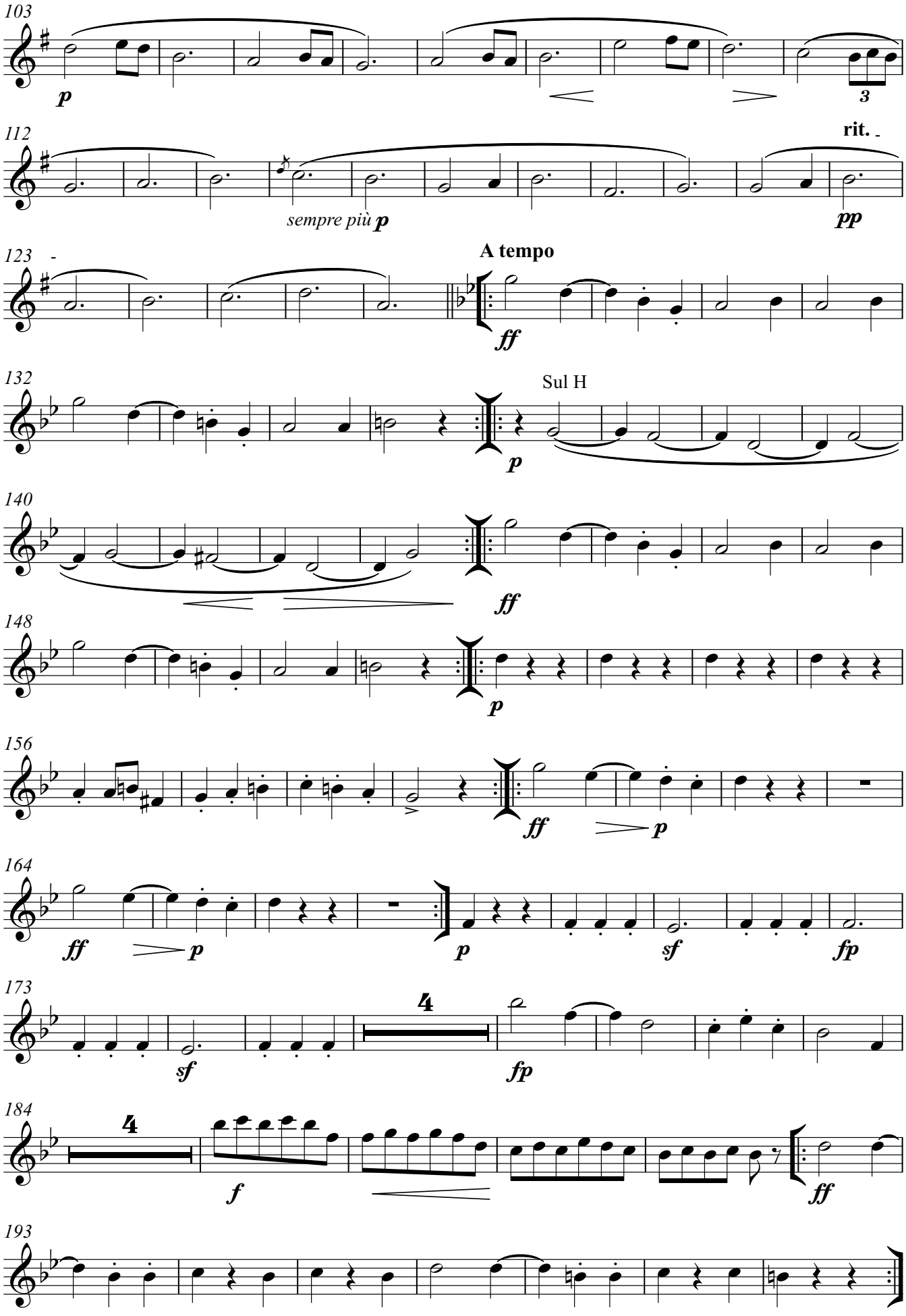
103
p
3
112
rit.
sempre più p
pp
123
A tempo
ff
132
Sul H
p
140
ff
148
p
156
ff
p
164
ff
p
p
sf
fp
173
sf
4
fp
184
4
f
ff
193

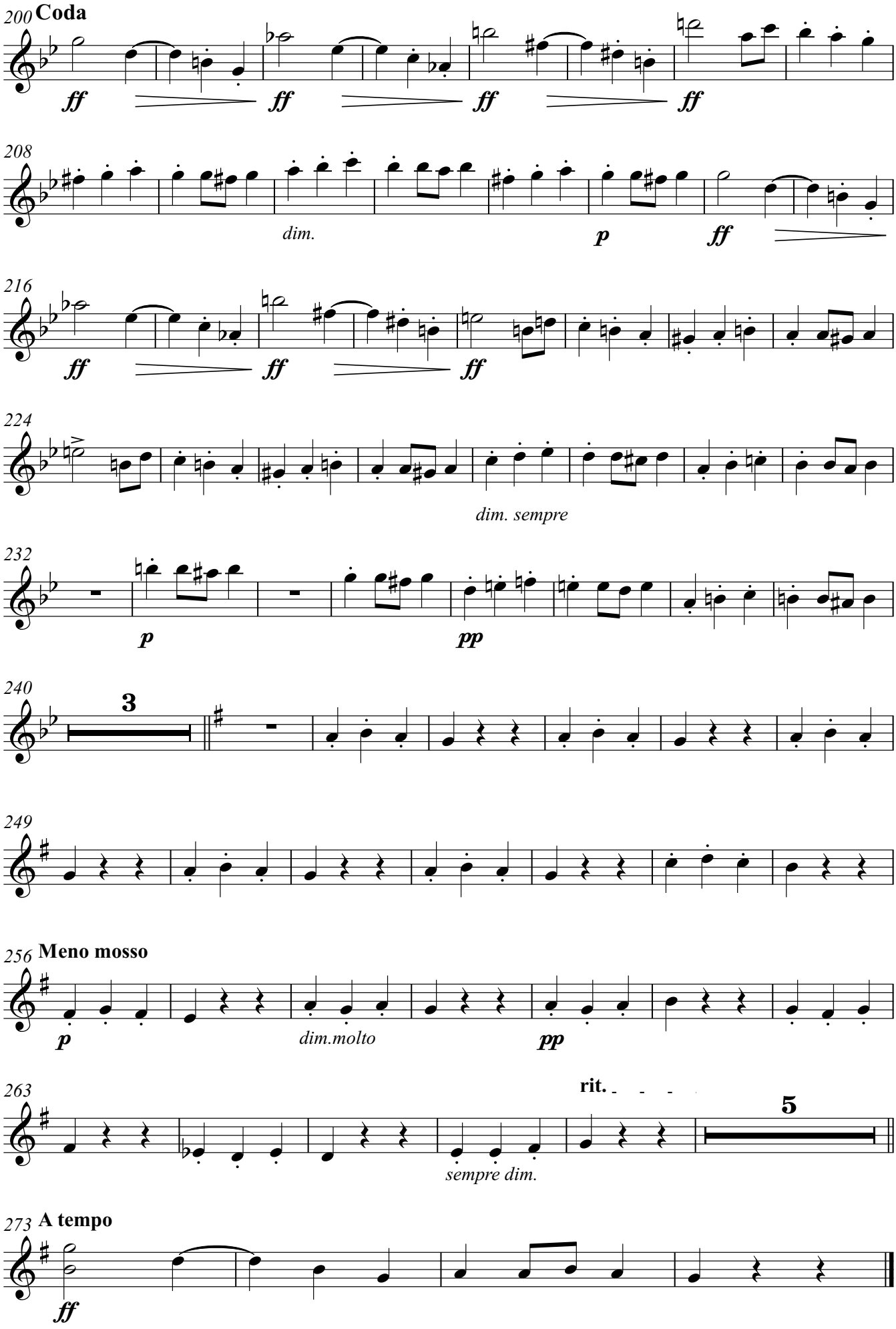
200 Coda
ff
ff
ff
ff
208
dim.
p
ff
216
ff
ff
ff
224
dim. sempre
232
p
pp
240
3
249
256 Meno mosso
p
dim.molto
pp
263
rit.
5
sempre dim.
273 A tempo
ff

Brač 2

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

♩=240
Presto

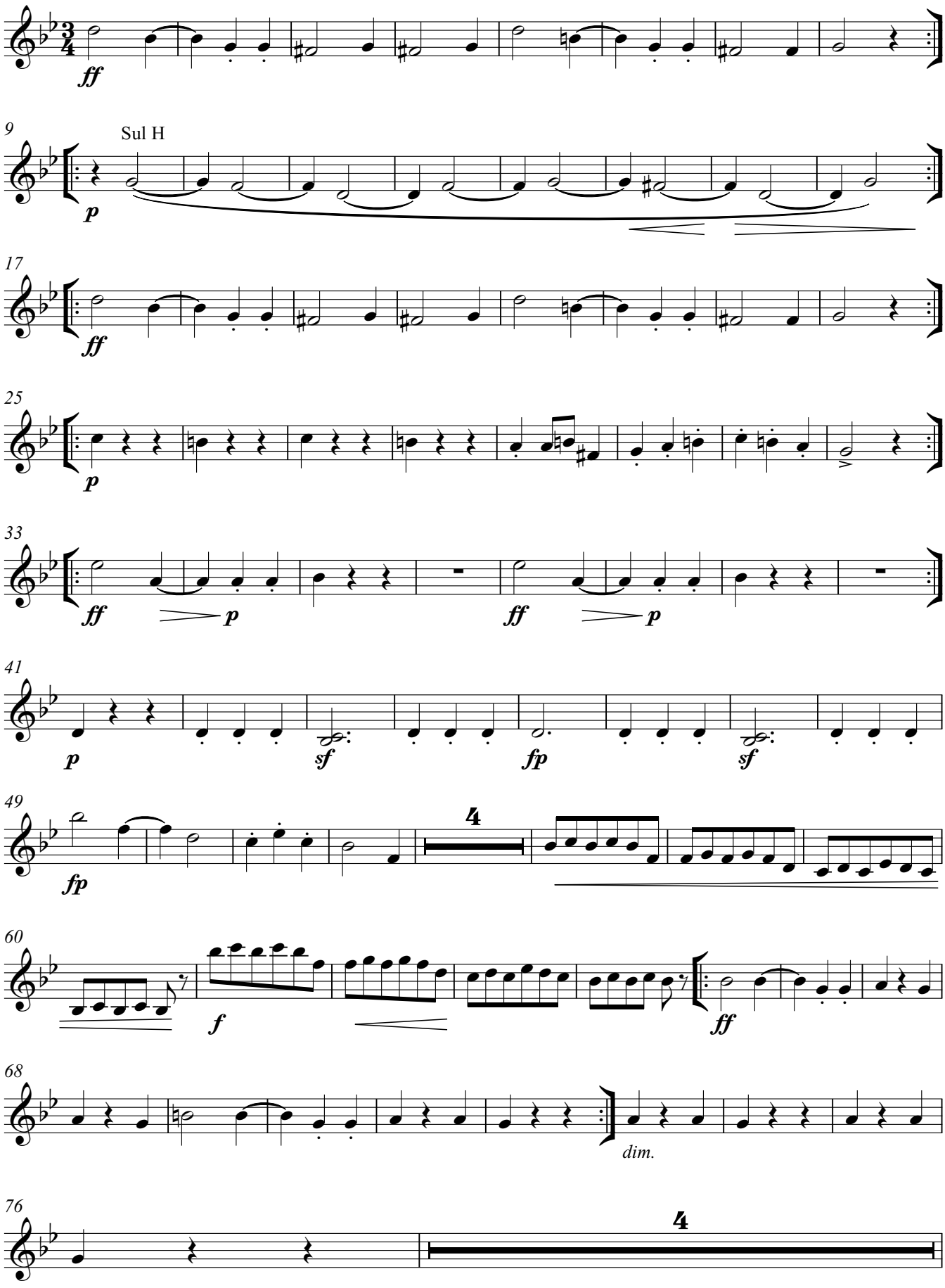

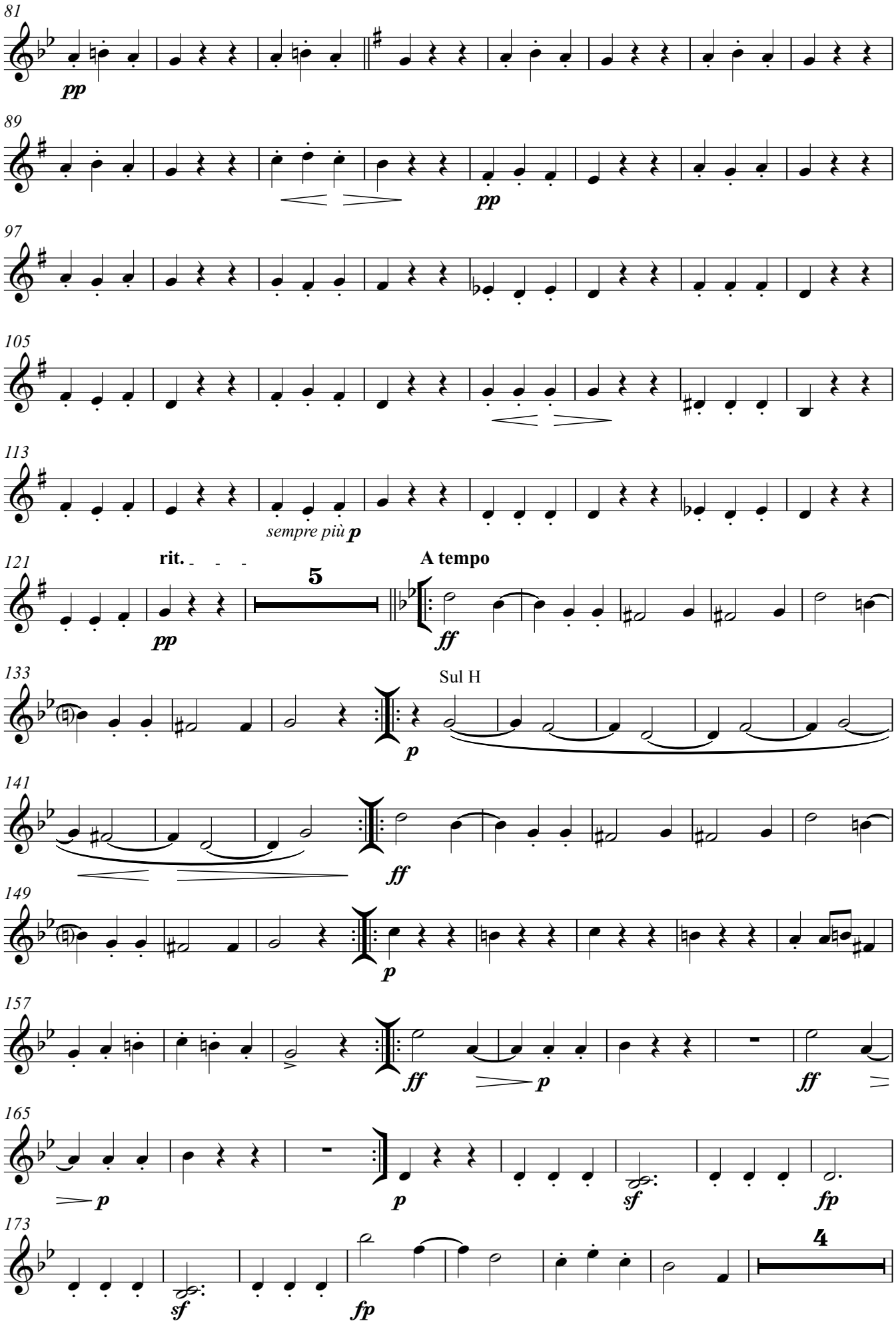
81
pp
89
pp
97
105
113
sempre più p
121
rit.
5
A tempo
pp
ff
133
Sul H
p
141
ff
149
p
157
ff
p
ff
165
p
p
sf
fp
173
sf
fp
4

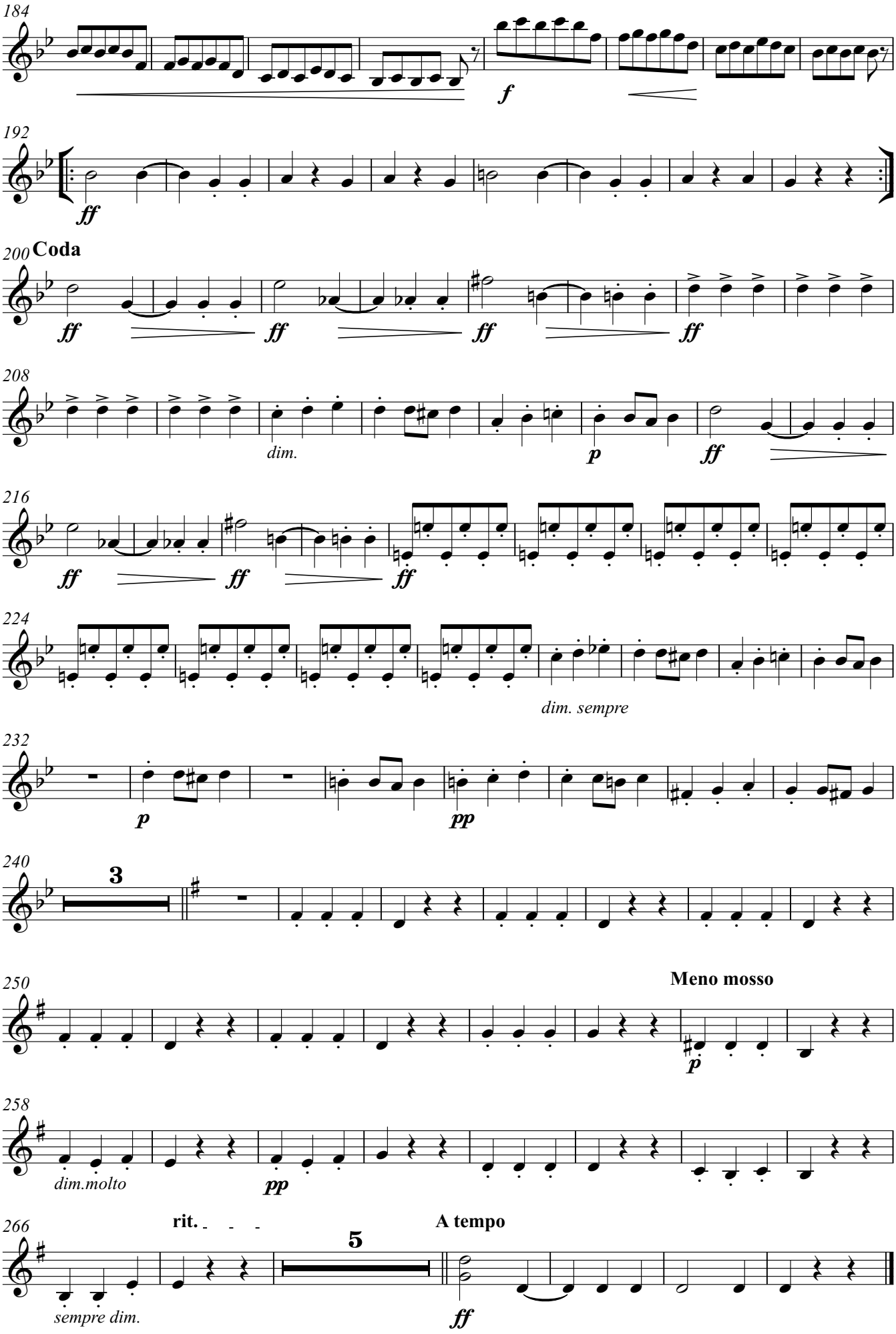
184
f
192
ff
200
Coda
ff
ff
ff
ff
208
dim.
p
ff
216
ff
ff
ff
224
dim. sempre
232
p
pp
240
3
250
Meno mosso
p
258
dim.molto
pp
266
rit.
A tempo
5
sempre dim.
ff

Brač 3

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

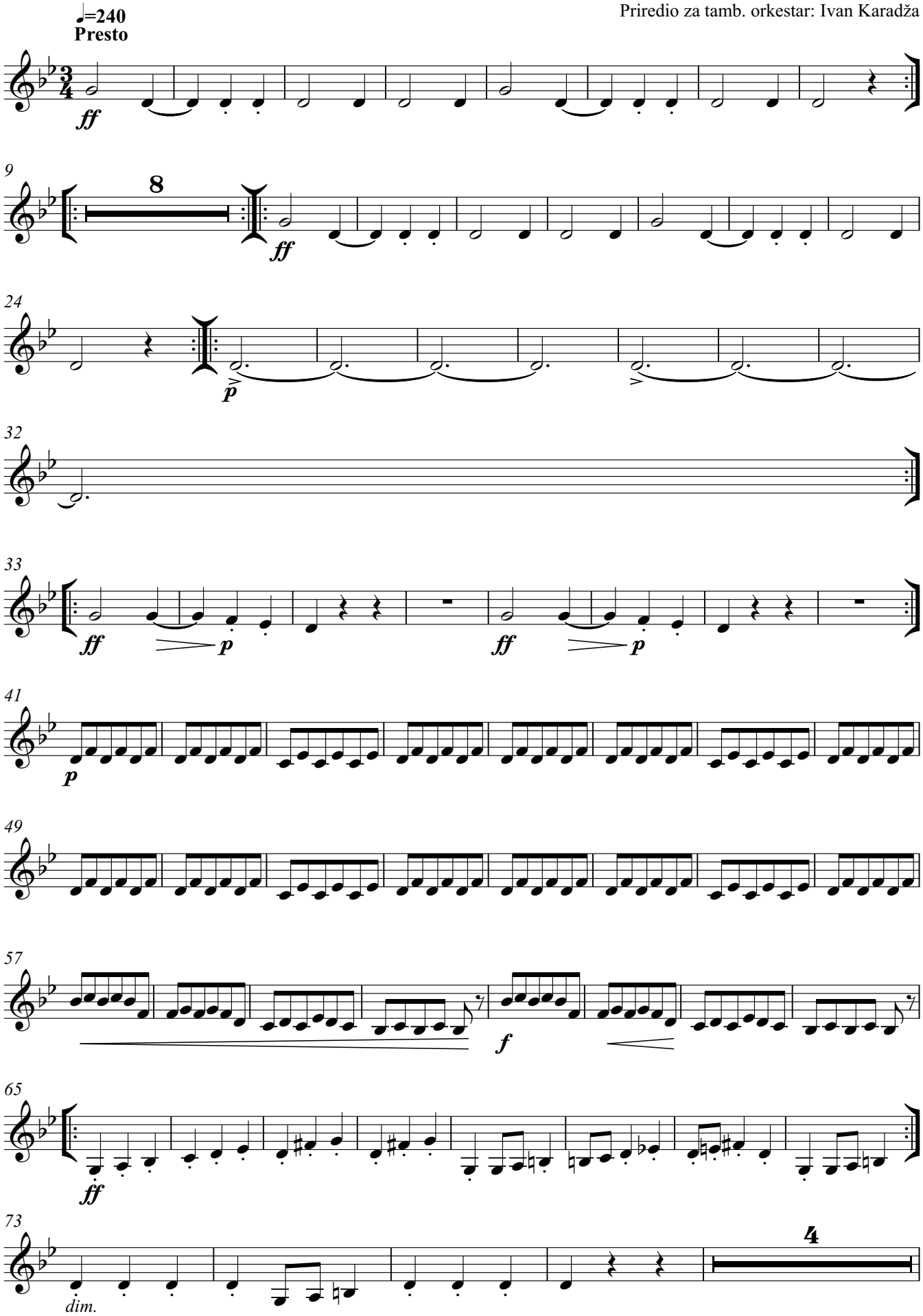

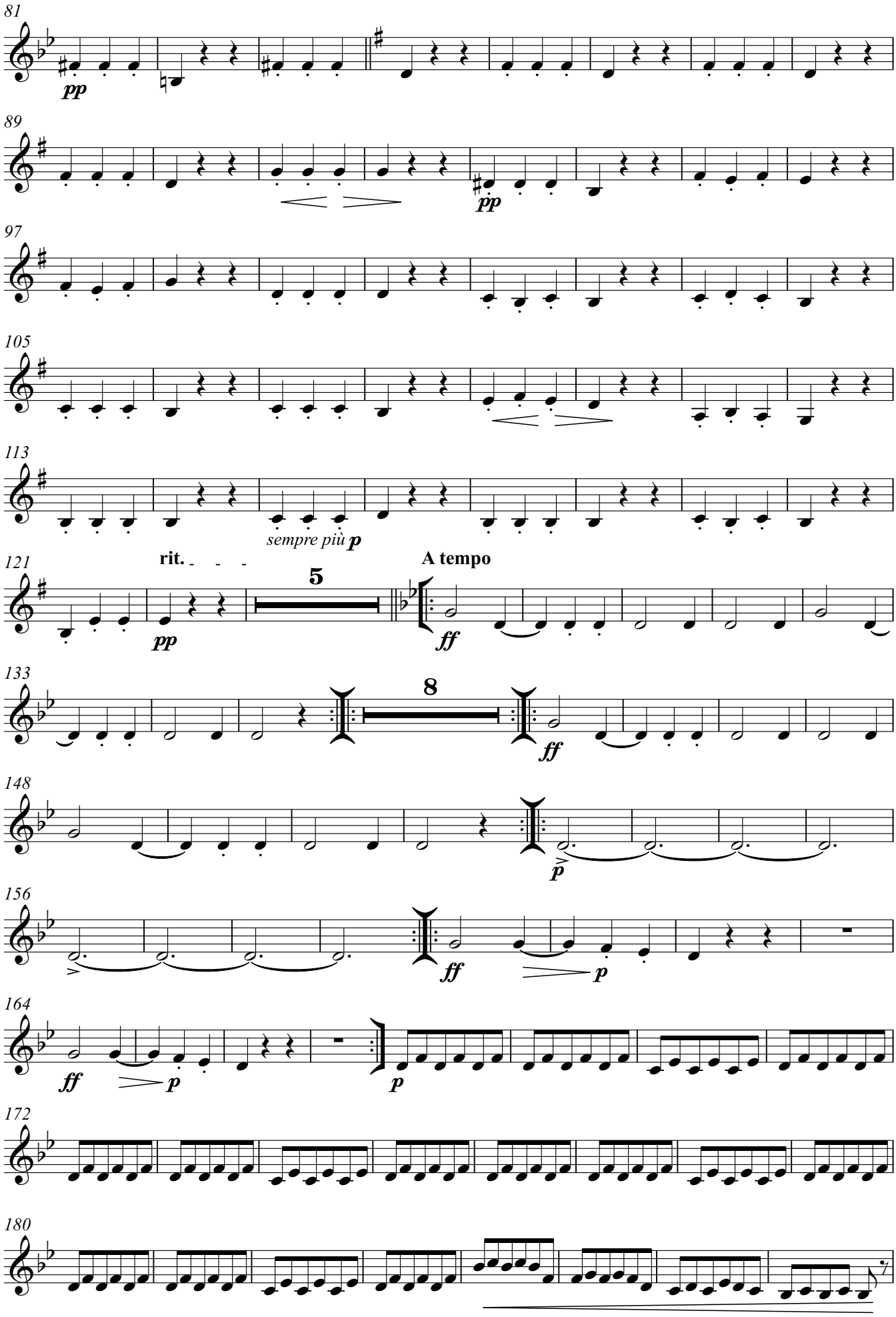
81
pp
89
pp
97
105
113
sempre più p
121
rit.
5
A tempo
pp
ff
133
8
ff
148
p
156
ff
p
164
ff
p
p
172
180

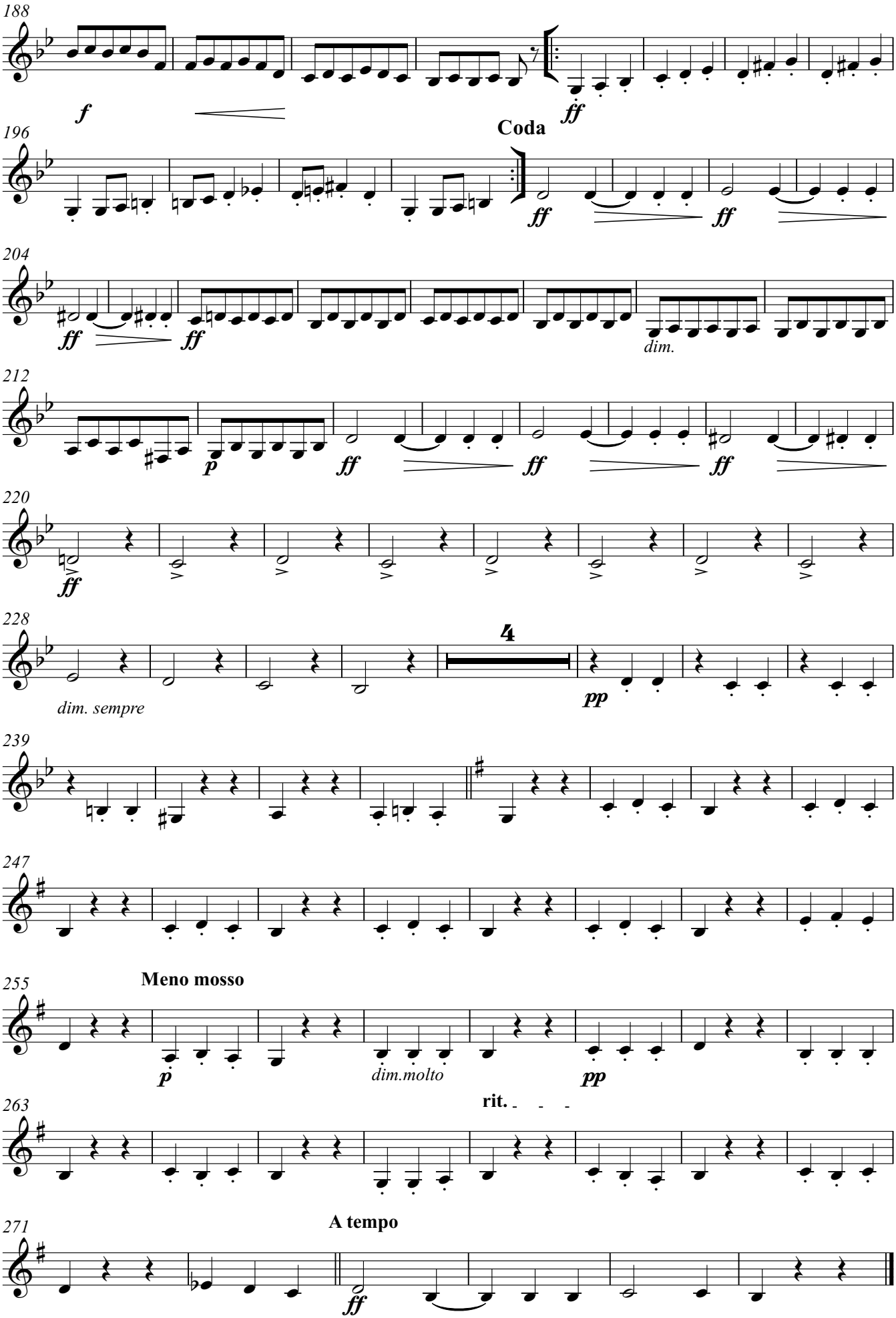
188
f
ff
196
Coda
ff
ff
204
ff
ff
dim.
212
p
ff
ff
ff
220
ff
228
4
dim. sempre
pp
239
247
255
Meno mosso
p
dim.molto
pp
263
rit.
271
A tempo
ff

E brač

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

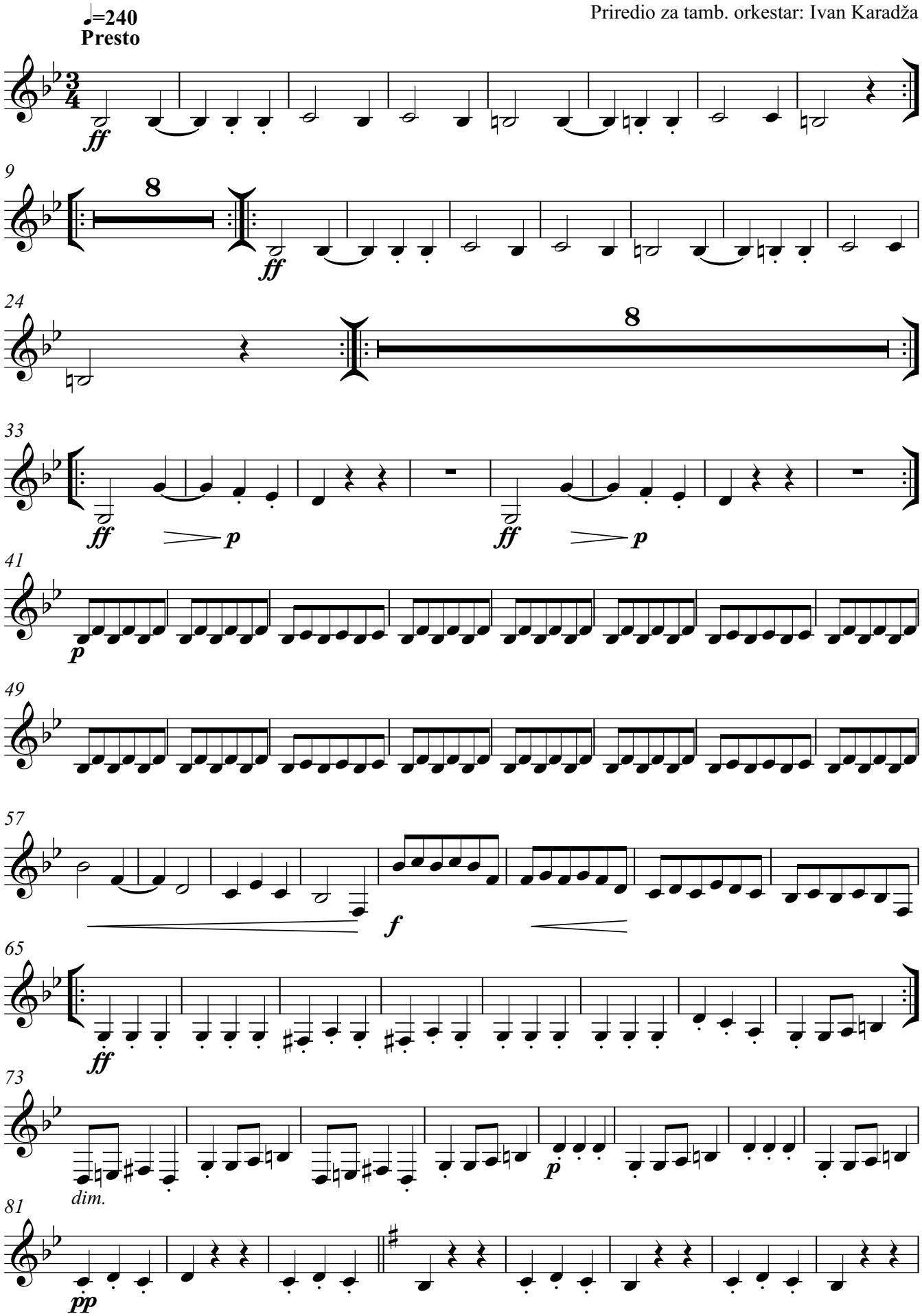

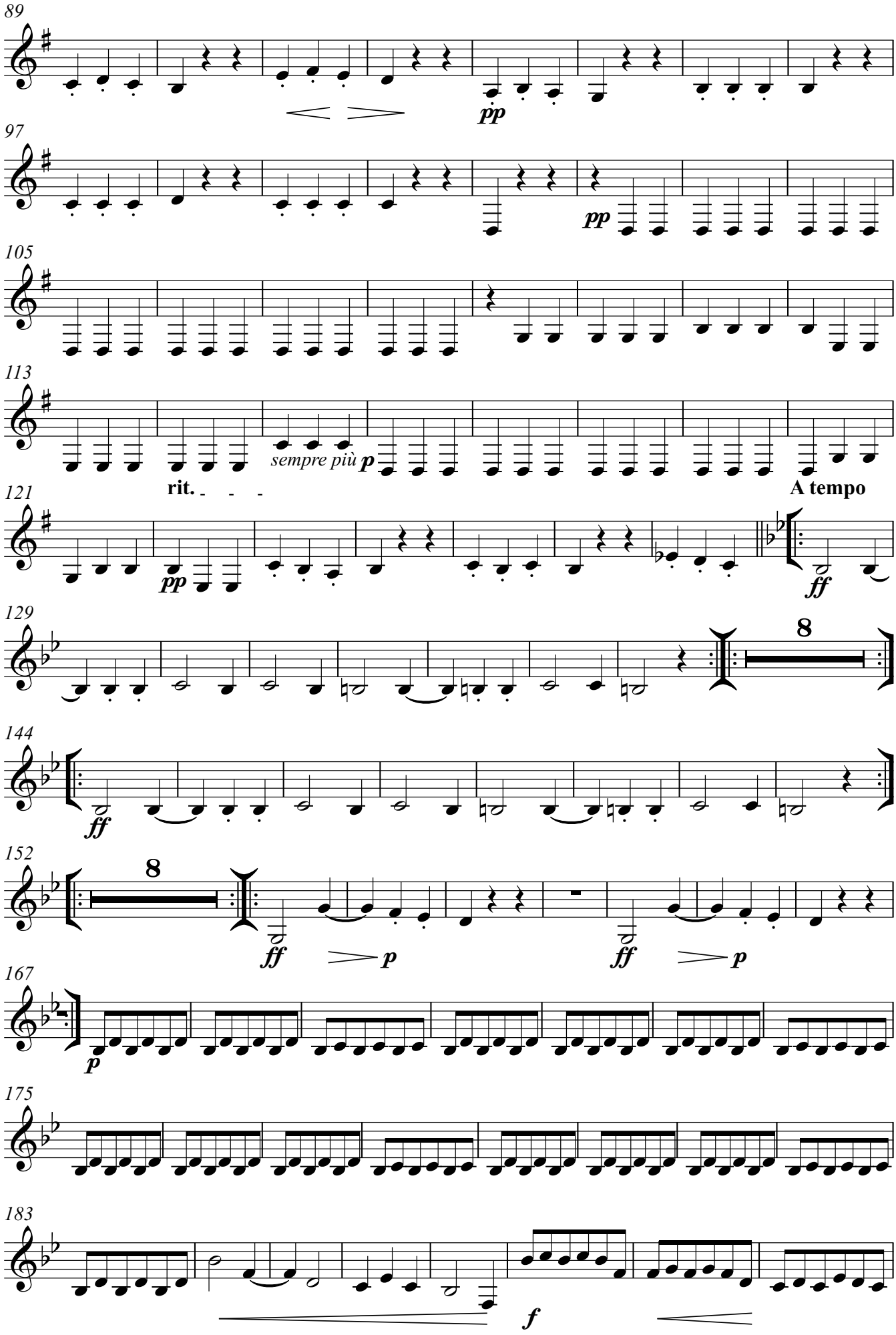
89
pp
97
pp
105
113
sempre più p
rit.
A tempo
121
pp
ff
129
8
144
ff
152
8
ff
p
ff
p
167
p
175
183
f

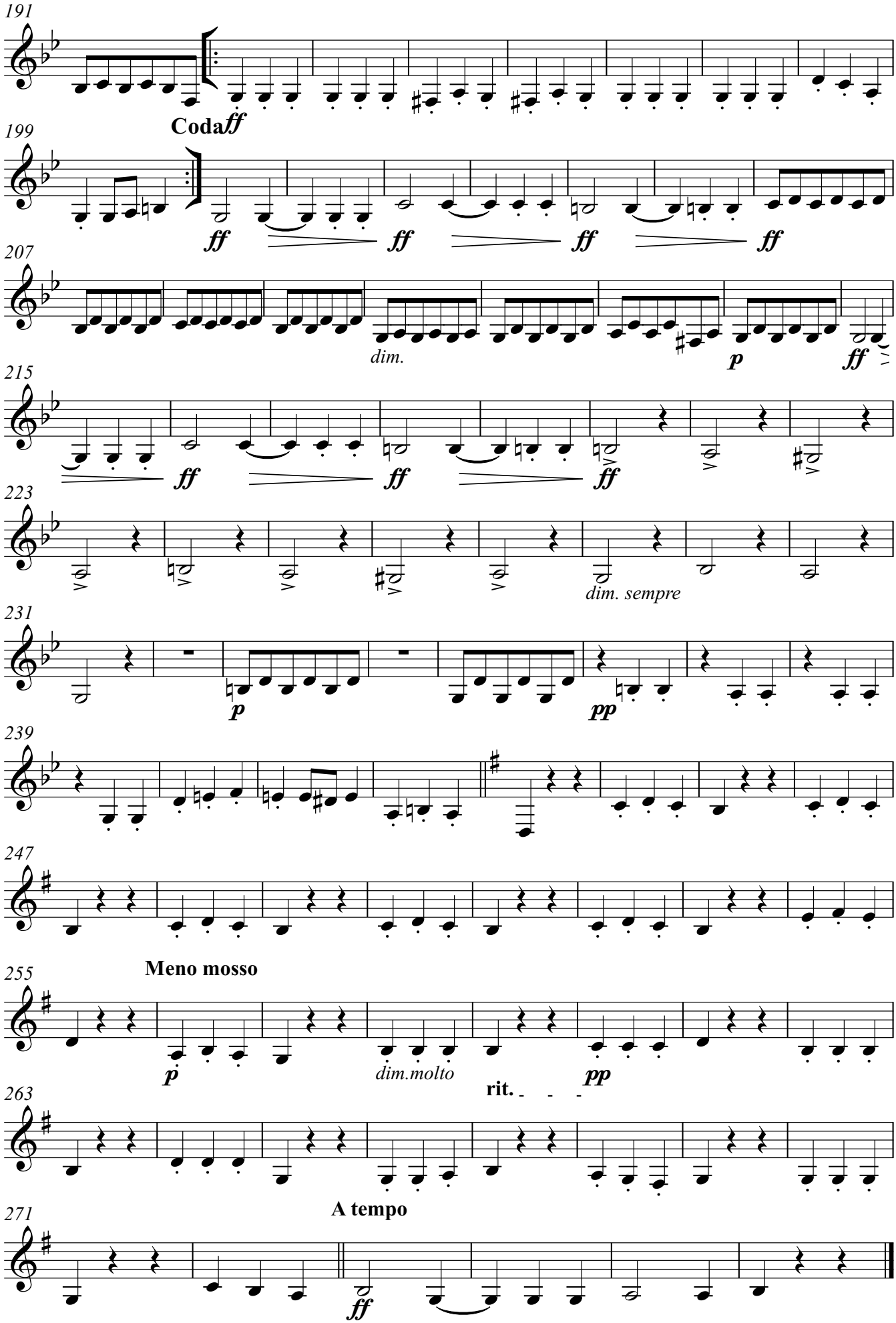
191
Coda ff
199
ff
ff
ff
ff
207
dim.
p
ff
215
ff
ff
ff
223
dim. sempre
231
p
pp
239
247
Meno mosso
255
p
dim.molto
pp
rit.
263
A tempo
271
ff

Čelo

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

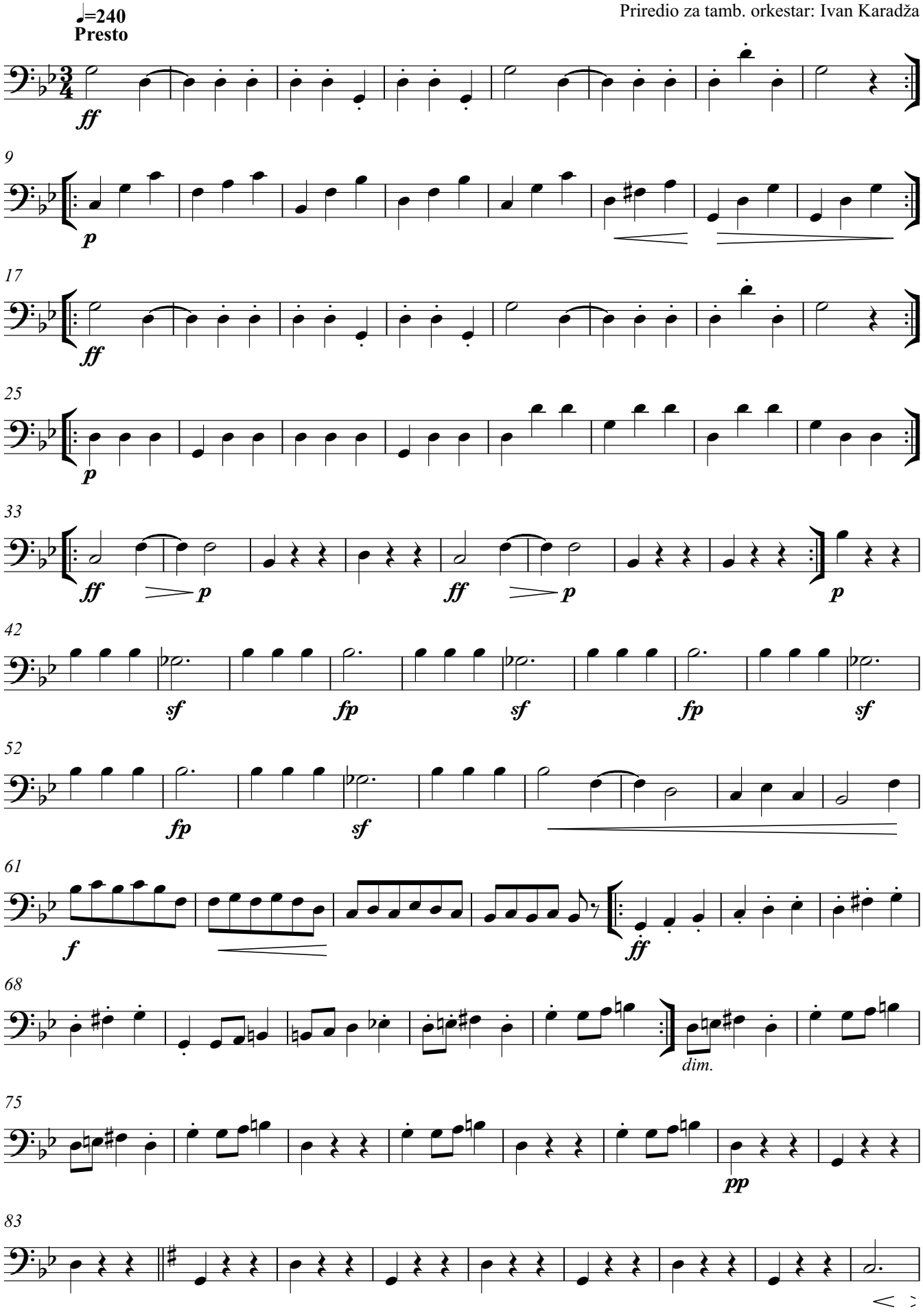

92

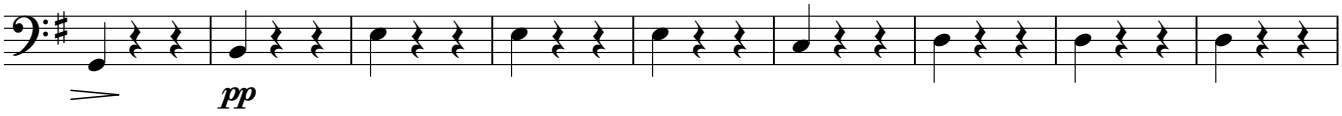

101

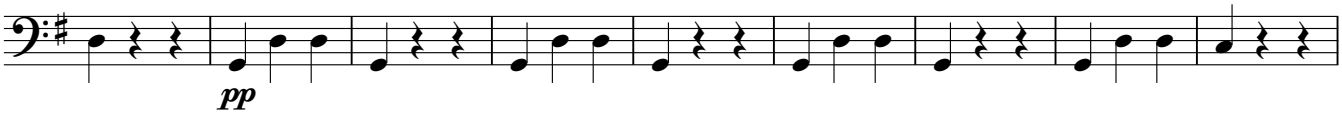

110

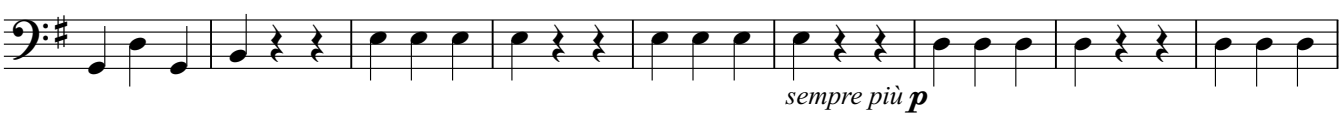

119

rit.

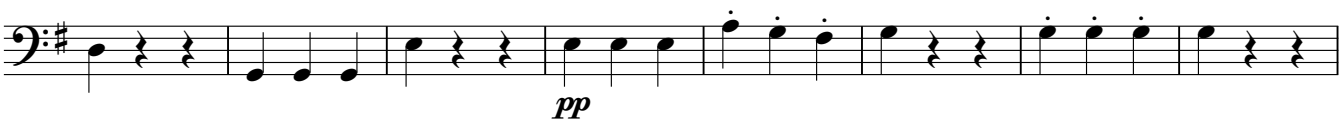

127

A tempo

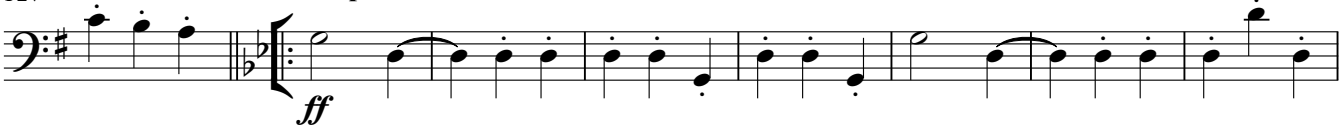

135

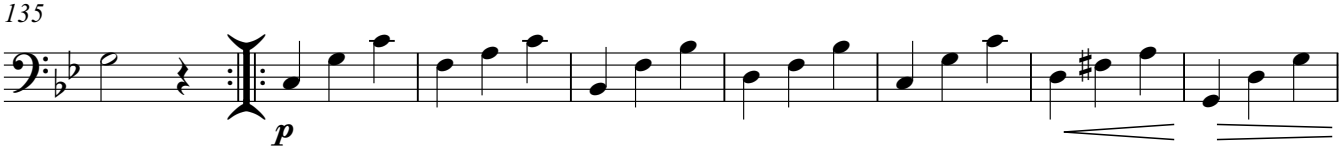

143

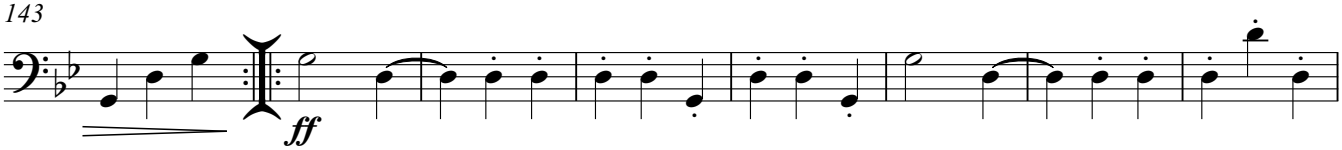

151

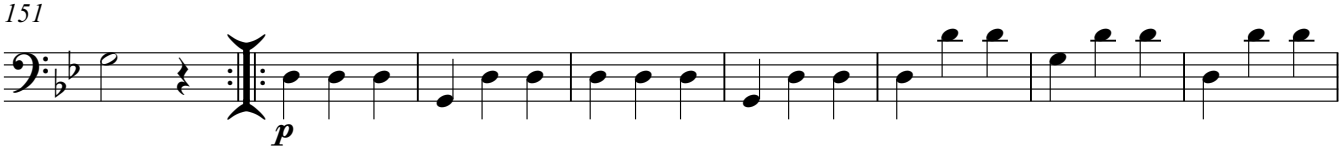

159

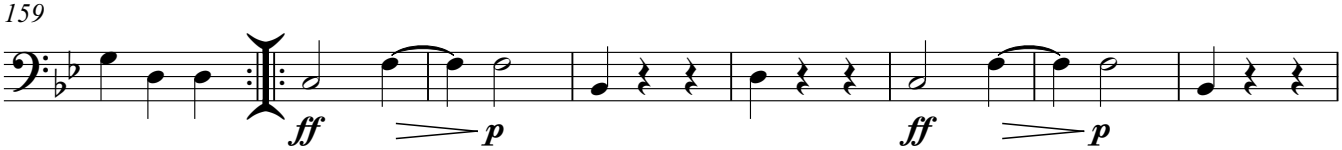

167

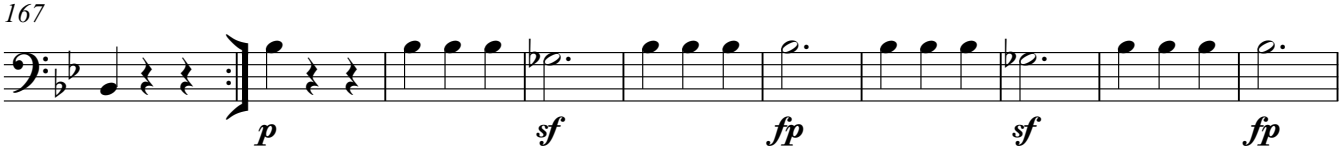

177

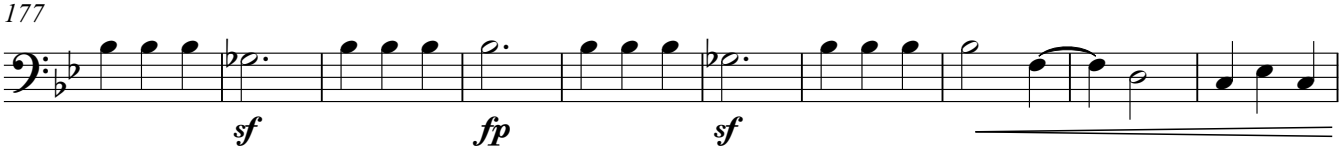

187

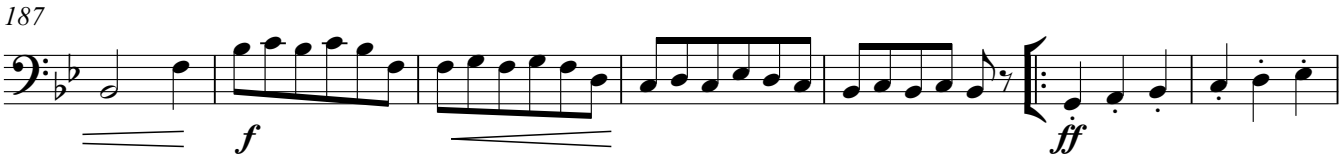

194

Coda

ff

202

ff *ff* *ff* *ff*

209

dim.

p *ff* *ff*

217

ff *ff*

226

dim. sempre

p

235

pp

243

252

Meno mosso

p *dim.molto* *pp*

261

rit.

sempre dim.

269

A tempo

ff

Bugarija

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

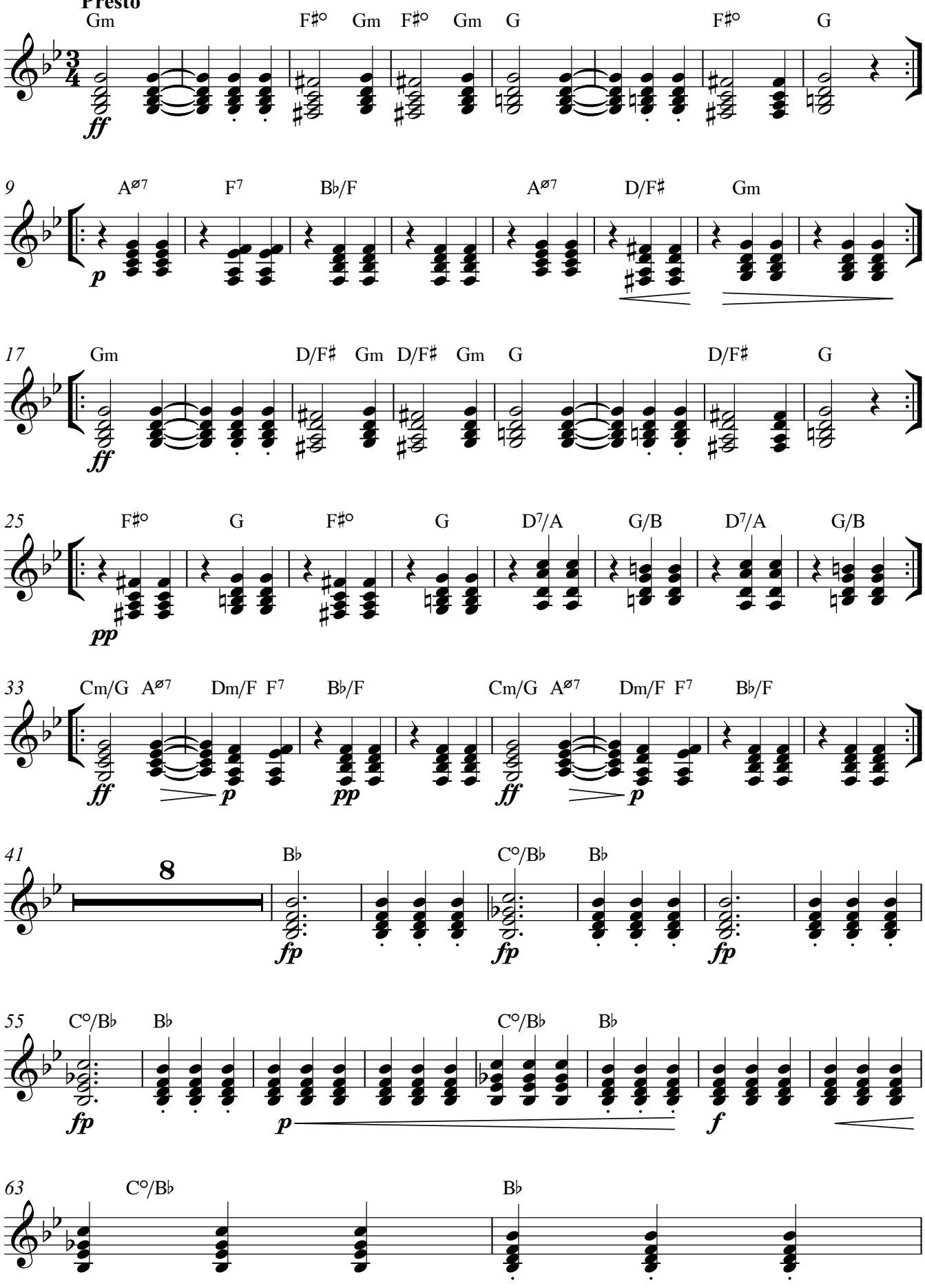

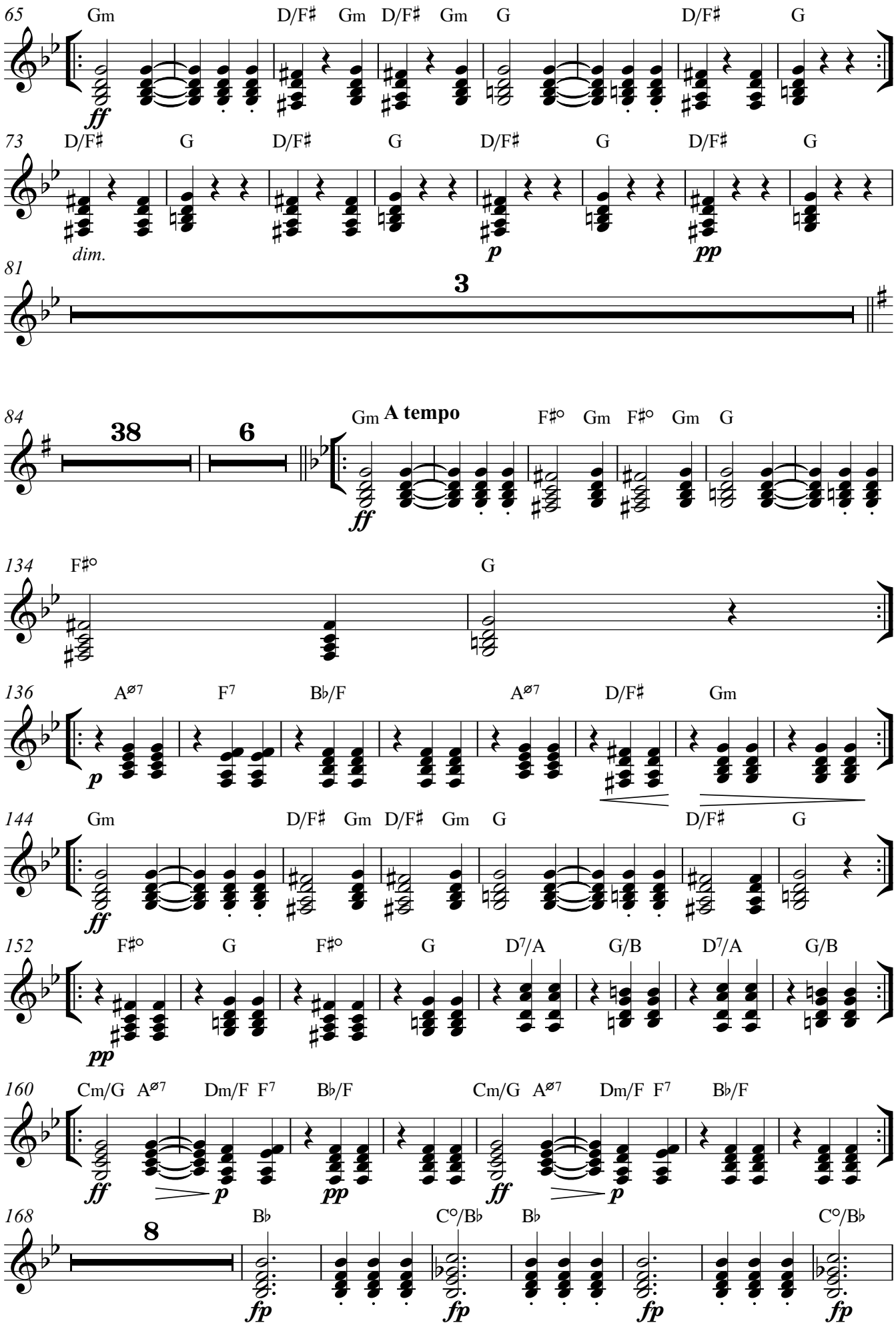
65
Gm
D/F♯
Gm
D/F♯
Gm
G
D/F♯
G
ff
73
D/F♯
G
D/F♯
G
D/F♯
G
D/F♯
G
dim.
p
pp
81
3
84
38
6
Gm
A tempo
F♯°
Gm
F♯°
Gm
G
ff
134
F♯°
G
136
A⌀7
F7
B♭/F
A⌀7
D/F♯
Gm
p
144
Gm
D/F♯
Gm
D/F♯
Gm
G
D/F♯
G
ff
152
F♯°
G
F♯°
G
D7/A
G/B
D7/A
G/B
pp
160
Cm/G
A⌀7
Dm/F
F7
B♭/F
Cm/G
A⌀7
Dm/F
F7
B♭/F
ff
p
pp
ff
p
168
8
B♭
C°/B♭
B♭
C°/B♭
fp
fp
fp
fp

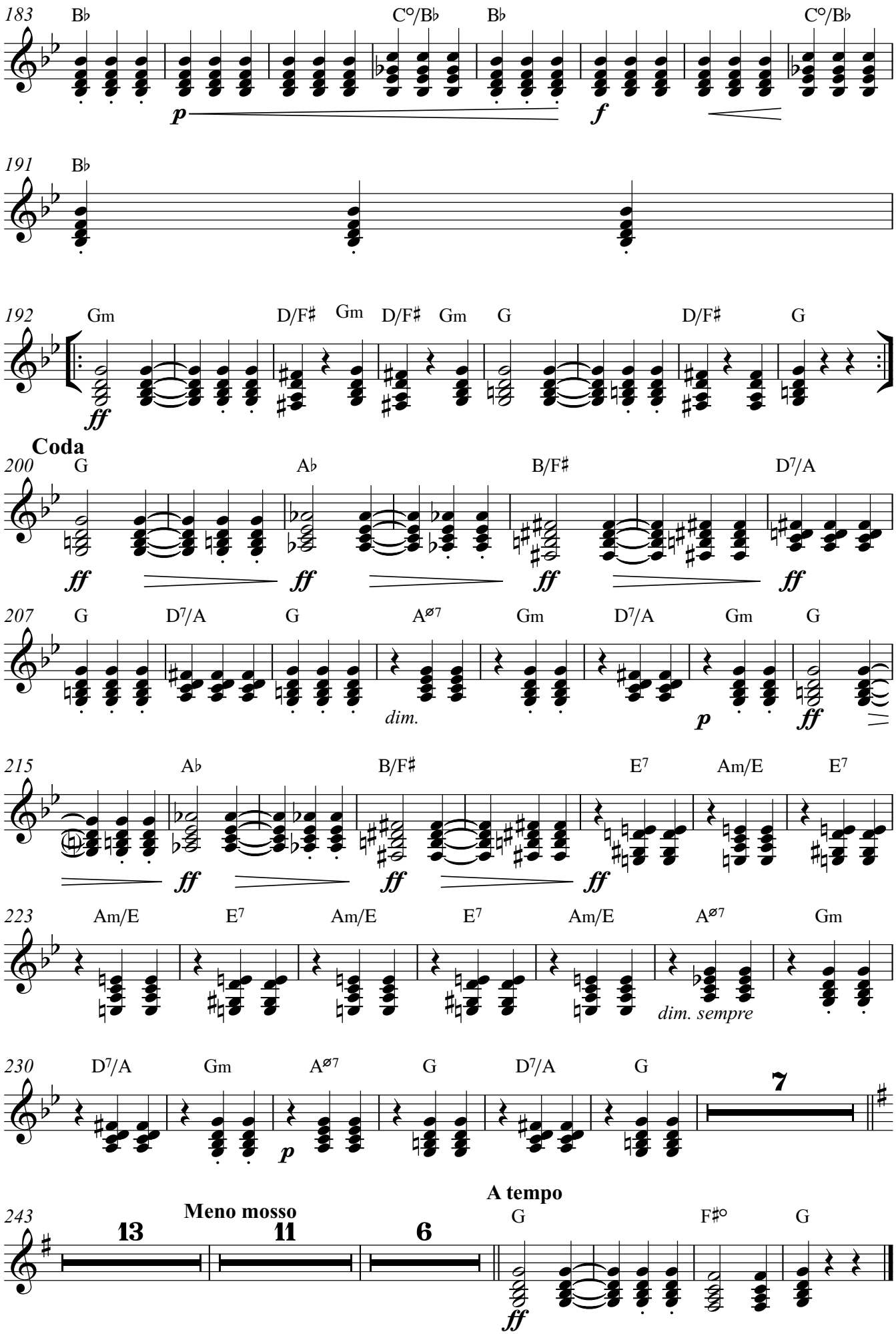
183
B♭
C°/B♭
B♭
C°/B♭
p
f
191
B♭
192
Gm
D/F♯
Gm
D/F♯
Gm
G
D/F♯
G
ff
Coda
200
G
A♭
B/F♯
D7/A
ff
ff
ff
ff
207
G
D7/A
G
A⌀7
Gm
D7/A
Gm
G
dim.
p
ff
215
A♭
B/F♯
E7
Am/E
E7
ff
ff
ff
223
Am/E
E7
Am/E
E7
Am/E
A⌀7
Gm
dim. sempre
230
D7/A
Gm
A⌀7
G
D7/A
G
7
p
243
Meno mosso
13
11
6
A tempo
G
F♯°
G
ff

Berde

Slavenski ples br. 8
op. 46

A. Dvořák
Priredio za tamb. orkestar: Ivan Karadža

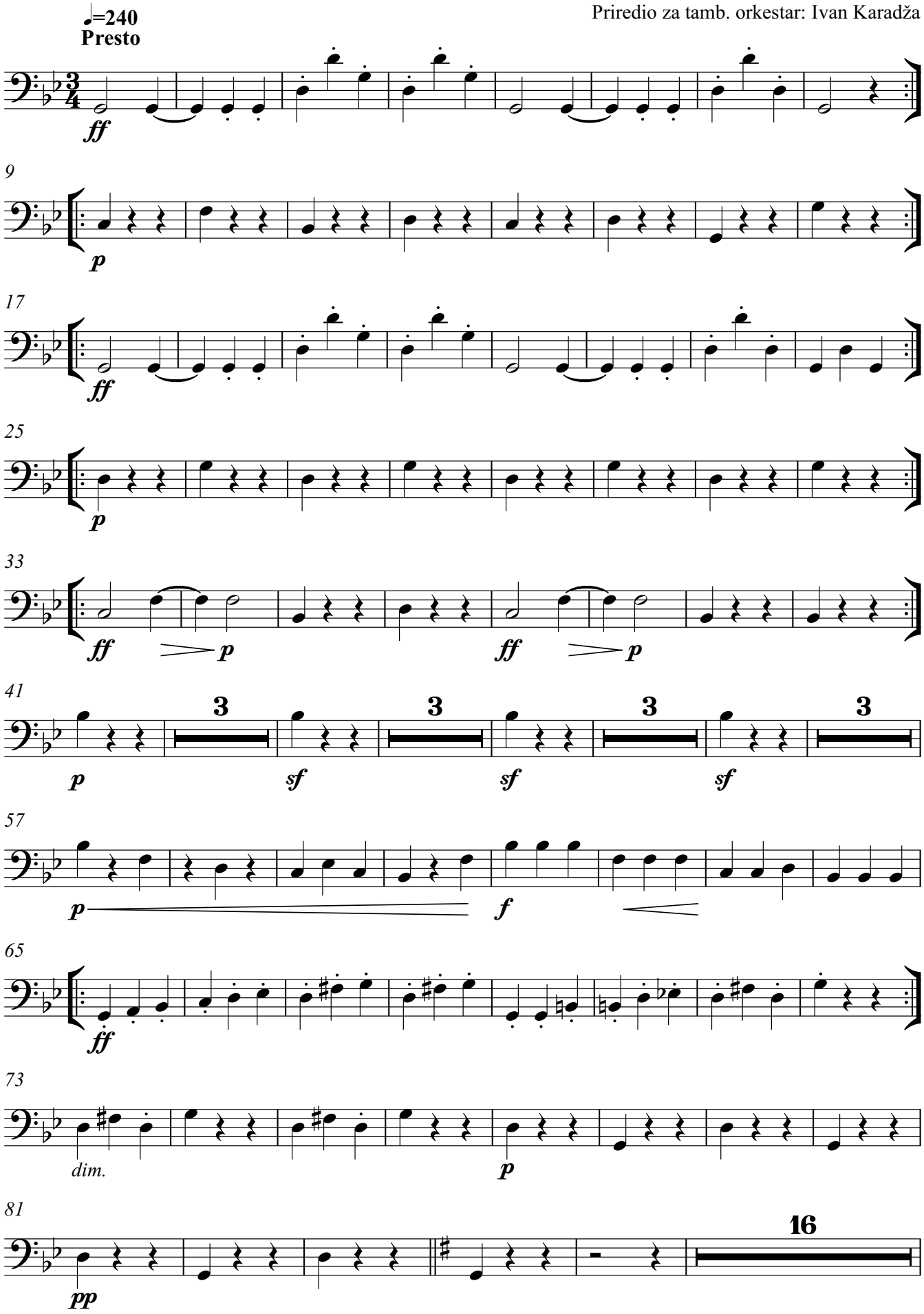

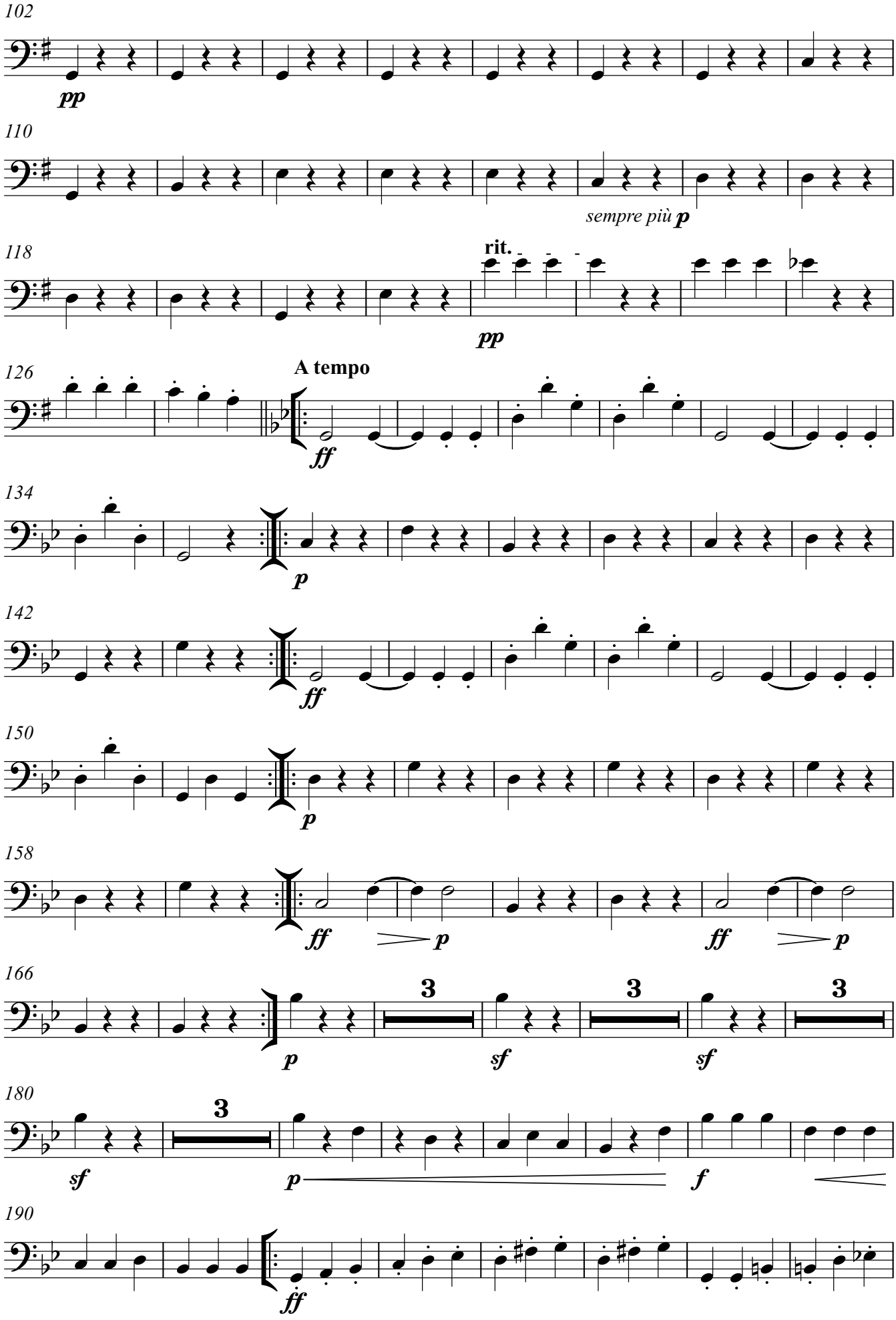
102
pp
110
sempre più p
118
rit.
pp
126
A tempo
ff
134
p
142
ff
150
p
158
ff
p
ff
p
166
3
p
3
sf
3
sf
180
3
sf
p
f
190
ff

198

Coda

ff *ff* *ff*

206

ff *dim.* *p*

214

ff *ff* *ff* *ff*

222

dim. sempre

230

p *pp*

238

12 **11** **Meno mosso**

267

6 **A tempo**

ff

VIII.

Presto.

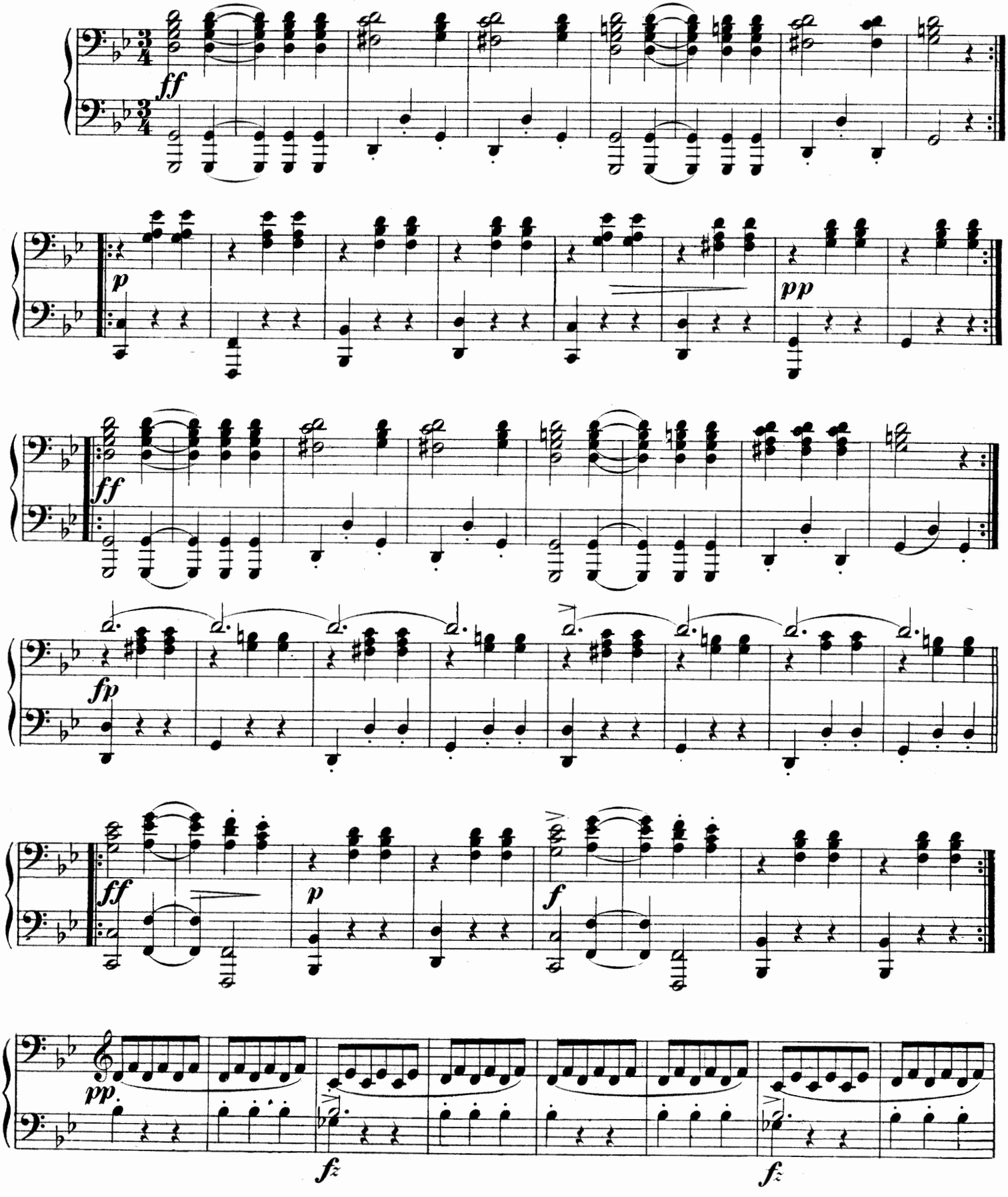

Primo.

VIII.

Presto.

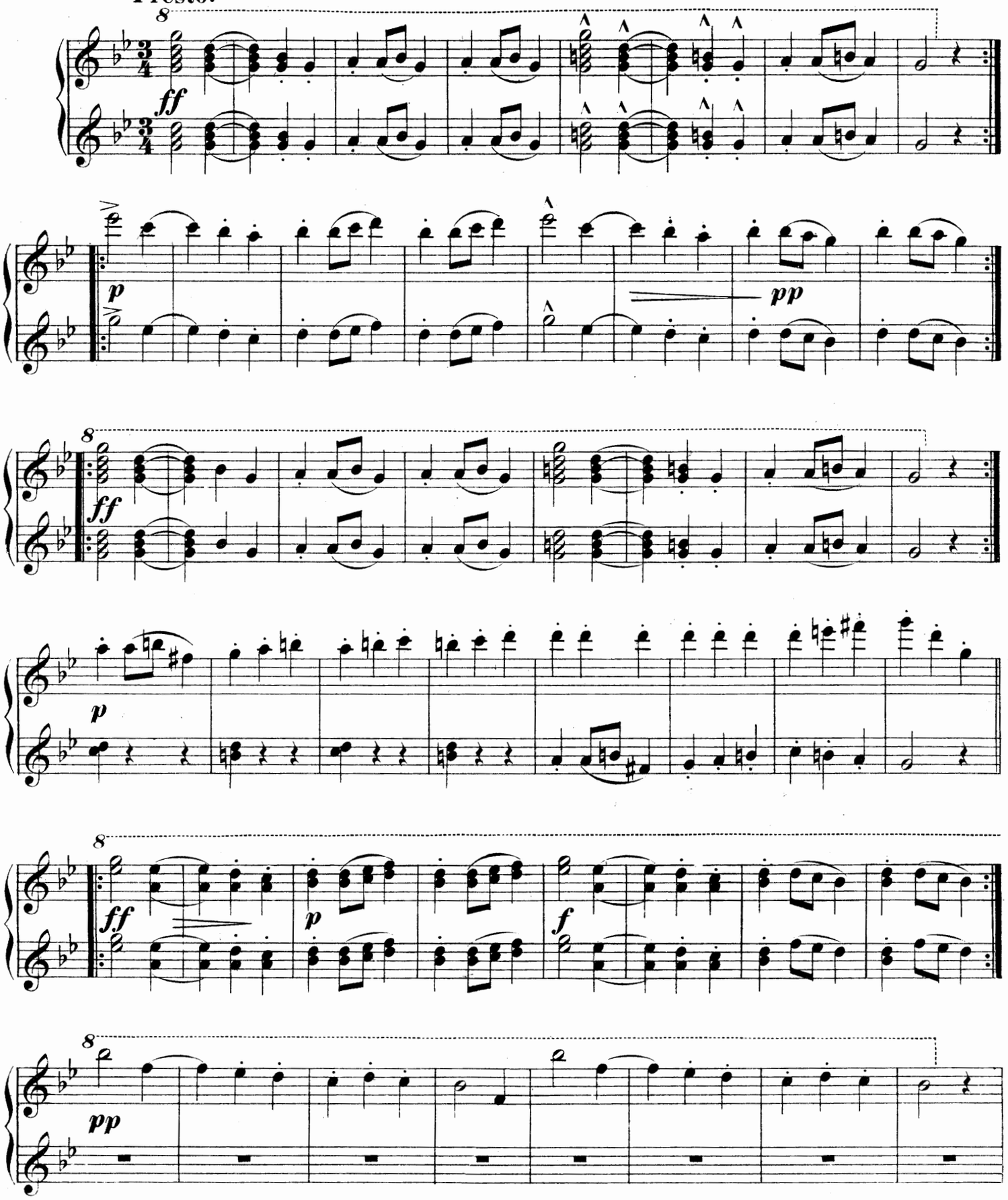

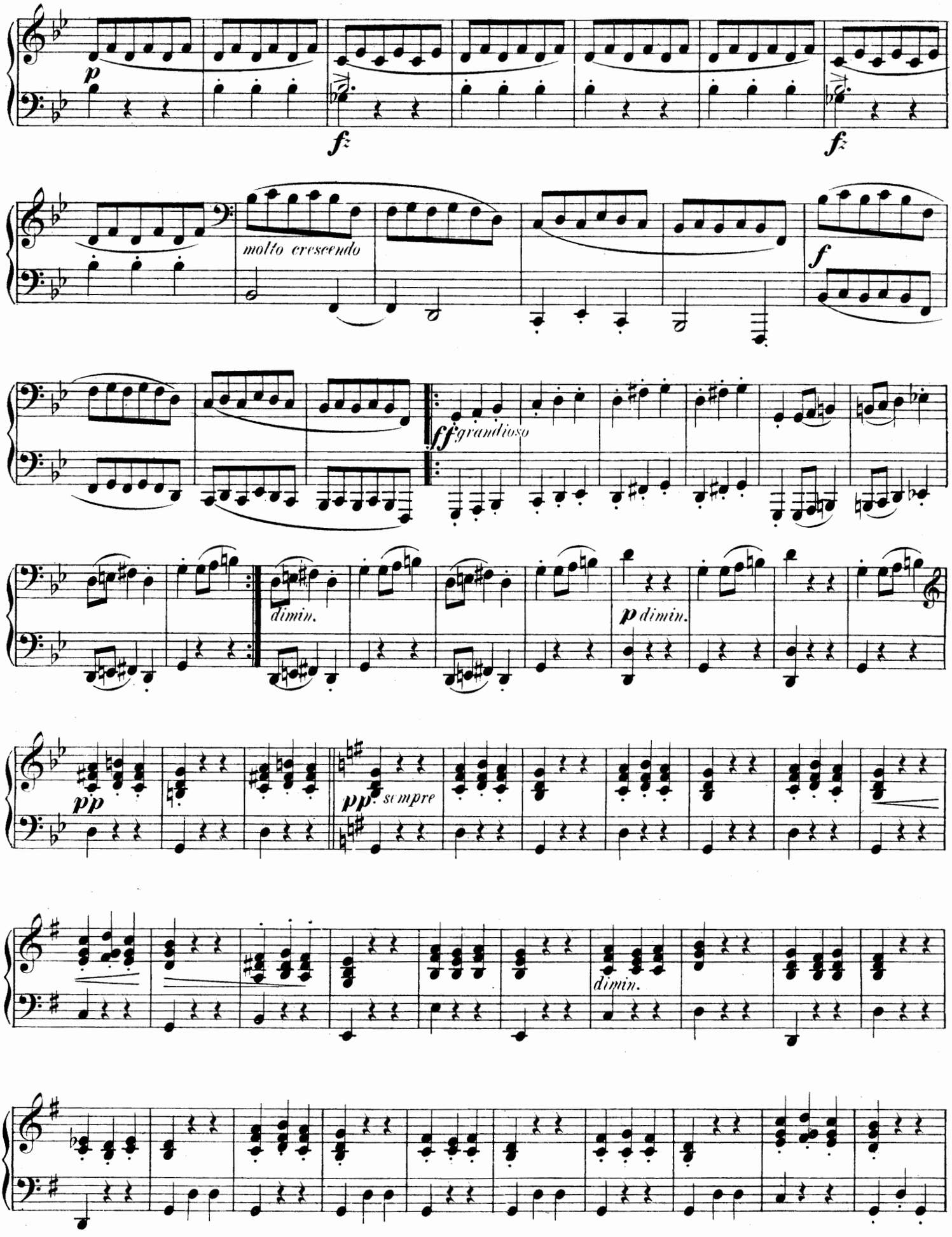
p
fz
fz
molto crescendo
f
ff grandioso
dimin.
p dimin.
pp
pp sempre
dimin.

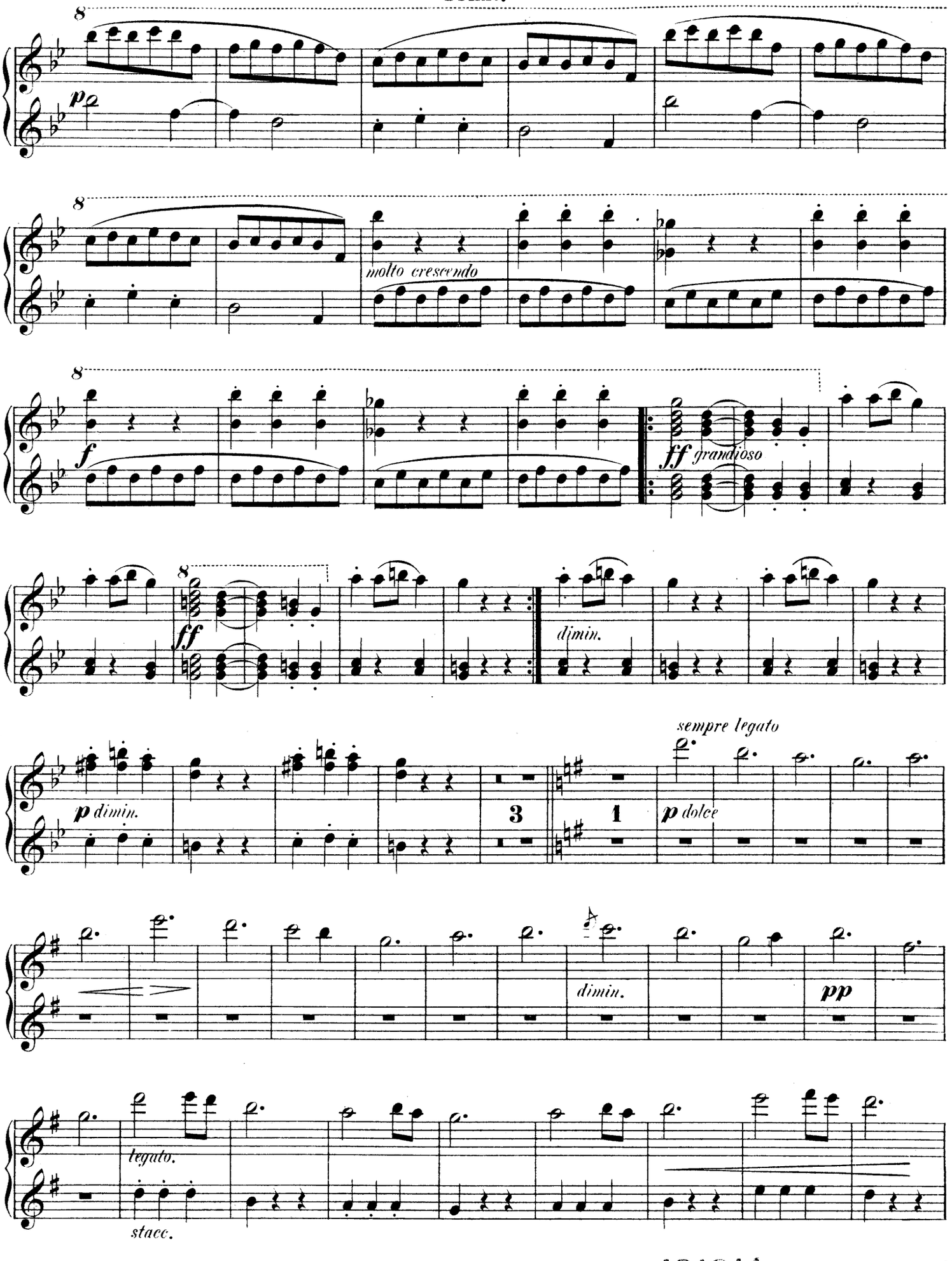
molto crescendo
ff grandioso
dimin.
p dimin.
sempre legato
p dolce
dimin.
pp
legato.
stacc.

481911

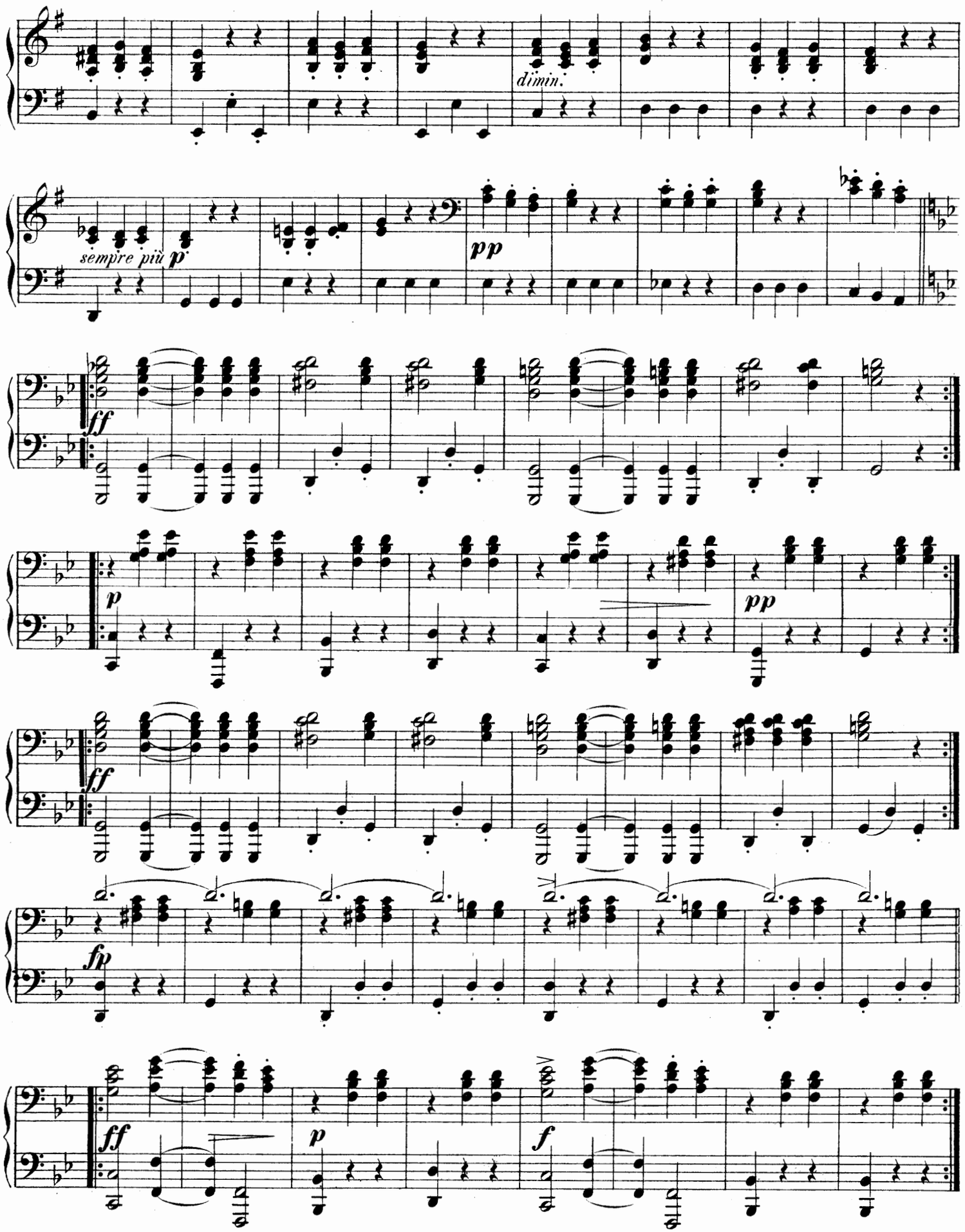
dimin.
sempre più p
pp
ff
p
pp
ff
fp
ff
p
f

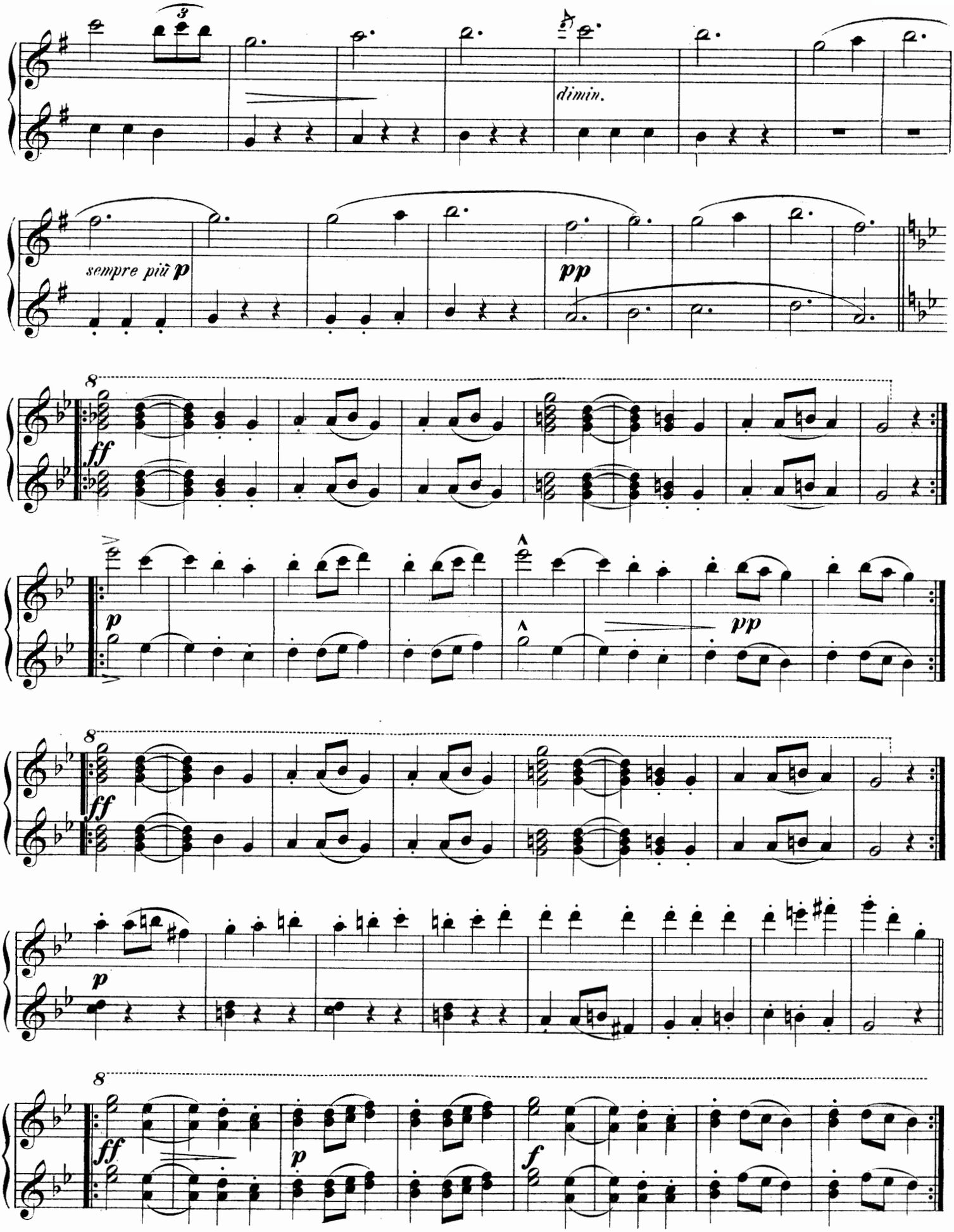
dimin.
sempre più p
pp
ff
p
pp
ff
p
ff
p
f

Secondo.

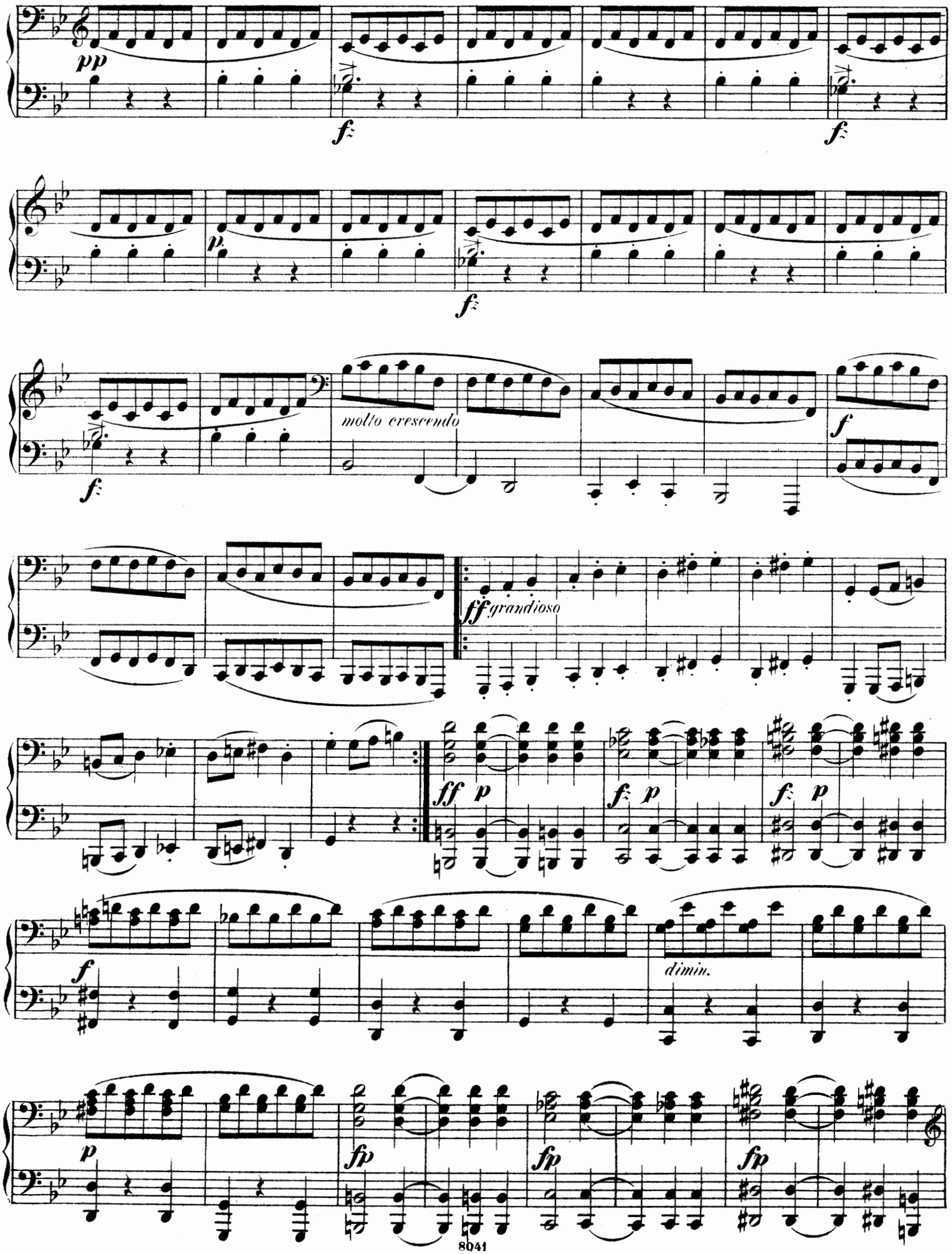

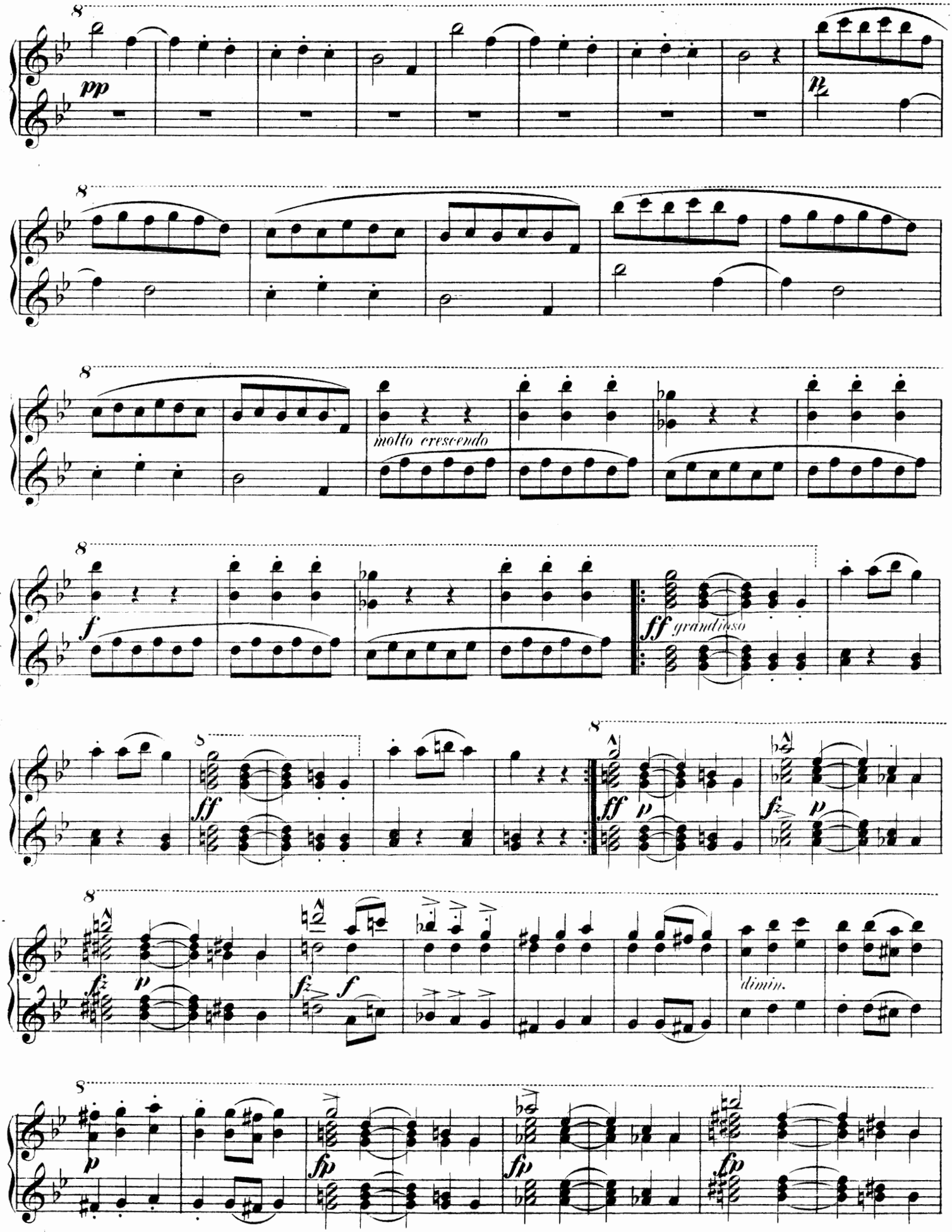
pp
molto crescendo
f
ff grandioso
ff
fz
p
dimin.
fp

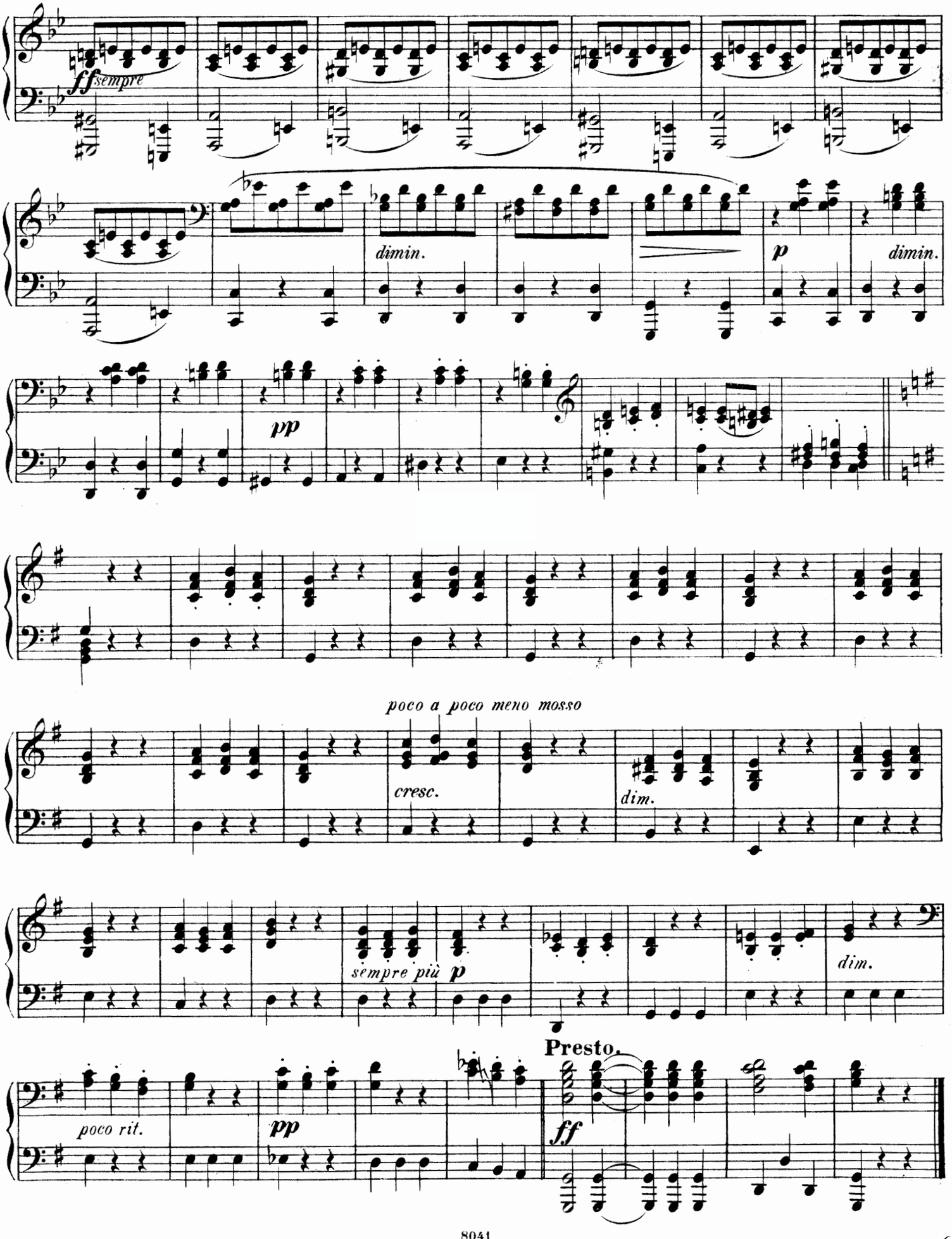
ff sempre
dimin.
p
dimin.
pp
poco a poco meno mosso
cresc.
dim.
sempre più p
dim.
Presto.
poco rit.
pp
ff

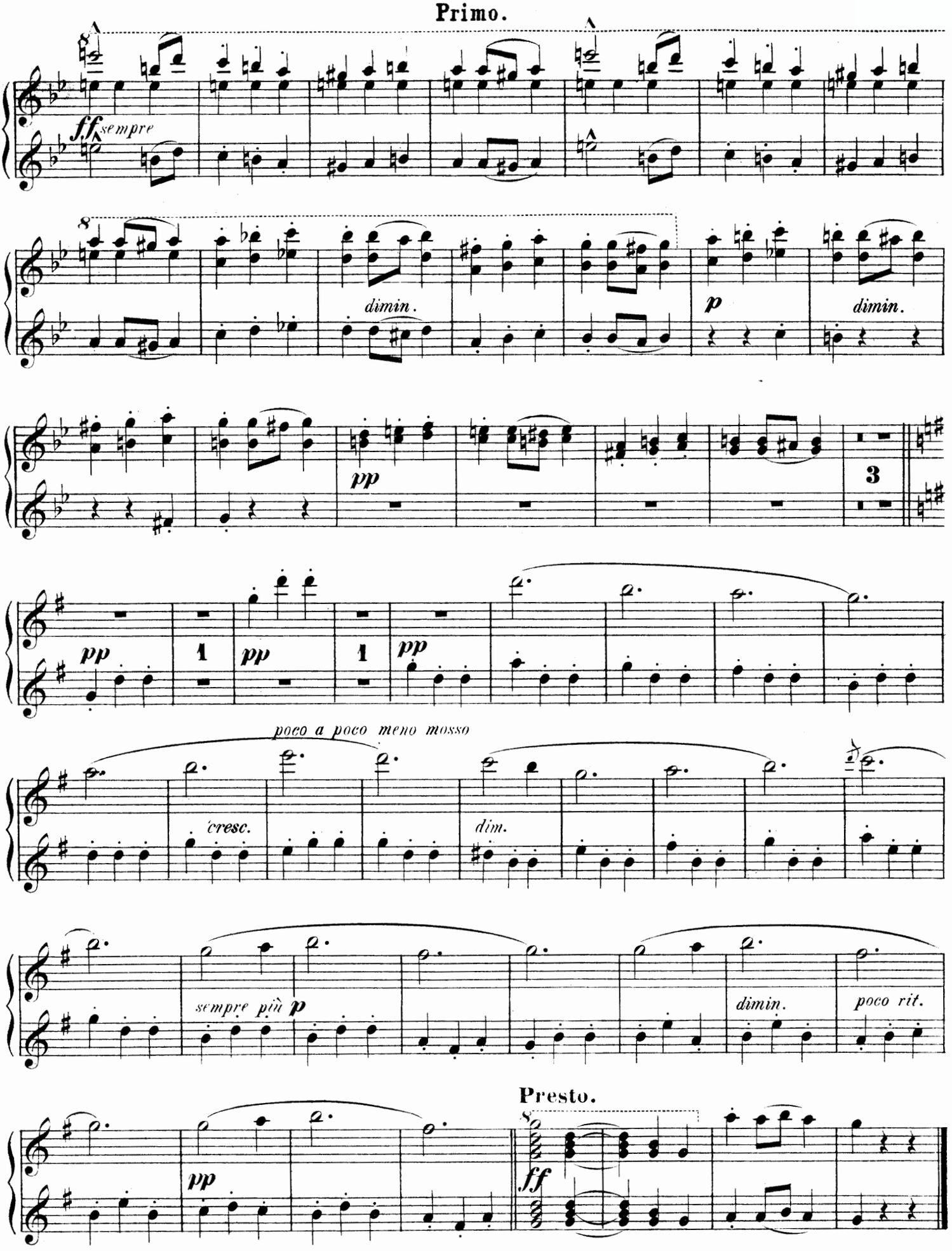
Primo.
ff sempre
dimin.
p
dimin.
pp
3
pp
1
pp
1
pp
poco a poco meno mosso
cresc.
dim.
sempre più p
dimin.
poco rit.
Presto.
pp
ff